

BUTLETÍ OFICIAL

BISBAT DE MENORCA

Any de 2020 - Gener / Febrer / Març

BUTLLETÍ OFICIAL

BISBAT DE MENORCA

Gener / Febrer / Març 2020
Imprimeix: Gràfiques Menorca - Editorial Menorca, S.A.
Dipòsit Legal: ME-283/1992

Fotografia portada: Celebració de Sant Antoni a la Catedral de Menorca, 17 gener 2020
(foto: Sebastià Taltavull)

SUMARI

ESCRITS DEL SR. BISBE..... 5

HOMILIES

- Homilia en el tercer aniversari de l'ordenació episcopal
- Festa de sant Antoni
- Presentació del Senyor
- Sant Crist dels Paraires

MISSATGES

- Palabras en la celebración ecuménica
- Paraules la concloure el Via Crucis
- Una oportunitat per a créixer. Missatge en ocasió de la pandèmia del coronavirus

ESCRITS SETMANALS

- Edificar la pau
- El don del bautismo
- L'arca de Noè
- Una red repleta de peces
- La casa de Zaqueu
- Una madre de corazón abierto
- Beneïu!
- La tentación de lo que vende
- Un misteri sempre actual
- Fascinados por su Palabra
- Temps de compartir
- ¿Por qué murió en la cruz?
- Creer en el amor de Dios

ESCRITS EN PREMSA

- La saviesa de l'abat Antoni
- Pobreza y crisis medioambiental

CARTES

- A tots els preveres de la Diòcesi sobre les campanes
- Als sacerdots i diaques. Orientacions sobre la celebració de la Setmana Santa

SECRETARIA GENERAL 47

DECRETS

- Secret de supressió de la parròquia de Santa Eulàlia de la ciutat de Maó
- Decreto de aprobación de la asociación “Pueri Cantores de la Catedral de Menorca”
- Decreto de aprobación de los estatutos de la Cofradía de Nuestra Señora de Gracia de Mahón
- Decret pel qual es dispensa de l’obligació de participar en la celebració eucarística els diumenges i festes de precepte

CRÒNICA DIOCESANA 71

- Crònica del Consell de Presbiteri
- Consell Pastoral Diocesà
- Participació al Congrés Nacional de Laics
- Crònica de la visita pastoral
- La Diòcesi davant la crisi de l’pandèmia covid-19

COMUNICATS DE PREMSA.

CRISI DEL CORONAVIRUS COVID 19..... 81

- 1. Mesures de prevenció davant l’expansió del coronavirus (5 de març)
- 2. Comunicat del Bisbat de Menorca (13 de març)
- 3. Comunicat del Bisbat de Menorca (14 de març)
- 4. Comunicat del Bisbat de Menorca. Noves disposicions (15 de març)

SANT PARE..... 87

- 1. Missatge del Papa Francesc per a la XXVIII Jornada mundial del malalt
- 2. Missatge del Sant Pare Francesc per a la 54 jornada mundial de les comunicacions socials

- 3. Missatge del Sant Pare Francesc per a la Quaresma 2020
- 4. Homilia del Papa Francesc en la pregària extraordinària per l'actual pandèmia

CONGREGACIÓ PER AL CULTE DIVÍ I LA DISCIPLINA DELS SAGRAMENTS 101

- Decret en temps de covid 19
- Decret en temps de la covid-19 (ii)
- Nota (26-3-2020)
- Decret sobre la intenció especial a afegir a l'Oració Universal durant la Celebració de la Passió del Senyor de l'any 2020
- Decret sobre la missa en temps de pandèmia

PENITENCIERIA APOSTÒLICA 109

- Decret indulgències (19-3-2020)

PONTIFICIA ACADEMIA PARA LA VIDA 113

- Pandèmia y fraternidad universal. Nota sobre la emergencia Covid-19

CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA 123

- Nota de la Comisión Ejecutiva de la Conferencia Episcopal Española (15 de marzo)
- Comunicación del Sr. Cardenal Presidente de la CEE (21 de marzo)

ESCRITS DEL SR. BISBE

HOMILIES

HOMILIA EN EL TERCER ANIVERSARI DE L'ORDENACIÓ EPISCOPAL (Santuari de la Mare de Déu del Toro, 7 de gener de 2020)

Fa tres anys, a aquestes mateixes hores, estàvem vivint un fet excepcional. Gràcies a l'oració de l'Església, l'Esperit de Déu va davallar per omplir la meua vida i transformar-la, atorgant-me el do de la plenitud del sacerdoci i confiant-me la mateixa missió que varen tenir els apòstols, com a successor seu en aquesta Església de Menorca. El Senyor em va concedir viure aquest esdeveniment amb un goig immens. Em va ajudar a això la presència de moltes persones estimades, que em van acompanyar des d'Elx i de la Diòcesi d'Oriola-Alacant. També la dels germans bisbes. Però, sobretot, em va confortar la presència i oració del presbiteri de Menorca, reunit aquest dia al costat del seu nou bisbe. Si hagués de resumir en una paraula el que vaig viure llavors, seria aquesta: alegria. Sí!. La renúncia a aquella Església que coneixia i estimava va ser difícil; el sortir de la meua terra, on van quedar família i amics, va exigir un esforç. Però tot això no es pot comparar amb el goig de sebre que estava obeint a Déu i servint la seva Església.

El Senyor m'ha concedit també mantenir aquest goig durant aquests anys i li don gràcies per això. Sabeu molt bé que, des del primer dia, em vaig trobar a gust entre vosaltres, cosa que m'ha encoratjat perquè pogués oferir-vos el millor de mi mateix. Vaig arribar carregat d'il·lusió i així segueix, vivint cada dia el meu ministeri. Problemes no ens falten, però res és comparable amb l'alegria i satisfacció de sebre que amb la nostra pobra vida

servim a Déu mateix. Deia l'apòstol Joan en la lectura que hem escoltat que nosaltres som de Déu. ¡No hi ha res de més gran!

Des del principi m'he sentit recolzat per moltes persones i, de manera molt particular, per vosaltres, sacerdots. Tots vosaltres m'heu ajudat a ser pastor d'aquesta Església i m'heu ensenyat a ser bisbe, tot i que sé que em queda encara molt per aprendre. Us deman, per això, que estigueu amb mi i que seguim caminant junts, perquè ens necessitam mútuament: vosaltres del servei de l'apòstol i un servidor, de la vostra col·laboració.

Record que a la primera carta que us vaig escriure, pocs dies després de l'ordenació, us repetia amb el salm 15: “ Senyor, heretat meva i calze meu, Vós m'heu triat la possessió. La part que m'ha tocat és deliciosa, m'encisa la meva heretat”. Avui, tres anys després, puc donar gràcies a Déu per la part de la vinya que m'ha confiat, perquè el llot que m'ha deixat per herència és polít. De vegades algunes persones em diuen que duraré poc en aquesta diòcesi i que marxaré a una altra. He de confessar-vos que això m'entristeix perquè ara no desitj més que servir el Senyor en aquesta Església i perquè em sembla una infidelitat estar amb una dona i caminar pensant en una altra. Menorca és la meva vinya, és la meva dona, és l'Església a la qual he estat enviat. Ella és el meu amor i el meu consol.

Desitj seguir treballant en aquesta Església i posar tot el que sóc al servei de l'anunci de Jesucrist. El meu màxim dolor procedeix de veure a tantes persones que s'han anat allunyant de la fe en Jesucrist i que caminen “com ovelles sense pastor”. La descristianització de la nostra illa és molt gran i la palpam cada dia en comprovar com baixa la pràctica sacramental. La visita pastoral que estic realitzant m'està donant a conèixer també aquesta realitat, que és una invitació a no quedar-nos còmodament en l'escalfor de les nostres comunitats, sinó a sortir a la intempèrie, per arribar a totes les persones de l'illa. Això és el que pretén el pla de pastoral de la nostra Diòcesi, que ens crida a sortir amb urgència per les places i camins de Menorca per convidar a tots a seure a la taula que Déu ha preparat per a ells.

La meva segona preocupació és que no es desanimin els catequistes ni agents de pastoral i, d'una manera molt especial, vosaltres sacerdots. Per això, hem de refermar molt la nostra relació amb Jesucrist i l'experiència de fe, perquè no s'estengui el desànim davant la missió que tenim per davant, l'esforç que exigeix remar contra corrent, i l'experiència de bregar moltes hores i recollir pocs peixos. Aquesta terra és nostra “Galilea dels gentils” en què, com el Mestre, hem de cridar a la conversió i convidar a creure. Menorca és la Galilea on el Senyor ens vol com a homes molt plens d'Ell i testimonis valents del seu misteri d'amor.

Vaig voler i vull ser servidor de la vostra alegria, “adiutor gaudii vestri”. Des del principi el meu desig ha estat ajudar-vos a viure amb goig la fe en Jesucrist, a descobrir la immensa llum que ofereix aquesta fe i a contagiar l’alegria de sobre que tenim una bona notícia per explicar als nostres contemporanis.

Entenc també que aquesta tasca em sobrepassa. Si em mir a mi mateix, només veig debilitats i mancances. Moltes d’elles les coneixeu vosaltres mateixos i us deman perdó per això. Us prec que sigueu comprensius i pacients amb els meus defectes i que m’ajudeu a corregir-los. Mirar la meva persona em fa confiar molt en la unció de l’Esperit que vaig rebre i en l’oració de el poble de Déu. Confio que l’Esperit rebut fa tres anys segueixi actuant i em va transformant perquè sigui per a tots imatge viva del Bon Pastor. I em reconforta sobre que l’Església de Menorca prega pel seu Bisbe. Des del principi em va donar molta serenor escoltar el meu nom a la pregària eucarística i pensar que els fidels de Menorca resaven pel seu pastor. Us agraeix molt també la idea de celebrar junts aquesta Eucaristia donant gràcies a Déu junts i pregant pel meu ministeri.

Des del principi em vaig posar en mans de Maria, que per a nosaltres té el nom de Mare de Déu del Toro. Aquí, als peus de la seva imatge vull reiterar el meu desig perquè sigui Ella la que m’acompanyi sempre i m’ensenyi a ser un pastor segons el Cor de Crist.

FESTA DE SANT ANTONI

(Catedral de Menorca, 17 de gener de 2020)

Cada any ens reuneix en aquesta Catedral de Menorca la celebració del nostre patró, Sant Antoni. Encara que han passat més de set segles dels fets que commemoram, en molts aspectes sentim la seva proximitat, perquè ell va ser un cristià com nosaltres, decidit a seguir Jesucrist amb radicalitat. Això el va portar a marxar molt jove al desert d’Egipte i portar una vida de solitud, asceti i oració, cercant el Déu que omplia el seu cor. Després de vint anys, va acceptar que altres cristians l’acompanyessin i va començar a ser el seu pare i guia espiritual, el seu abba, el seu abat.

Els cristians de Menorca el tenim com intercessor i com a model. Confiam en la seva pregària davant el Pare per la nostra Església diocesana i també per tota la nostra illa, que celebra el seu dia gran. Durant aquest curs la nostra Església de Menorca s’està esforçant per créixer com Església que acull

tothom. Desitjam que tota la nostra acció pastoral estigui caracteritzada per l'obertura i l'acolliment de totes les persones, sense jutjar-les prèviament.

Acollir a tots

És important prendre consciència de que la raó última de l'acolliment no radica en nosaltres sinó en Déu. El Déu que Jesús anuncia és un Déu que no margina ni rebutja mai ningú. Déu no discrimina; Déu no fa distinció de persones. En la seva compassió acull tothom, compta amb tots. Per a Déu, ningú es pot considerar perdut, ni tan sols aquell fill rebel que ha marxat de casa i ha malbaratat els seus béns. Al Déu de Jesucrist li importa la vida de cadascú, s'implica en la història de cadascuna de les seves criatures i no exclou ningú. Per això, deia Jesús que, “vindran d'orient i d'occident, del nord i del sud i s'asseuran a taula en el Regne de Déu” (Lc 13,29).

La conducta de Jesús reflecteix el comportament del Pare amb tots els homes. Per això, tot i les crítiques de bona part de la societat del seu temps, ell acull els pecadors i es relaciona amb gent de mala fama com els publicans o les prostitutes. Mentre que la majoria de grups religiosos de la seva època cercaven formar un grup selecte de gent pura, Jesús s'adreça a tothom, sense discriminacions, fins i tot als que eren tinguts per pecadors o estaven estigmatitzats socialment. Jesús accepta també en la seva comunitat a les dones i als infants, als estrangers i als pobres, mentre que tots aquests eren exclosos per les elits espirituals del seu temps.

Nosaltres, com Església de Jesús, volem fer nostra l'actitud del Pare i el comportament del Mestre i sortir a trobar-nos amb tothom, sense excloure ningú. L'Església no és un club selecte en el qual només es pot admetre als que tenen un expedient impecable, sinó una comunitat de deixebles, que, amb moltes dificultats i deficiències, desitja seguir Jesús i ser fidel al seu Evangeli.

No volem quedar tancats en els nostres temples ni limitar-nos al petit grup que ha crescut en ambient cristià i freqüenta les nostres parròquies. Moltes persones s'acosten a nosaltres en situació de profunda orfandat, desenganyades, carregades de frustracions i limitacions. Hem d'obrir les portes a tothom sense exclusions, amb els seus dubtes, els seus problemes i les seves recerques, amb les seves experiències de pecat i les seves dificultats. Sobretot, hem d'obrir les portes a tants homes i dones que no es conformen amb la forma de vida que tenen i que estan portant a terme una recerca.

Obrir-nos a tots exigeix superar molts prejudicis, trencar els esquemes eclesiàstics i abandonar suposades seguretats. Si volem acollir tothom, no podrem desenvolupar una pastoral pura i asèptica, sinó plena d'imperfec-

cions, perquè està barrejada amb la vida. Com repeteix el Papa, no ens ha de preocupar la por a equivocar-nos, sinó “que tants germans nostres visquin sense la força, la llum i el consol de l’amistat amb Jesucrist, sense una comunitat de fe que els contengui, sense un horitzó de sentit i de vida” (EG 49).

Acollir ens demana també que les nostres parròquies siguin comunitats vives, obertes, alegres, fraternes i compromeses. Les nostres parròquies han de ser llocs d’amor gratuït, en què les persones puguin créixer, “oasis de misericòrdia” on tothom pugui sentir-se valorats i estimats. Cada comunitat ha de ser una “llar” en què ningú sigui anònim, on importi cada persona. Hem de crear espais inclusius, que acullin tot tipus de persones i on es manifesti de veritat que som Església de portes obertes (cf. *Christus vivit*, 234). “L’Església -ha dit el Papa- no és una duana, és la casa paterna on hi ha lloc per a cadascú amb la seva vida a les espatlles” (EG 47).

El sant que avui celebrem recomanava als germans monjos que mai jutgessin als altres ni es declarassin a ells mateixos justs. I afegia: “Freqüentment no tenim consciència del que fem; nosaltres no ho sabem, però el Senyor ho coneix tot. Per això, deixem-li el judici a Ell, compatint-nos mútuament i portant uns les càrregues dels altres” (*Vita Antonii*, 55). Deixem, per tant, el judici a Déu i no actuem amb prejudicis respecte dels altres. Siguem acollidors amb totes les persones.

Acollir significa també donar protagonisme a tothom i facilitar la seva participació en la vida de l’Església (cf. EG 47). Moltes iniciatives de la nostra Diòcesi van en aquesta direcció. La reforma de la secció pastoral de la Cúria va pretendre incorporar més laics i implicar-los en la missió de l’Església. La celebració de la jornada “laics en missió” i la participació en el Congrés de Laics pretén que el laïcat de Menorca sigui més conscient de la seva importància en l’evangelització. La visita pastoral que estic realitzant té també com a objectiu ajudar a tots a prendre part activa en la vida i missió de l’Església.

El nostre objectiu és convidar tothom a seguir Jesús, incorporant-se a la nostra comunitat. Com ha escrit el Papa Francesc, ens agradaria “dir a aquells que se senten lluny de Déu i de l’Església, als qui són temorosos o als indiferents: El Senyor també et crida a formar part del seu poble i ho fa amb gran respecte i amor!” (EG 113).

Acollir els més petits

Hem de potenciar la nostra capacitat d’acolliment de tothom, però particularment dels més petits. Jesús obre les portes de la seva comunitat, de la

seva Església, a tothom però, de manera especial, als pobres, als que pateixen, als petits i els senzills. En els evangelis és freqüent veure acompanyant Jesús els cecs, esguerrats, epilèptics, endimoniats, orfes, vídues i captaires. Les actituds de Jesús van ser sempre d'acolliment, comprensió, compassió i perdó. L'acolliment de tots ells és signe que la salvació de Déu arriba a tothom i, al mateix temps, és un toc d'atenció perquè altres persones s'interessin per ells.

Nosaltres, com a deixebles seus, desitjam perllongar aquesta actitud d'acolliment de Jesús. Com diu el Papa Francesc “de la nostra fe en Crist fet pobre, i sempre proper als pobres i exclosos, brolla la preocupació pel desenvolupament integral dels més abandonats de la societat” (EG 186). La nostra Església ha de mantenir la proximitat de Jesús als més pobres i ser instrument per el seu alliberament i promoció. Els pobres tenen un lloc preferencial en el cor de Jesús i han de tenir-lo en el nostre. Si volem de veritat seguir Jesús, hem d'atorgar als més pobres una atenció privilegiada i prioritària (cf. EG 201). Mai hem de deixar sols als pobres.

El nostre patró, Sant Antoni, també ens serveix d'exemple en aquest tema. Parlant als monjos que l'havien seguit fins al desert, els hi deia que havien de deixar tot desig de posseir riqueses (“¿de què ens serveix posseir el que no podem portar amb nosaltres?”); en el seu lloc hem omplir-nos del que sí podem portar: caritat, amor als pobres, humilitat i hospitalitat (Vita Antonii, 17). Ell mateix, quan començà la persecució de l'emperador Maximí, va abandonar el desert i va marxar a Alexandria per servir els germans que estaven a la presó o condemnats a treballs forçats.

La nostra Església de Menorca vol ser Església que dirigeix la seva atenció a tothom, disposada a servir especialment als més petits, empobrits a causa d'una economia injusta, a aquells que han estat exclosos de la societat, als immigrants i refugiats, a les dones maltractades i als infants que puguin haver patit qualsevol tipus d'abús. Voldríem ser com Jesús, transmetre'ls la seva tendresa i amor i fer-los arribar la seva salvació.

Conclusió

Un any més, contemplam Sant Antoni com a patró i intercessor. Enguany li demanam especialment que ens ajudi a ser Església que acull tothom en el seu si, ajudant-los a apropar-se a Jesucrist. Després de la Missa sortirem en processó amb la imatge del sant. Portar-ho en processó pels carrers de Ciutadella és un símbol del que volem ser: comunitat que camina pel món cap al Pare i que sent al seu costat la companyia i l'alè del seu patró, l'abat Sant Antoni.

PRESENTACIÓ DEL SENYOR **(Santuari de Maria Auxiliadora, 2 de febrer de 2020)**

Celebram en aquest diumenge la festa de la Presentació de Jesús al Temple. Quaranta dies després de celebrar el seu naixement ens reunim per recordar un fet senzill de la vida de Jesús, però carregat de significat. Ho hem escoltat a l'Evangelí: “quan va arribar el temps de la purificació”, Josep i Maria “van portar a Jesús a Jerusalem per a ser presentat al Senyor”, complint d'aquesta manera el que manava la Llei de Moisès. El significat d'aquest fet és profund perquè l'entrada de Jesús al temple de Jerusalem suposa que Déu es troba amb el seu poble d'Israel. Amb raó en l'orient es coneix aquesta festa com la festa de l'encontre.

Déu es troba amb el seu poble

Els profetes havien anunciat el dia de la visita de Déu, en el qual entraria al temple sant de Jerusalem. El poble esperava que Déu baixés del cel i estigués amb ells. Esperaven una entrada grandiosa i espectacular de Déu, en la qual manifestés el seu poder. A la primera lectura hem escoltat el profeta Malaquies, que anunciava l'entrada al santuari “del Senyor, a qui vosaltres cercau”. Diu el profeta que serà foc de fonedor i lleixiu de bugader perquè ve a purificar el poble. També el salm cantava l'entrada grandiosa del Messies i proclamava: “ha d'entrar el rei de la glòria”.

Aquests solemnes anuncis contrasten amb la senzillesa del que va passar a la història. Perquè, quan el Messies entra al Temple, no succeeix aparentment res extraordinari. Una jove parella va amb el seu primogènit i ofereix uns coloms per al sacrifici, perquè són gent senzilla i no disposen de béns per oferir bens o moltons. Molts sacerdots, escribes i poble passejaven pel temple, però gairebé ningú adverteix qui és aquest infant que porten als braços. El rei de la glòria que esperava el poble és un fillet, que ve acompanyat per un fuster i una jove donzella natzarena. Qui ve a purificar el poble és un Déu que s'ha fet home, assumint les febleses i debilitats de la carn humana. La carta als hebreus, que hem escoltat, diu amb sorpresa: “de la nostra carn i sang va participar també Jesús”. Déu ha volgut recórrer el camí de la humanitat per trobar-se amb l'ésser humà.

Acollit per Simeó i Anna

Sant Lluc subratlla també que hi ha dues persones que sí acullen la visita de Déu. Representen a l'Israel fidel a Déu, potser d'aquell poble, que viu en tensió cap a Déu, anhelant la seva arribada. L'Esclatua diu d'ells que eren

dues persones grans, justes i piadoses. Ells estan atents al que passa i saben reconèixer en aquest infant anònim el Messies de Déu. L'ancià Simeó, ple de l'Esperit Sant, reconeix en aquest infant el Salvador d'Israel, la llum i la glòria del seu poble, encara que intueix també que serà senyera i que molts ho rebutjaran. La profetessa Anna dona gràcies a Déu per això. La seva llarga viduïtat, dedicada al Temple, els seus dejunis i oracions conclouen amb la trobada amb el Salvador.

Reconèixer a Crist, acollir-lo i proclamar-lo

Aquest episodi de la presentació de Jesús ens convida, abans de res, a reconèixer Jesucrist. Els ancians Simeó i Anna, com també Josep i Maria, poden ensenyar-nos les actituds amb les quals podem reconèixer-lo: senzillesa, humilitat de cor, recerca ardent del Salvador. Hem de reconèixer a Crist que es presenta moltes vegades de manera sorprenent i inesperada.

El segon pas és acollir-lo, fer-li un lloc no només en el nostre cor sinó en tota la nostra vida. Acollir Crist que ve a visitar el temple que som cada un de nosaltres. Rebre a Crist és deixar que la seva llum ompli tots els racons de la vida. L'espiritualitat de Sant Joan Bosco us pot ajudar a descobrir el que significa ser cristians. Avui celebrem amb els antics alumnes salesians la festa externa d'aquest sant que ens ensenya a seguir Crist amb alegria. La seva espiritualitat és una bona guia per viure com a deixebles de Jesús.

Però no es pot ser deixeble de Jesús sense ser missioner. Qui viu de veritat la fe en Jesucrist, necessita comunicar-la. Simeó descobreix en l'Infant Jesús el Messies llum dels pobles i ho canta amb gratitud i goig. Anna, per la seva banda, parla de l'infant a totes les persones. Els cristians tenim el goig i el compromís de proclamar Jesucrist i aclamar-lo com a Salvador de tots els homes. També aquí a Ciutadella hem d'anunciar a Jesucrist. Només ho podrem fer units formant Església, uns al costat dels altres. Per això és important el testimoni de fe de cadascun de vosaltres. Cont amb vosaltres per acollir i proclamar Jesucrist.

Això és el que hem significat amb la processó de les candeles. El ciri encès a les nostres mans és un signe de Crist, que és llum que es revela a tots els homes. Nosaltres hem rebut aquesta llum en la nostra vida i volem portar-la també a altres homes i dones. Cada cristià és signe de Crist i portador seu. L'Esperit Sant ens transforma perquè puguem ser signe seu i perquè d'aquesta manera la seva llum arribi a molts homes.

En braços de la mare

Hi ha un altre aspecte important d'aquesta festa: qui porta l'infant als braços per presentar-lo és la seva mare, Maria. La festa d'avui té un aspecte marià, perquè ens convida a descobrir Maria com la Mare de Déu de la Candelària, que té amb si la llum que és Crist. Ella és la primera que porta el ciri encès, perquè pel seu mitjà ha arribat Crist fins a nosaltres. En els seus braços i a la seva vida el podem trobar sempre que ho cerquem. Així ho vivia també Sant Joan Bosco: "Recorre amb fe a Maria; ella és mare pietosa que vol i pot afavorir els seus fills ", deia. Que ella, la Mare de Déu amb l'advocació de la Candelària, ens ajudi a ser ciris encesos que irradien l'amor a Jesucrist.

SANT CRIST DELS PARAIRES (Catedral de Menorca, 14 de març de 2020. Diumenge 3 de Quaresma, A)

Assedegats de Déu

Els éssers humans som persones assedegades; contínuament experimentam en la nostra vida desitjos de felicitat plena, de pau, d'amor sense límits. Però el nostre cor no es satisfà fàcilment amb les coses limitades que ofereix aquest món. Alguns pretenen calmar la seva set acumulant béns materials, vivint en luxes i plaers o ostentant el poder. Però cap d'aquests ídols omple el cor. La nostra set és tan profunda i tan radical que no pot quedar calmada amb res del que ens ofereixen. Desitjam l'eternitat; tenim "nostàlgia de l'Absolut", com va dir un pensador.

La samaritana

Un dia Jesús es va trobar amb una dona de Samaria i va donar-se compte de la set profunda que hi havia en la seva ànima. I, amb un tacte exquisit, la va anar conduint fins a descobrir on podia trobar la vertadera font que podria calmar la seva set. Jesús sabia que el cor d'aquella dona no era feliç. I és Ell qui pren la davantera i l'espera al costat del pou: vol calmar la seva set, vol oferir la seva aigua. Per suscitar el seu desig, comença demanant-li un glop d'aigua: "Dóna'm aigua". La dona comença posant excuses però Jesús la va acorralant i li va obrint l'horitzó. I comença a parlar-li d'una aigua viva, una aigua que apaga per sempre tota la set i que brollarà vida eterna. Per fi, Jesús aconsegueix que la dona es rendeixi. Ara és ella la que demana de beure: "Senyor, dóna'm aigua".

Aquesta dona samaritana és un símbol de tota la humanitat, a la qual Jesús continua esperant al costat del brocal del pou per oferir la seva aigua. Sense la seva presència, sense Ell, som com terra eixuta, sense aigua. Els nostres desitjos, les nostres aspiracions, la nostra set d'amor, de plenitud, de vida, queden buits si no acudim a aquell que és l'aigua viva.

Qui tingui set

En el mateix Evangeli de Sant Joan hi ha un altre passatge molt significatiu (Jo 7, 37-39). Jesús es troba a Jerusalem i en l'últim dia de la festa dels tabernacles dóna un fort crit dient: "si algú té set, que vingui i begui".

D'aquesta manera proclama que Ell és la font en la qual podem saciar els nostres anhels i desitjos; és l'aigua viva. Qui s'acosta a Ell no passarà set. Jesús és qui de veritat pot saciar la set d'infinit que hi ha en l'home. Ell és un manantial d'aigua i de vida. Amb la seva gràcia i amb la seva presència ens alleuja, conforta, omple, allibera.

Un pare de l'Església comenta: "el nostre Senyor Jesucrist en persona és la font de la vida. Per això, ens convida a acudir a ell, que és la font, per a poder beure'l. El beu qui l'estima, el beu qui tracta de saciar-se de la paraula de Déu. El que té prou amor també té prou desig. El beu qui s'inflama en l'amor de la saviesa "(Sant Columbano, Instrucció 13, Sobre Crist, font de vida). Beure a la font que és Crist significa escoltar la seva paraula, deixar que s'inflami el cor i, sobretot, estimar-lo incondicionalment.

Va brollar sang i aigua

Hi ha un tercer passatge del quart evangeli que parla també de l'aigua. Es tracta d'un passatge sorprenent perquè l'aigua que satisfà a l'home brolla de cor traspasat d'un crucificat. Sant Joan dóna el detall que, un cop mort a la creu, un soldat es va acostar i li va travessar el costat amb la llança i, de seguida va sortir sang i aigua (cf. Jn 19, 34). Resulta que la font d'aigua que apaga la set de l'ésser humà està en el cor d'algú que va morir com un fracassat en el més terrible dels suplicis.

Com comprendre això? La clau ens la donava sant Pau en la lectura que hem escoltat: "Déu ha donat prova de l'amor que ens té, perquè Crist va morir per nosaltres quan encara érem pecadors". La creu de Crist és la gran manifestació de l'amor de Déu als homes. La nostra set d'amor queda satisfeta amb l'aigua de l'amor radical de Déu manifestat en la creu.

Va escriure Isaïes: "Oh tots els assedegats, veniu a l'aigua" (55, 1). Això és el que avui ens repeteix el Senyor: aneu a la font d'on brolla l'aigua, que és la creu de Crist, veniu a alimentar-vos del seu amor immens, etern,

infinit. Aproveu-vos a la creu per agradar i veure que n'és de bo el Senyor i per gaudir del seu amor.

La venerable imatge del Sant Crist de Ciutadella recorda precisament el moment en què Jesús ha mort i, del seu cor traspasat per la llança, brolla sang i aigua. Aquesta imatge ens convida a apropar-nos a Jesucrist, font inesgotable. Des de la seva preciosa capella, el Sant Crist dels Paraires sembla dir-nos a tots nosaltres: no busqueu aigua en fonts que s'esgoten ni en cisternes esquerdades. Hi havia escrit Jeremies “em van abandonar a mi, font d'aigua viva, i es van cavar aljubs, aljubs esquerdatats que no retenen l'aigua” (2, 13). La seva creu ens convida per això a la conversió, a abandonar les fonts que no omplen el cor. Cerquem en la seva creu la plenitud del nostre ésser, deixem-nos imbuir pel seu amor cap a nosaltres, que dona plenitud a la nostra vida.

Anunciar la set calmada

En el passatge de la samaritana hi ha un últim punt que val la pena ressaltar, perquè aquella dona, després de descobrir que Jesús era la font d'aigua viva, ho comunica als seus paisans. Ells acabaran dient: “nosaltres mateixos l'hem sentit i sabem que és de veritat el Salvador de el món”.

Nosaltres, com la samaritana, hem saciat la set i per això, hem de proclamar-ho a tothom. Cadascú de nosaltres ha de contagiar l'entusiasme per Jesucrist, com va fer aquella dona. I no ens cansam de proclamar que en l'arbre de la creu hi ha la salvació del món. La font està oberta. Qui tingui set, que s'acosti i begui.

MISSATGES

PALABRAS EN LA CELEBRACIÓN ECUMÉNICA

(Hechos 27,18 – 28,10)

(Iglesia de Santa Margarita de Es Castell, 18 de enero de 2020)

La lectura que acabamos de escuchar nos recuerda que, en el camino hacia la unidad, hay un paso muy importante que es el trato humano, la relación cordial entre nosotros. Antes de nada debemos darnos cuenta de que somos seres humanos, que compartimos las mismas esperanzas e ilusiones, dolores y frustraciones. El libro de Hechos subraya la acogida humana que otorgaron a Pablo los isleños. Dice Lucas que “los isleños nos trataron con

una solicitud poco común” y describe los detalles de esta acogida, después de su naufragio: les invitaron a reunirse en torno a la hoguera e incluso fueron hospedados por el gobernador. También nosotros, si queremos crecer en el camino hacia la unidad plena, debemos comenzar por crecer en el conocimiento mutuo, en amistad y en una solidaridad más profunda.

Hemos de sentirnos peregrinos que caminamos junto a otros. Hacemos el camino juntos, cada uno desde su propia identidad. Lo primero es caminar junto al otro, confiar en él, evitando recelos y desconfianzas (cf. EG 244). Más importante que obtener resultados es la experiencia de caminar junto al otro. El Papa Francisco subraya que lo primero son las relaciones humanas, que son la base del diálogo teológico. El 30 de noviembre de 2014, en la homilía que pronunció en la iglesia patriarcal de San Jorge de Estambul afirmó: “Encontrarnos, mirar el rostro el uno del otro, intercambiar el abrazo de paz, orar unos por otros, son dimensiones esenciales de ese camino hacia el restablecimiento de la plena comunión a la que tendemos. Todo esto precede y acompaña constantemente esa otra dimensión esencial de dicho camino, que es el diálogo teológico. Un verdadero diálogo es siempre un encuentro entre personas con un nombre, un rostro, una historia, y no solo un intercambio de ideas”.

Os invito por ello a pensar cómo podemos crecer en esta dirección, qué podemos hacer para sentirnos peregrinos que caminan junto a sus hermanos. Como cristianos, caminamos en la misma dirección, que es el Padre y seguimos el mismo camino, que es Jesucristo, con la fuerza de su Espíritu. Debemos acogernos unos a otros, ser hospitalarios con los otros.

Y, al mismo tiempo, abrimos también a los otros, a los que llegan a esta isla unas veces para visitarla, otras veces para trabajar en ella, y muchas veces sin papeles legales. A todos ellos debemos dar acogida. Que se pueda decir también de nosotros que les dimos acogida con una solicitud poco común. Los cristianos que vivimos en esta isla de Menorca debemos mostrar a todos que somos discípulos de Jesús, por nuestra capacidad de escuchar y recibir a los que vienen y de ser solidarios con sus necesidades.

PARAULES LA CONCLOURE EL VIA CRUCIS (Es Castell, Trobada Confreres, 1 de març de 2020)

Amb l'exercici del Viacrucis ens hem posat en camí cap a la Pasqua com Confraries d'aquesta Església de Menorca. És important que fem aquest

camí quaresmal no només individualment, sinó també com a Església. Aquesta trobada que esteim vivint ens ajuda a entendre-ho i viure-ho així. Hem de viure junts aquest temps de preparació per a la celebració del misteri Pasqual. Volem acompanyar Jesús en el misteri de la seva passió, mort i resurrecció, perquè creiem que aquest misteri és font de vida per a nosaltres i per al món.

En el seu escrit per a la Quaresma d'aquest any, el Papa Francesc ens convida a mirar "cara a cara" el rostre del Senyor crucificat, repetint amb Sant Pau: "em va estimar i es va lliurar per mi" (Ga 2, 20). "Mira els braços oberts de Crist crucificat, deixa't salvar una vegada i una altra". Quan contemplant d'aquesta manera el Crist, experimentam la seva immensa misericòrdia i sorgeix en nosaltres la necessitat de correspondre al seu amor. Ens recorda també el Papa que contemplar el Crist crucificat ens porta també a adonar-nos de tantes víctimes innocents, amb les que Jesús s'ha identificat. "Posar el Misteri pasqual en el centre de la vida vol dir sentir compassió per les nafres de Crist presents en les nombroses víctimes innocents de les guerres, dels abusos contra la vida tant del no nascut com de l'ancià, de les múltiples formes de violència, dels desastres mediambientals, de la distribució injusta dels béns de la terra, del tràfic de persones en totes les seves formes i de la set desenfrenada de guanys, que és una forma d'idolatria".

Us convit, per tant, a que durant aquesta Quaresma incrementem la nostra mirada al Crucificat, per descobrir la misericòrdia de Déu manifestada en aquesta creu i, al mateix temps, contemplar i tocar amb la fe la carn de Crist en tantes persones que pateixen. L'Església ens convida durant aquest temps a incrementar la nostra pregària, a dominar les nostres passions i a ser generosos amb els més pobres, per disposar el nostre cor per acollir l'amor de Déu.

És molt important que tots ens preparem interiorment per viure la Setmana Santa. Sabem molt bé que les nostres processons i actes de pietat han de ser expressió de la nostra fe i la nostra vivència del misteri pasqual. Per això cal preparar el cor. Meditar en la passió del Senyor i contemplar el misteri de la creu, ens ajudarà a viure amb més autenticitat la Setmana Santa.

Demanem a la Mare de Déu que ens acompanyi en aquest camí. Ella va viure en primera línia la passió del seu Fill i va romandre al peu de la creu "patint profundament amb el seu Unigènit i associant-se amb entranyes de mare al seu sacrifici" (LG 58). Ella és també Mestra que ens ensenya a fer el viacrucis i a acompanyar el seu Fill unint-nos interiorment al seu lliurament per nosaltres.

UNA OPORTUNITAT PER A CRÉIXER
MISSATGE EN OCASIÓ DE LA PANDÈMIA DEL CORONAVIRUS
19 març 2020

Benvolguts diocesans:

Des de fa uns dies, molts de nosaltres ens trobam reclosos a casa nostra a causa de la pandèmia del coronavirus. Comparteix amb vosaltres algunes reflexions que m'ha suscitat aquesta crisi inesperada i sense precedents que estem vivint. Com diu Sant Pau, “sabem que Déu ho disposa tot en bé dels qui l'estimen” (Rm 8, 28); per això pens que aquestes circumstàncies ens poden ajudar a créixer, sobretot interiorment.

1.- L'experiència de la fragilitat

El Covid-19 ha irromput de cop a les nostres vides. Tot d'una, enmig dels nostres quefers i rutines, ens hem vist obligats a fer una aturada, a detenir el nostre tràfec diari i a extremar precaucions perquè a tots ens amenaça la malaltia. Aquesta crisi ens fa viure en primera persona i de manera molt viva una cosa que la Sagrada Escriptura no cessa de repetir: que la vida de l'home és com l'herba, que floreix al matí i a la tarda es marceix (cf. Sal 89, 6). És a dir, que som fràgils i caducs.

Confíavem en el poder de la tècnica, en els avenços de la medicina i no pensàvem que ens tocava viure una situació com l'actual. En pocs dies el temor -i algunes vegades el pànic- s'ha apoderat de nosaltres. Pens que és una oportunitat perquè reconeguem la fragilitat de la nostra vida i repetim amb el salmista: “Feu-me conèixer Senyor, la meva fi, els anys de vida que em queden: Que m'entemi que pas de pressa” (Sal 39, 5). Pensar en la nostra debilitat ens fa també més humils de cara a Déu i davant els altres.

A més, aquests sentiments ens acosten a moltes persones -sovint ignorades en la nostra societat del benestar- que viuen en la solitud, o a les que la malaltia té recloses a casa seva, en els geriàtrics o als hospitals. Saber-nos fràgils i saber que els altres també ho són, ens fa més humans.

2.- Depenem els uns dels altres

Hi ha un altre sentiment molt viu en aquests dies: la consciència que tots depenem els uns dels altres. I això és cert no només a petita escala, sinó a nivell mundial, perquè el virus no sap de fronteres. Només podrem fer front a la malaltia si tots prenem les degudes precaucions sanitàries. Depenem dels altres. Per això, hem de complir amb les normes mèdiques no només per por a contaminar-nos, sinó per amor i respecte als altres, perquè nosal-

tres no contaminem a ningú. En aquests dies estem experimentant, d'una manera singular, que tots formam una família i que som corresponsables uns dels altres.

La cancel·lació d'algunes activitats públiques de l'Església com les catequesis, els habituals actes de pietat i, sobretot, de la Santa Missa, obeeix a aquesta raó superior. Creieu-me que ha estat dolorós per a mi donar la norma que tot això s'havia de suspendre, però per respecte als altres, perquè no es vegin infectats, he hagut de fer-ho. Espero que tots compreu aquestes raons.

3.- Temps d'interioritat

El confinament a casa nostra pot ser també una ocasió per créixer interiorment. Seria una pena que no aprofitéssim el temps lliure que tenim per créixer per dins. Per a això, us recomanem cercar al llarg del dia un temps de silenci, sense televisió ni videoconsoles, sense ordinador ni telèfons mòbils. Un temps per llegir amb pau un passatge de l'Evangeli i pregar al Pare que veu en el secret de cor (cf. Mt 6, 6). El cristià no necessita per a pregar acudir a un temple, perquè sap que tota la seva persona és temple en el qual Déu habita.

Aquesta Quaresma està sent molt especial per a nosaltres, els cristians. Les normes sanitàries ens impedeixen celebrar junts l'Eucaristia, que és la font i cim de tota la vida cristiana (cf. LG 11). Però podem aprofitar aquest "dejuni eucarístic" per desitjar amb més força rebre el cos de el Senyor i anhellar saciar-nos amb el Pa que ens dona la vida (a això se li sol dir "comunió espiritual"). Estem convençuts que, per aquest mitjà, Déu ens donarà la seva gràcia per continuar vivint com a seguidors de Jesucrist. Aquesta circumstància ens convida també a adonar-nos de la importància de l'Eucaristia. Quan ens és fàcil accedir-hi, moltes vegades la descuidam o la vivim distretament. Tant de bo aquest temps d'absència de celebracions ens porti a valorar més el regal que suposa poder celebrar com a comunitat cristiana l'Eucaristia.

Podem també ajudar-nos dels materials que hi ha per pregar amb la litúrgia i viure amb tota l'Església aquests dies de Quaresma. A la web de la Diòcesi trobareu les seccions "Prega i reflexiona" i "Celebrar Quaresma en família" que us poden ajudar; però també podeu cercar altres materials que us serveixin per viure interiorment aquest temps. Tenim també belles i tradicionals pregàries, que podem resar en aquests dies, com el Sant Rosari i l'exercici del Viacrucis. I que bo seria fer-ho en família!

Potser ens toqui també viure la Setmana Santa a la intimitat de el cor.

Fem l'esforç perquè no sigui una Setmana Santa buida. Potser no puguem participar en la Missa ni sortir a la processó, però ningú ens pot arrabassar la vivència del misteri central de la nostra fe, que és la mort i resurrecció del nostre Salvador.

4.- Una oportunitat per a l'exercici de les virtuts

L'exercici de les virtuts ens ajuda també a créixer interiorment. Aquest temps de viure aïllats a casa nostra ens brinda l'oportunitat de descobrir, entre d'altres, el valor de l'austeritat. Tot d'una ens hem vist obligats a suspendre les nostres recarregades agendes i hem descobert que es pot viure sense anar al cinema o a el teatre, sense discoteques, gimnasos o viatges. Es pot viure una vida més sòbria i senzilla, sense tantes despeses supèrflues que solem fer. Això ens ajudarà també a apreciar les petites coses que la vida ens ofereix: el goig d'estar amb la família, un passeig per la platja o un bon àpat amb els amics.

La convivència prolongada amb la família, de vegades en espais estrets, ens demanarà sens dubte exercir altres virtuts com la paciència, la comprensió i, sobretot, la caritat. Si els aprofitam bé, aquests dies poden ser una oportunitat per créixer en l'amor, que "tot ho lliga i perfecciona" (Col 3, 14).

5.- Solidaritat

Durant aquests dies estem contemplant nombrosos gestos de solidaritat, que ajuden a humanitzar el nostre món. Són moltes les persones que vetllen perquè tot funcioni i perquè disposem dels serveis mínims. Hem vist també gestos extraordinaris de generositat amb els altres. A tots ells hem d'aplaudir.

Hem de seguir mantenint l'esforç per atendre a tots, especialment als més febles. Amb raó les nostres Càritas han posat el cartell de "no es tanca", perquè són moltes les persones que segueixen necessitant la nostra ajuda.

Hem de preparar-nos també per al que ens espera una vegada que acabin aquestes setmanes d'aïllament, perquè em tem que les conseqüències econòmiques poden ser molt greus, la qual cosa provocarà pèrdua de riquesa i de llocs de treball. Moltes persones a la nostra illa, que necessiten del turisme per subsistir, es poden veure afectades. També molts altres que vénen a treballar durant la temporada estival. Posem en marxa "la imaginació de la caritat" per a pensar com podrem atendre'ls.

I no oblidem mai a tants germans nostres que pateixen en diferents llocs del món. La crisi que vivim no ens pot portar a tancar-nos en nosaltres

mateixos. No som el centre del món. Els refugiats, les dones maltractades, els fillets famolencs, les persones que veuen violats els seus drets fonamentals... tots ells segueixen estant aquí. Cada un d'ells és un germà que reclama ajuda.

6.- Gràtitud

Un altre sentiment que brolla aquests dies és el de gratitud. És bo sentir-ho i viure-ho junts, perquè ens fa créixer com a societat. És emocionant escoltar els aplaudiments que cada tarda s'ofereix a el personal sanitari. Però podríem afegir a moltes altres persones que segueixen vetllant per nosaltres, que s'exposen a la malaltia pel bé de tots.

A aquesta llista desig afegir els noms de molts sacerdots, que des del primer moment han estat a disposició de tots per ungir un malalt, confortar els pobres o atendre a qui té una necessitat material. Em consta que molts s'estan esforçant per mantenir el contacte amb els feligresos, aprofitant les noves tecnologies i les xarxes socials. A ells, per tant, vagi també la nostra gratitud i reconeixement.

7.- Intercedir

En aquest temps som més conscients de la nostra debilitat i, per això, de la necessitat de pregar al Pare demanant que ens ajudi a superar la malaltia, que aculli l'ànima dels que han mort, que conforti a les famílies i que doni coratge als malalts. És polit pregar pensant en els altres, eixamplant el cor perquè càpiga en ell tot el món. Preguem amb la confiança que el Pare del cel no donarà una pedra a aquell que li demana un pa, ni desitja la malaltia o la mort, sinó que donarà sempre coses bones als qui l'hi demanen (Cf. Mt 7, 11). Per això la pregària ens fa viure aquests dies amb esperança i optimisme.

Per la meva banda, comptau amb la meva pregària per vosaltres, per les vostres famílies i molt especialment pels malalts. Tots ells estan molt presents en la celebració diària de l'Eucaristia. Us tenc a tots molt presents.

Ens encomanam a la protecció de la Mare de Déu, en la seva advocació de la Muntanya del Toro. Ella és bona intercessora i, com diu el Papa en la pregària que ha compost, estem segurs que proveirà perquè, "com a Canà de Galilea, pugui tornar l'alegria i la festa després d'aquest moment de prova". Us escric en el dia de Sant Josep, que és també bon intercessor i custodi de tots nosaltres, com ho va ser del Fill de Déu.

Perdoneu si l'escrit ha estat massa llarg. Necessitava parlar amb vosaltres i, sobretot, animar-vos a viure aquests dies com una oportunitat per a cré-

xer, com un temps de gràcia que Déu ens ofereix i què, si ho aprofitam, podem sortir enfortits.

Amb la meva benedicció i la meva salutació més afectuosa,

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

ESCRITS SETMANALS

EDIFICAR LA PAU (Full dominical 05-01-2020)

Benvolguts diocesans:

En el començament de l'any l'Església ens demana que preguem per la pau. En el missatge que el Papa Francesc ens ha dirigit amb aquest motiu es posa de manifest la contradicció que suposa voler garantir la pau usant el temor i l'amenaça (armes nuclears, per exemple). La pau només pot provenir de la consciència que tota la humanitat forma una sola família, en la qual uns depenem d'uns altres i de la qual tots som responsables. Per això, en lloc de l'amenaça i la violència, el Papa reclama “una ètica global de solidaritat i cooperació”.

No és la por allò que garantirà la pau. L'amenaça -que alimenta la desconfiança i encoratja la violència- no pot mai conduir a la pau. Per aconseguir-la -diu- “hem de buscar una veritable fraternitat, que està basada sobre el nostre origen comú en Déu i exercida en el diàleg i la confiança recíproca”.

La pau es mostra així com un camí que cal “edificar contínuament” (GS 78), un camí que hem de fer junts. Comença en el cor de l'home, perquè és allí on es troben els sentiments que nodreixen la divisió: la intolerància davant aquell que és diferent, el desig de domini sobre l'altre, l'egoisme i la supèrbia, que instiguen a destruir o a excloure a l'altre. La guerra es nodreix de tots aquests sentiments, que generen ambicions, abusos de poder i por a l'altre. Però del fons del cor humà brolla també la pau, quan en ell domina la consciència que tots som una família i que cadascun ha de contribuir responsablement al bé dels altres.

El camí de la pau requereix també voluntat política, que afavoreixi tots els processos que reconcilien i uneixen a les comunitats. És necessària una

aposta ferma pel “diàleg convençut d’homes i dones que busquin la veritat més enllà de les ideologies i de les opinions diferents”. Es necessita també treballar perquè disminueixi la bretxa entre els membres de la societat, les desigualtats socials, que posen en perill la cerca del bé comú. Hem de ser capaços de construir un sistema econòmic més just. La pau requereix finalment fomentar la capacitat d’escoltar i contemplar el món, que Déu ens va donar per a convertir-lo en la casa comuna.

La pau ha d’edificar-se constantment en nosaltres i en les nostres societats, la qual cosa requereix un treball constant. Diu el Papa que “el treball pacient basat en el poder de la paraula i la veritat pot despertar en les persones la capacitat de compassió i solidaritat creativa”. Nosaltres com a cristians hem de sentir-nos implicats en aquest treball per construir la pau, promovent una cultura de la trobada, del diàleg i reconciliació. La nostra fe en Jesucrist ha de conduir-nos a fomentar la fraternitat universal i a pregar intensament per la pau.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

EL DON DEL BAUTISMO (Full dominical 12-1-2020)

Queridos diocesanos:

La fiesta del Bautismo del Señor cierra el ciclo de Navidad, que venimos celebrando desde principios del mes pasado. Recuerda un momento decisivo en la vida de Jesús, porque el bautismo marcará el inicio de su ministerio como predicador del Reino de Dios. Jesús se acerca al Jordán a recibir el bautismo de Juan; lo hace mezclado con los pecadores, como signo de solidaridad con su pueblo y de su aceptación obediente de la voluntad del Padre.

Esta fiesta nos hace pensar en nuestro propio bautismo, por el que quedamos misteriosamente unidos a Jesús de Nazaret. Creo que nunca agradeceremos lo suficiente haber recibido el bautismo desde los primeros días de nuestra vida. Es una suerte inmensa poder vivir la vida unido a Jesús, con la luz de su Evangelio y unido a la comunidad de sus discípulos. Las aguas del bautismo unieron para siempre nuestra vida a la de Jesús; nos injertaron en Cristo, dirá San Pablo (Ef 2, 13); nos unieron como el sarmiento a la viña, según señala San Juan (15, 1-8).

El bautismo es tan importante que ser cristiano no es más que vivir lo que en el bautismo recibimos: el don de invocar a Dios como Abbá (Padre), de ser discípulo de Jesús y de recibir el aliento y la fuerza del Espíritu. Por eso escribe el Papa Francisco: “Deja que la gracia de tu bautismo fructifique en un camino de santidad. Deja que todo esté abierto a Dios y para ello opta por él, elige a Dios una y otra vez” (GE, 15). La santidad consiste precisamente en esto, en vivir como hijos de Dios, fieles al Evangelio de Jesús, con la gracia del Espíritu Santo.

El bautismo es al mismo tiempo el comienzo de la misión. Lo fue para Jesús de Nazaret, que desde el bautismo comenzará su ministerio público. Y lo es también para cada uno de nosotros. Desde que fuimos bautizados, fuimos también enviados. Al ser unidos a Jesucristo e incorporados a la Iglesia, participamos de su misión. “En todos los bautizados, desde el primero hasta el último, actúa la fuerza santificadora del Espíritu que impulsa a evangelizar”, recuerda el Papa (EG 119). Es muy importante que cada uno de nosotros nos tomemos muy en serio esta llamada recibida en el bautismo y nos sintamos corresponsables en la misión de dar a conocer a Jesucristo entre los hombres.

Queremos evangelizar de nuevo nuestra sociedad y esto sólo será posible si cada uno de los bautizados se implica en ello. El Papa Francisco insiste en que no debemos postergar el compromiso con la evangelización. No se puede dejar para más tarde ni para cuando esté más preparado. Si de verdad vivimos nuestro bautismo, si experimentamos en nuestra vida el amor del Padre, que nos salva, entonces saldremos a anunciarlo. “Todo cristiano es misionero en la medida en que se ha encontrado con el amor de Dios en Cristo Jesús” (EG 120).

Vivamos con fidelidad el don extraordinario que hemos recibido y la tarea que Dios ha puesto en nuestras manos. En definitiva, seamos santos.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

L'ARCA DE NOÈ (Full dominical 19-01-2020)

Benvolguts diocesans:

Després de les festes de Nadal reprenem la nostra reflexió sobre la necessitat de ser una Església que acull a tots. Ho fem amb l'ajuda d'algunes imatges i símbols que en la tradició cristiana han ajudat a entendre el que és l'Església. El primer és l'arca que Déu va manar construir a Noè per a salvar als homes justos (cf. Gen 6-8).

Des de molt antic s'ha comparat a l'Església amb l'arca de Noè. És una imatge que s'insinua ja en el nou testament (cf. 1 Pe 3, 18-22) i que va ser molt volguda pels Pares de l'Església. Així com l'arca de Noè va servir de salvació per a Noè i la seva família, també l'Església ha de ser "sagrament" de salvació per a la família humana.

Els primers escriptors cristians van anar aprofundint en aquest símbol, fixant-se en diversos elements del relat: el diluvi com a símbol del baptisme, el llenyam de l'arca com a anunci del llenyam de la creu, el colom com a signe de l'Esperit Sant. Sant Agustí resumeix aquestes intuïcions quan escriu: "El fet de manar Déu a Noè que construeixi una arca per a escapar en ella amb els seus de la devastació del diluvi, és, sens dubte una figura de la ciutat de Déu que pelegrina en aquest món, és a dir, de l'Església, que se salva pel tronc en què va ser penjat el mediador entre Déu i els homes, l'home Crist Jesús" (De civitate Dei, 15, 26).

Sant Agustí afegeix també que l'arca de Noè és signe de la capacitat d'acollir de l'Església, perquè en ella no sols van entrar els animals que es consideraven purs segons la llei, sinó també els impurs. Això significa que a l'Església no sols entren els justos, sinó també els pecadors, als quals anomena constantment a la conversió (cf. De fide et operibus, 27, 49).

L'Església està cridada a ser una gran arca de Noè en la qual càpiguen totes les persones. Dins de l'arca vivim gent de molt diversa espècie i tendència, de cultures molt diverses i de maneres de pensar diferents. Tots som importants i necessaris a l'Església. A tots ens uneix la fe en Jesucrist i el desig que siguin molts els que s'uneixin a nosaltres, que altres també pugin a l'arca per a navegar amb nosaltres a través dels mars i poder arribar a bon port.

L'arca és gran, com el cor de Déu; ningú ha de ser exclòs d'ella. Com a Església, hem de llançar cordes des de les finestres per a introduir en l'arca a tants homes que naufraguen. Tot a l'Església ha de fer patent aquesta

obertura per a acollir a l'home ferit. Cap porta pot quedar tancada davant tantes persones que anhelan ser salvades.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

UNA RED REPLETA DE PECES **(Full Dominical 26-1-2020)**

Queridos diocesanos:

Hay dos textos del Evangelio en los que se compara a la Iglesia con una red en la que se recogen todo tipo de peces. El primero de estos textos es una parábola que está en el evangelio de San Mateo (13, 47-50). En ella se compara el reino de Dios “a una red que se echa en el mar y que recoge toda clase de peces”. En la Iglesia, que es germen e inicio del Reino de Dios, cabe toda clase de gente. La Iglesia no es “la cofradía de los puros”, donde todos son buenos. Esta ha sido ciertamente una tentación de la Iglesia de todos los tiempos: excluir de su seno al pecador o al que es diferente. Pero este evangelio recuerda que no es ella la que debe discriminar. La Iglesia, anclada en el mar del mundo, contendrá peces buenos y malos hasta el día en que, sacada a la orilla, se proceda a seleccionar su contenido. Sólo al final del mundo “saldrán los ángeles y separarán a los malos de entre los justos” (v. 50).

El segundo texto es muy diferente. Se trata de una narración del final del Evangelio de San Juan, que tiene un fuerte carácter simbólico. Describe la aparición de Jesús a siete discípulos mientras están pescando en el mar de Tiberiades. Obedeciendo a la voz del Maestro, aquellos discípulos tiran la red a la derecha de la barca; “la echaron y ya no podían recogerla por la abundancia de peces” (21, 6). La red estaba tan llena, que la tuvieron que arrastrar hasta la orilla. “Simón Pedro sacó a tierra la red, llena de ciento cincuenta y tres peces grandes”. En la interpretación de los Padres de la Iglesia, los 153 peces representan simbólicamente a todos los pueblos. Indica que en la Iglesia todos encuentran cobijo; hay espacio suficiente para peces de todo tipo y condición. Son tantos –dice el evangelista- que las redes amenazan con romperse: es la catolicidad de la Iglesia, en la que hay lugar para muchos.

Así ha querido el Señor a su Iglesia: universal, árbol grande cuyas ramas dan cobijo a las aves del cielo (cf. Mt 13,32), red que recoge toda clase de

peces (cf. Mt 13,47) o que Pedro saca cargada de 153 grandes peces (cf. Jn 21,11), rebaño que un solo pastor conduce a los pastos (cf. Jn 10,1-16). La Iglesia no es un club selecto en el que sólo se puede admitir a los que tienen un expediente impecable, sino una comunidad de discípulos, que, con muchas dificultades y deficiencias, desea seguir a Jesús y ser fiel a su Evangelio. Por eso la Iglesia no puede excluir a nadie. La red es fuerte y soporta bien el peso. Seamos Iglesia universal, sin límites ni fronteras. Y esperemos que un día el Señor mismo discrimine y separe los buenos y los malos peces.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

LA CASA DE Zaqueu **(Full dominical 02-02-2020)**

Benvolguts diocesans:

Una altra imatge per a expressar el que és l'Església és la casa de Zaqueu, el cap dels publicans de Jericó. A ella es va convidar Jesús quan va descobrir la set de Déu que aquell home tenia. El Senyor va passar per sobre de totes les convencions socials i normes religioses de la seva època per a acostar-se a aquell publicà, que havia robat i estafat a molts dels seus veïns. Jesús es va asseure a la taula amb aquell pecador, que serà transformat pels gestos de misericòrdia de Jesús.

L'Església ha de ser com aquesta casa de Zaqueu. És significatiu que, quan es dedica un nou temple, des de molt antic, es llegeixi aquest passatge de l'evangeli, com volent indicar que cada temple, cada església, ha de ser com aquella casa.

Abans de res, ha de ser casa d'acolliment. Nosaltres no podem tancar les portes i excloure a ningú. Ni tan sols tenim potestat per a fer-ho, perquè Déu mateix és el que obre les portes. Jesús va dir que no havia vingut a cridar als justos sinó a "el que estava perdut" (Lc 19,10) i, sobretot, als homes i dones que, com Zaqueu, no es conformen amb la manera de viure que tenen i que estan en cerca. Nosaltres, com Jesús, hem de prendre la davantera. No hem d'esperar que aquestes persones vinguin a nosaltres, sinó sortir nosaltres a buscar-les, i alçar els ulls com va fer Ell per a trobar-les damunt d'una figuera o allà on els hagi portat la vida.

En segon lloc, l'Església ha de ser lloc de trobada amb Jesús, on els homes puguin experimentar la seva misericòrdia i el seu perdó. El gest de Jesús d'asseure's a la seva taula commou el cor d'aquell indesitjable i el porta a la conversió. Les nostres Esglésies han de ser com la casa de Zaqueu, llocs on els homes puguin asseure's a la taula amb el Mestre i sentir tot el seu amor. La nostra missió és conduir als homes a la trobada amb Jesucrist; ajudar-los al fet que Jesús mateix entri a la seva casa i s'assegui a la taula amb ells. No som nosaltres els qui transformem a les persones; no és l'Església la que pot sanar. L'Església -les nostres parròquies- són l'espai per a facilitar la trobada amb l'únic Salvador.

L'experiència de trobada amb Jesús, va portar a Zaqueu a decidir desprendre's dels seus béns i restituir-los amb escreix a tots aquells que havia robat. Ningú pot entrar en comunió amb Jesús sense ser transformat. L'Església, com la casa de Zaqueu, és també lloc de conversió, on l'experiència de l'amor de Déu transformi els cors dels homes i els pecadors siguin cridats a la conversió.

Jesús de Natzaret desitja continuar trobant-se amb els homes i dones d'avui, asseure's amb ells i fer-los sentir el seu amor, que transforma la vida. La nostra Església ha de ser, com la casa de Zaqueu, sala en la qual l'home d'avui pot trobar a Jesucrist, si vol.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

UNA MADRE DE CORAZÓN ABIERTO **(Full dominical 9-2-20)**

Queridos diocesanos:

En la tradición de los Padres de la Iglesia se suele presentar a la Iglesia como una madre. Tertuliano, Cipriano y, sobre todo, san Agustín, desarrollaron este tema. La Iglesia es madre porque engendra hijos y les enseña a vivir la fe en Jesucristo. En uno de sus sermones dirá san Agustín que “vosotros comenzáis a tener a Dios por Padre en el momento en que habéis nacido de aquella madre que es la Iglesia” (Serm. 398, 1). Por medio del bautismo, la Iglesia nos regala la vida de hijos de Dios y, en su seno, crecemos como tales.

Como madre, la Iglesia tiene el corazón abierto para acoger a todos.

Resulta muy significativo que, en el siglo III, cuando los cristianos eran perseguidos sin piedad, la Iglesia se planteara qué hacer con aquellos que, por temor a sufrir el martirio, habían renegado de su fe o simplemente la habían ocultado o disimulado. Hubo algunos autores que sostuvieron posturas rigoristas, considerando que la Iglesia tenía que excluir de su seno a todos esos apóstatas. Pero triunfó la postura del papa Cornelio y de Cipriano de Cartago, que eran partidarios de admitirlos de nuevo, después de una penitencia adecuada. La Iglesia es madre que no puede excluir al pecador, aunque en un momento de debilidad haya desertado de la fe.

Como madre, la Iglesia debe mantener siempre sus puertas abiertas, esperando que el hijo pródigo regrese, para que pueda entrar sin dificultad (cf. EG 46). Por eso dice el Papa que “la Iglesia está llamada a ser siempre la casa abierta del Padre” (EG 47). Nunca debe cerrar las puertas. “La Iglesia no es una aduana, es la casa paterna donde hay lugar para cada uno con su vida a cuestas” (EG 47). La Iglesia es madre y nos recibe a todos como madre.

Frente a la tentación de rigidez, la Iglesia –cada una de nuestras comunidades- debe mantener actitudes maternas, de mansedumbre, bondad, comprensión y ternura. Sí; la madre Iglesia debe saber acariciar a sus hijos y darles ternura, porque, de lo contrario se convierte en una asociación sin calor humano, huérfana. Como madre, habla a sus hijos y confía en ellos, sabiendo reconocer lo bueno que tienen y escuchándoles. Como ha dicho el Papa “la Iglesia es madre de corazón abierto que sabe acoger, recibir, especialmente a quien tiene necesidad de mayor cuidado, que está en mayor dificultad. La Iglesia, como la quería Jesús, es la casa de la hospitalidad. Y cuánto bien podemos hacer si nos animamos a aprender este lenguaje de la hospitalidad, este lenguaje de recibir, de acoger. Cuántas heridas, cuánta desesperanza se puede curar en un hogar donde uno se pueda sentir recibido. Para eso hay que tener las puertas abiertas, sobre todo las puertas del corazón” (Paraguay, 12-7-15).

Por último, conviene subrayar que la Iglesia aprende a ser madre mirando a María, la madre de Jesús y de la Iglesia. De ella aprende la humildad, la ternura, la acogida y el perdón. Pido a Santa María que enseñe a cada una de nuestras comunidades el secreto de ser madre, para que tengan como ella un corazón grande que acoja a todos.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

BENEÏU! **(Full dominical 16-02-2020)**

Benvolguts diocesans:

Jesús ens va donar el mandat de beneir a tots i de fer-lo sempre: “vosaltres beneïu als que us maleeixen i oreu pels que us calumnien” (Lc 6, 28). Ens va demanar de manera especial que beneïssim a aquells que ens odien, els quals ens persegueixen o insulten. No obstant això, moltes vegades els cristians ens posem nerviosos davant crítiques, atacs i persecucions. Jesús ens diu que, enfront d’això, hem de reaccionar sempre beneint. Beneir no vol dir només parlar bé dels altres (la paraula llatina bene-dicere significa “dir bé”) sinó també apreciar-los, fer-los el bé i orar per ells.

Resulta també molt suggeridor el final de l’Evangeli de Sant Lluc, quan descriu l’ascensió de Jesús i diu: “mentre els beneïa, es va separar d’ells i va ser portat al cel” (Lc 24, 51). L’últim gest de Jesús és beneir a aquells deixebles que l’havien acompanyat durant la seva vida terrenal. Jo veig en aquest gest una indicació per a tots nosaltres, que som els seus seguidors. Els cristians hem de prolongar la seva actitud, beneint en el seu nom a tots els homes.

L’Apòstol Pau va entendre molt bé aquest missatge i, per això, en la seva carta als cristians de Roma va escriure: “beneïu als que us persegueixen; beneïu, sí, no maleïu” (Rom 12, 14). La resposta del cristià davant les dificultats i els odis no és la de condemna dels altres, sinó la benedicció. En una altra carta, descrivint el comportament dels cristians, diu Pau: “quan ens insulten, beneïm” (1 Cor 4, 12).

Encara hi ha un altre text del nou testament que es fa ressò d’aquest mandat del Senyor. Està en la primera carta de Pere, que va ser escrita per a uns cristians que vivien en un clima tibant, d’hostilitat i violència cap a ells. L’autor d’aquesta carta els diu: “no torneu mal per mal, ni insult per insult, sinó al contrari, responeu amb una benedicció, perquè per a això heu estat cridats, per a heretar una benedicció” (1 Pe 3, 9). Els cristians, seguint les petjades de Crist, han de renunciar a la revenja i respondre amb una benedicció. Llavors ells mateixos rebran la benedicció de Déu.

Penso que les persones que saben beneir als altres són les que contribueixen a sanjar aquest món contaminat i construir una societat millor. Beneir als altres és apreciar el bo que fan o que tenen, valorar-ho, secundar-ho. La llengua amb la qual beneïm a Déu ha de servir també per a beneir als homes (cf. St 3, 9-12). Seria una contradicció beneir a Déu mentre maleïm als germans.

Estimats fidels de Menorca: no deixem mai de beneir; que no dominin en nosaltres actituds de rebuig i d'exclusió; que totes les persones sentin que les estimem i respectem

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

LA TENTACIÓN DE LO QUE VENDE **(Full Dominical 23-2-20)**

Queridos diocesanos:

En alguna ocasió he escuchado decir a algún sacerdote: “vendemos un producto que nadie quiere comprar”. El desinterés –al menos aparente- por la religión, la experiencia dramática de descristianización, han llevado a algunos a pensar que la fe cristiana era un producto comercial pasado de moda, que ya no atrae a las nuevas generaciones. En mi opinión, si nos situamos en este terreno nos equivocamos. Siempre perderemos porque, si se trata de vender, Coca-cola, Apple o cualquiera de las multinacionales lo harán siempre infinitamente mejor que nosotros.

Nosotros no vendemos nada. Poner el Evangelio en el mercado como si fuera un producto de consumo más sería rebajarlo. Lo que nosotros ofrecemos es una propuesta de vida, que llena de luz y esperanza el corazón del hombre. No vendemos ningún producto, sino transmitimos una luz, una experiencia, una vida. No hablamos de algo, sino de Alguien. Ser cristiano consiste en amar, seguir y entregar la vida a Alguien que está vivo y con quien podemos relacionarnos. Estamos convencidos, además, de que Él y su Evangelio son propuesta de vida no sólo para cada uno personalmente, sino para toda nuestra sociedad.

La Iglesia no puede sumarse a “lo que vende” en el actual mercado religioso, a lo que “funciona”. Lo que se vende no siempre es lo más bueno, sino lo que más beneficio produce. Además, entrar en esta lógica nos llevaría a seleccionar el mensaje del Maestro dejando de lado todo lo que desagradara a los oídos de los “compradores”. Si la Iglesia ofreciera sólo lo que el mercado le pide, acabaría perdiendo su identidad. Al final, no tendría nada que ofrecer, porque su mensaje estaría determinado por los gustos de la gente.

Las parroquias tienen también la tentación de entrar en este mercado, convirtiéndose en una especie de centros comerciales, en los que cada uno

puede consumir lo que prefiera: desde una boda o un funeral a un curso de técnicas de relajación o de terapias de sanación. No nos podemos conformar con ofrecer a las personas barnices superficiales, aunque sea esto lo que vende. Lo que interpela al hombre no tiene que ver con una estrategia de comunicación ni con técnicas de venta, sino con aquello que le importa de verdad y que le concierne últimamente.

Por eso, es necesario conectar el mensaje de Jesucristo con las búsquedas de los hombres, con sus deseos y anhelos más profundos. En la propuesta del Evangelio es muy importante alcanzar lo profundo del sujeto, sus deseos, para que toque el fondo de su corazón y mueva su vida. Evidentemente, esta tarea no es sólo cosa nuestra. Corresponde principalmente al Espíritu Santo, que es quien transforma los corazones y alcanza a lo más íntimo del hombre.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

UN MISTERI SEMPRE ACTUAL **(Full dominical 01-04-2020)**

Benvolguts diocesans:

Els misteris que el cristià accepta per la fe no són mai veritats fredes i abstractes, sinó esdeveniments plens de vida, que ens transformen i omplen de llum i d'esperança. Creure que Déu ens estima com un pare, sostenir que Jesucrist ens ha salvat oferint la seva vida en la creu o confiar en la força de l'Esperit, no s'assembla en res a acceptar una veritat matemàtica o històrica. Els misteris de fe són veritats que ens importen i, per això, ens impliquen i ens comprometen. A més, els misteris de la fe cristiana no són esdeveniments que van quedar en el passat, sinó que són sempre actuals, perquè tenen un dinamisme profund que afecta la nostra vida.

Tots aquests misteris en què creiem tenen un centre, que és el lliurament de Jesús en la creu, la seva mort i resurrecció. És el misteri del seu "pas" cap al Pare a través del sofriment obediència, el misteri de la seva Pasqua. Des del començament, els cristians van ser conscients que aquest era el veritable nucli de la fe i així ho van predicar: "vau matar a l'autor de la vida, però Déu el va ressuscitar d'entre els morts i nosaltres som testimonis d'això" (Fets 3, 15), dirà Sant Pere, resumint el nucli del kerigma.

A més, el misteri pasqual de Jesús no és un mite que va ocórrer en un temps immemorial, sinó que va tenir lloc en la història dels homes, en una època i un entorn que ens és conegut. I, no obstant això, té una immensa força transformadora, perquè és la mort i resurrecció del Fill de Déu. Va succeir en la història, però la transcendeix. Per això la Pasqua de Jesús no queda en el passat, sinó que continua sent actual. Continuem sent estimats per Jesús en la creu; continuem sent reconciliats amb el Pare i perdonats. Certament, la Pasqua és una veritat que transforma la nostra vida, perquè ens involucra en la seva dinàmica d'amor. "És un amor tan real, tan veritable, tan concret, que ens ofereix una relació plena de diàleg sincer i fecund", diu el Papa Francesc (*Christus vivit*, 117).

De manera particular la litúrgia té la capacitat de fer actual el misteri que commemora. En celebrar el misteri pasqual, es fan de nou presents la victòria i el triomf de Crist sobre la mort. L'Església celebra aquest esdeveniment de dues maneres: setmanalment i anualment. Cada setmana, ens reunim per a celebrar "el dia en què Crist ha vençut la mort i ens ha fet partícips de la seva vida immortal" (Pregària eucarística). A més cada any celebrem la Pasqua de Jesús en el diumenge següent al pleniluni de primavera, seguint l'indicat, l'any 325, en el Concili de Nicea.

Comencem avui un temps de preparació que ens ha d'ajudar a viure amb més profunditat el misteri pasqual. En el seu missatge per a la Quaresma d'enguany, el Papa ens diu que el Senyor ens concedeix aquest "temps propici per a preparar-nos a celebrar amb el cor renovat el gran misteri de la mort i resurrecció de Jesús" i ens convida a deixar-nos involucrar pel seu dinamisme espiritual, perquè aquest misteri no deixi de créixer en nosaltres.

Prenguem de debò aquest temps que el Senyor ens ofereix, perquè és un temps de gràcia. És un temps singular de trobada amb el Déu que ens va estimar tant que va lliurar el seu Fill perquè el món no pereixi (cf. Jn 3,16).

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

FASCINADOS POR SU PALABRA **(Full Dominical 8-3-20)**

Queridos diocesanos:

Tenemos la suerte inmensa de que Dios ha hablado con nosotros y nos ha revelado cómo es y lo que desea de nosotros. Esa Palabra de Dios, en cuanto se consigna por escrito, se contiene en la Sagrada Escritura de ambos testamentos. Estos libros “escritos bajo la inspiración del Espíritu Santo, tienen a Dios como autor y como tales se le han entregado a la misma Iglesia” (Dei Verbum, 11).

Pero esta Palabra permanece muchas veces oculta a los hombres, que no la escuchan. También para nosotros, que nos confesamos cristianos y reconocemos que, a través de las letras de la Biblia, Dios quiere hablar a nuestro corazón. Fácilmente olvidamos que disponemos de un medio extraordinario para conocer a Dios y dejamos de sorprendernos ante el hecho de que Dios mismo quiera seguir hablándonos.

El tiempo de Cuaresma que estamos viviendo nos invita, de manera especial, a aguzar el oído y poner alerta el corazón para escuchar la Palabra del Señor, que es “viva y activa” y penetra hasta el fondo del alma (Heb 4, 12). Cuaresma es tiempo de recuperar nuestra capacidad de sorprendernos y dejarnos fascinar por la palabra que Dios ha dirigido al hombre. Es tiempo de leer desde el corazón esa Palabra, dejando que penetre las entrañas y que nos vaya transformando con su fuerza.

Para ello es preciso marchar al desierto, como hizo Israel, porque sólo en la soledad y el silencio del desierto puede Dios hablar al corazón. “La llevaré al desierto y hablaré a su corazón”, leemos en el profeta Oseas (2, 16). Dios quiere volver a seducirnos y llenarnos de su misericordia entrañable, de su amor arrebatador y de su perdón incondicional. Como dice el Papa en su mensaje para la Cuaresma: “cuanto más nos dejemos fascinar por su Palabra, más lograremos experimentar su misericordia gratuita con nosotros”.

Necesitamos encontrar momentos de desierto en medio del fragor de la vida cotidiana. Cada día necesitamos contar con un tiempo para leer de manera sosegada la Sagrada Escritura, dejando resonar en nuestro corazón la voz del Amado. No hace falta marchar lejos ni hacer nada extraordinario, porque estoy seguro que en nuestros propios hogares, en medio de la vida ordinaria, podremos encontrar unos minutos de paz en los que abrir el corazón a la Palabra de Dios.

El diálogo de Dios con el hombre no se ha interrumpido. Dios nos sigue

hablando y espera que nosotros le escuchemos. Vayamos al desierto esta Cuaresma para que Dios nos hable. A través del salmista el Señor nos repite: “¡Ojalá escuchéis hoy la voz del Señor, no endurezcáis el corazón!” (Sal 95, 7-8).

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

TEMPS DE COMPARTIR **(Full dominical 15-03-2020)**

Benvolguts diocesans:

La celebració del misteri pasqual ens involucra de tal manera en el seu dinamisme espiritual, que acaba transformant la nostra vida personal i comunitària. L'experiència de la misericòrdia de Déu, manifestada en la creu de Crist, ens mou a correspondre a aquest amor.

Celebrar la Pasqua de Jesús ens porta, en primer lloc, a estimar també nosaltres i sentir compassió especialment pels més febles. El Papa Francesc parla amb freqüència de “mirar i tocar en la fe la carn de Crist en tantes persones que sofreixen”. Contemplar al Crucificat ens mou a desitjar tocar-lo en els més necessitats, amb els quals s'ha identificat (cf. Mt 25, 31-46). En el seu missatge per a la Quaresma diu el Papa que “posar el misteri pasqual en el centre de la vida significa sentir compassió per les nafres de Crist crucificat presents en les nombroses víctimes innocents de la guerra, dels abusos contra la vida tant del no nascut com de l'ancià, de les múltiples formes de violència, dels desastres mediambientals, de la distribució injusta dels béns de la terra, del tràfic de persones en totes les seves formes, de la set desenfrenada de guanys, que és una idolatria”.

La Quaresma és temps de compartir amb tots ells el nostre temps, el nostre afecte i també els nostres béns. Per això, des d'antic, l'almoïna és una pràctica pròpia de la Quaresma. Compartir els nostres béns amb els més necessitats és “una forma de participació personal i comunitària en la construcció d'un món més just”, es diu en el Missatge. Compartir ens ajuda a vèncer el nostre egoisme i ens fa més humans. Jesús ens va recomanar donar almoïna “en el secret” (Mt 6, 4), sense que ningú s'assabenti, i així tindrem un tresor inesgotable al cel (cf. Lc 12, 33).

Ara bé, el misteri pasqual no sols té capacitat de transformar la nostra vida personal; també pot i ha d'aconseguir la nostra vida social, que ha

de ser més fraterna i més justa. Per això, no podem conformar-nos amb el sistema econòmic actual, que provoca massa pobresa i misèria. Cal buscar una economia més justa i inclusiva. A propòsit de la cura del planeta, el Papa ha dit que l'actual sistema de relacions comercials i de propietat és “estructuralment pervers” (Laudato si’, 52), perquè preval l’especulació i la cerca de renda financera, ignorant els efectes sobre l’home i el medi ambient (cf. Laudato si’, 56). La Pasqua ens mou per això també a treballar per a dissenyar una economia més justa que l’actual.

El Senyor ens concedeix un temps propici per a créixer en el coneixement del misteri de misericòrdia que s’ha manifestat en la creu de Crist. És temps, també, de respondre a aquest amor personalment i com a societat, prenent-nos de debò l’objectiu de construir un món en el qual ningú sigui exclòs ni marginat.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

**¿POR QUÉ MURIÓ EN LA CRUZ?
(Escrit per al Full dominical (22-3-20),
difós a través de la COPE i les xarxes socials)**

Queridos diocesanos:

La muerte de Jesús en la cruz fue un acontecimiento trágico que desconcertó por completo a sus discípulos. No podían comprender por qué el Mesías tenía que padecer y morir en aquel terrible instrumento de suplicio. Por eso se preguntaban: ¿por qué murió Jesús? ¿por qué tuvo que padecer el Maestro? La primera respuesta fue que murió por nuestros pecados. Así aparece en las primeras confesiones de fe. San Pablo lo resume diciendo: “Cristo murió por nuestros pecados, pero resucitó para nuestra justificación” (Rom 4, 25).

Pero los cristianos seguían preguntando: y, ¿por qué murió por nuestros pecados? Y la respuesta que iluminó la fe de la Iglesia fue: ¡porque nos amaba! San Pablo dirá: “Cristo nos amó y se entregó por nosotros” (Ef 2,2). En el diálogo que mantiene con el fariseo Nicodemo, Jesús le quiere hacer comprender esto: “Tanto amó Dios al mundo, que entregó a su Hijo único, para que no perezca ninguno de los que creen en él, sino que tengan vida eterna” (Jn 3, 16).

Sólo hay una razón de la pasión y la cruz: el amor de Dios, un amor que

no es respuesta a nuestro amor, sino que va por delante, porque el siempre nos ama primero (cf. 1 Jn 4, 10). Por tanto, Jesús sufrió y murió libremente por amor, no por casualidad, ni por necesidad, ni por oscuras fuerzas o por otras razones de la historia, sino porque nos ama.

El amor de Dios al hombre es extraordinario. Se ha manifestado creando todo el universo y al mismo ser humano; se ha mostrado cuidando a su pueblo Israel a lo largo de su historia y haciendo alianza con él y se ha hecho patente, sobre todo, en Jesús de Nazaret, que no sólo habla del amor de Dios, sino que Él es el mismo amor de Dios hecho carne. Durante toda su vida manifestó el amor del Padre a los niños, a los pobres, a los marginados, a los discípulos, a los enfermos, a las mujeres, a los pecadores. Y, finalmente, ofreció la prueba suprema de ese amor en la cruz. San Juan Pablo II decía que la cruz colocada en el Calvario emerge del amor de Dios como respuesta a la injusticia del hombre; la cruz nace del amor y se completa con amor y por ello es salvadora (Dives in misericordia, 7).

Contemplando la cruz de Cristo podemos adivinar ese amor que llega al límite. Para saber cuánto nos ama Dios podemos pensar en el sufrimiento de Cristo en la cruz. No sólo el terrible sufrimiento físico que supone la cruz, sino sobre todo el sufrimiento espiritual, que le llevó a decir en Getsemaní “me muero de tristeza” (Mc 14, 34) y a sudar sangre. Los primeros cristianos no podían sino repetir: ¡tanto amó Dios al mundo! En la cruz cada uno de nosotros hemos sido amados, perdonados, sanados. Por eso la cruz es para nosotros fuente de salvación, como fue el estandarte con la serpiente para el pueblo de Israel. El Hijo del hombre ha sido elevado sobre la tierra para que todo quien cree en Él tenga la vida eterna.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

CREER EN EL AMOR DE DIOS
(Escrit per al Full dominical (29-3-20),
difós a través de la COPE i les xarxes socials)

Queridos diocesanos:

En la cruz de Cristo cada uno de nosotros hemos sido amados con un amor eterno. Lo más importante es que este amor no es cosa del pasado, sino que es actual: Cristo resucitado nos sigue amando del mismo modo como nos amó en el Gólgota.

Entonces, ¿qué tenemos que hacer? ¿cómo podemos responder a ese amor? Alguien podría pensar que la respuesta es amar nosotros a Dios. Y es cierto, pero antes hay otra cosa importante. Otro podría decir: amar a los demás como Dios nos ha amado. También es cierto, pero antes hay otra cosa y es creer en ese amor. Lo primero es creer en el amor de Dios. Esto significa asombrarnos y maravillarnos de que el Dios que ha creado el mundo haya querido venir en persona y sufrir en medio de nosotros. Tenemos que sorprendernos ante un amor tan extraordinario, como Pablo -¡me amó y se entregó por mí!-, como Juan -¡tanto amó Dios al mundo!- Son frases que expresan el asombro de la Iglesia primitiva y que nosotros podemos repetir. Lo primero es aceptar que somos amados sin medida por Dios.

Pero, ¿creemos de verdad que Dios nos ama? Pienso que no lo acabamos de creer del todo, porque si así fuera veríamos de otro modo nuestra vida, las cosas que nos pasan y a los demás. Creer en el amor de Dios significa entender la vida como respuesta a ese amor, abrirnos al amor al prójimo y vivir el mundo con esperanza. Nosotros vivimos en un mundo que no cree en el amor. Hay demasiadas personas heridas, indignadas, decepcionadas, traicionadas, que tienen miedo de amar y de ser amados, porque saben cuánto daño supone verse engañados. Y, sin embargo, el mundo necesita creer en el amor de Dios, un amor que nos da vida, nos cura, nos salva.

Quien sabe esto, se convierte en pregonero de ese amor. Dice San Juan: “nosotros hemos conocido y hemos creído en el amor que Dios tiene para con nosotros” (1 Jn 4, 16). Quien cree en el amor de Dios, lo proclama con alegría. En nuestro tiempo es especialmente urgente volver a proclamar el Evangelio del amor de Dios en la cruz de Cristo. Hay que decir al hombre que Dios lo ama. El Papa Francisco concentra en estas palabras el mensaje que debemos transmitir: “Jesucristo te ama, dio su vida para salvarte, y ahora está vivo a tu lado cada día, para iluminarte, para fortalecerte, para liberarte” (EG 164). Esto es lo que tenemos que transmitir ¿Seremos capaces de hacer llegar este mensaje a la gente de Menorca?

Hemos de hacer sentir a todos el amor salvador de Cristo en la cruz. Pero para ello no bastan las palabras. Hay que mostrar ese amor amando nosotros, perdonando como Él hizo, siendo sembradores de reconciliación y de paz. Así mostraremos a todos que sigue siendo posible amar como Él nos amó, hasta el extremo.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

ESCRITS EN PREMSA

LA SAVIESA DE L'ABAT ANTONI (Publicat a l'Especial Sant Antoni del Diari de Menorca, 15 de gener de 2020)

Des de fa més de 700 anys el nostre poble de Menorca té com a patró l'Abat Antoni. L'origen d'aquesta devoció està vinculat a l'arribada del rei Alfons III a la nostra illa, que va tenir lloc el 17 de gener de 1287, el dia de la festa d'aquest sant. D'aquell temps ençà se celebra amb solenitat la seva festa, recordant l'entrada del jove rei i la restauració del cristianisme a Menorca. És gran la devoció a Sant Antoni a la nostra illa, com testifiquen els nombrosos centres i temples que porten el seu nom, així com les imatges del sant distribuïdes per tota la geografia de Menorca.

El patró de la nostra illa va ser un home savi que va iniciar la vida eremítica a l'Egipte de finals de segle III i començaments de segle IV. Encara que va viure en una època i un context molt diferent del nostre, podem aprendre de la seva saviesa, que no procedia tant dels llibres com de la seva profunda experiència espiritual. Coneixem els trets principals de la seva vida a través de la biografia que va escriure Sant Atanasi molt poc després de la seva mort. Comptam també amb una col·lecció de dites recollides en els "Apotegmes dels pares del desert" i amb set cartes que va escriure als seus monjos donant-los profunds consells espirituals.

Els "Apotegmes" són una col·lecció de sentències dels més destacats "abba" (abats, pares) que van viure al desert. De l'abba Antoni es conserven trenta-vuit apogtemes, que revelen la seva saviesa. Em sembla oportú fixar-nos en algun d'ells, per conèixer millor el nostre sant patró. Ara em detindré en tres apogtemes o frases pronunciades per Sant Antoni.

La primera sentència és, sens dubte, fruit de la seva profunda experiència de Déu. Diu així: "Va dir abba Antoni: Ja no tenc temor de Déu, sinó que l'estimo; per tant, l'amor treu fora la por". Els testimonis que tenim ens diuen que Antoni era, sobretot, un home de Déu. Compta Sant Atanasi que els seus contemporanis l'anomenaven "l'amic de Déu". En els textos que conservam Sant Antoni parla de mantenir-se en presència de Déu, de "portar Déu davant els ulls" i de "viure per a Déu". Açò és el que el va conduir a marxar al desert, per portar una vida de retir i d'oració. Però el Déu que coneix Antoni és un Déu d'amor, que ens acull com a fills seus. No tenim esperit d'esclaus sinó de fills -diu sant Pau- i per això no podem caure en el temor (cf. Rm 8, 15). L'abba Antoni sap molt

bé que l'amor expulsa la por i que la reacció davant d'aquest Déu d'amor és respondre estimant.

El segon ensenyament es refereix al camí per aconseguir la saviesa interior. Aquest camí és la humilitat. “Va dir Antoni: Vaig veure les xarxes de l'enemic esteses sobre la terra, i vaig dir gemegant: Qui serà capaç de sortejar aquests lligams? I vaig sentir una veu que em deia: La humilitat”. La més important temptació de l'enemic és l'orgull, que no només ens separa de Déu i dels altres sinó que perverteix tota relació, perquè de què serveix l'amor on hi ha l'orgull? Sant Antoni parlava d'un orgull molt subtil, “l'orgull de l'ànima” en què poden caure els monjos quan confien en les seves obres. Sap molt bé que quan un monjo s'enorgulleix del que fa (dels seus sacrificis o de la seva ascesi), s'allunya de Déu. Per això, l'únic camí per aconseguir-ho és la humilitat.

El tercer apogtema vincula l'amor a Déu i l'amor als homes i diu així: “La vida i la mort depenen del nostre proïsme. En efecte, si guanyam el nostre germà, guanyam Déu “. El monjo Antoni està convençut que quan siguem jutjats, ens preguntaran si hem avançat en l'amor al germà. Per això, per guanyar Déu es precis guanyar primer el germà. “Qui no estima el seu germà a qui veu, no estimarà Déu, que no veu”, havia escrit Sant Joan (1Jn 4, 20). Estimar tothom i fer-ho sense límits és el senyal incontestable que estimam Déu. Com deia un altre eremita, l'abba Apol·lo, “quan veus el teu germà, veus Déu”. Sabem que Antoni no va ser només home de profunda oració, sinó també una persona de gran caritat, que estava convençut que Déu ens espera en tota persona que trobam.

Tenir per patró l'Abat Antoni significa no només recórrer a ell com intercessor, sinó també tenir-lo per model de vida. El testimoni d'aquest home savi ens convida a cercar Déu amb passió, a estimar-lo sense por i servir-lo de cor. I ens ensenya, al mateix temps, que no podem acostar-nos a Déu si no donam la mà als homes, els nostres germans, i els fem sentir el nostre amor. Magnífiques lliçons per aprendre en el dia del nostre patró. Bona festa de Sant Antoni!

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

POBREZA Y CRISIS MEDIOAMBIENTAL

(Publicat al Diari de Menorca, 7 de febrer de 2020)

Una de las principales causas de la pobreza y la hambruna que padecen muchas personas son los desastres ecológicos. Las regiones más pobres del planeta se ven especialmente afectadas por los efectos de la degradación medioambiental. El ser humano y la tierra van unidos de manera que, cuando se explota la tierra, el primero que sufre es el ser humano. Lo ha dicho con claridad el Papa Francisco: “El ambiente humano y el ambiente natural se degradan juntos” y, por eso, “los más graves efectos de todas las agresiones ambientales los sufre la gente más pobre” (Laudato si’, 40).

Esto es lo que nos recuerda la Campaña de Manos Unidas de este año, con este lema provocador: “Quien más sufre el maltrato al planeta no eres tú”. Ciertamente todos estamos expuestos a las consecuencias del deterioro del medio ambiente, pero no son los países más acomodados quienes más sufren. Es precisamente en las regiones más empobrecidas del planeta donde la pérdida de biodiversidad, la sobreexplotación de recursos, la contaminación y la insalubridad provocan pobreza, enfermedades y hambre. Además, el aumento de las inclemencias meteorológicas (huracanes, tormentas, sequías extremas) está poniendo en peligro la vida de millones de personas.

No podemos permanecer indiferentes y pasivos ante este desastre. Nuestra sociedad debe reaccionar haciendo frente tanto a la crisis humana como a la crisis ecológica, porque ambas están unidas. Como se explica en la encíclica *Laudato si’*, “no hay dos crisis separadas, una ambiental y otra social, sino una sola y compleja crisis socio-ambiental. Las líneas para la solución requieren una aproximación integral para combatir la pobreza, para devolver la dignidad a los excluidos y simultáneamente para cuidar la naturaleza” (n. 139).

En esta línea se sitúan las propuestas de Manos Unidas. La primera manera de colaborar es ayudando a financiar los proyectos que presentan y que van dirigidos, en buena medida, a cuidar el medioambiente y, de esta manera, favorecer las condiciones de vida de las poblaciones más vulnerables. Promover la agricultura familiar, la gestión integral de los recursos naturales (reforestación con especies locales, gestión del agua) y el desarrollo de sistemas de producción y consumo respetuosos con el medio ambiente es una forma excelente de luchar contra el hambre y sus causas.

La segunda línea de colaboración exige un esfuerzo mayor, porque requiere que modifiquemos nuestro estilo de vida actual, basado en el con-

sumo compulsivo y egoísta. Sabemos que este estilo de vida es insostenible y, si no cambia, será muy difícil salvar al planeta de la destrucción. Tenemos que apostar por un modo alternativo de entender la calidad de vida, donde se fomente la sobriedad y la capacidad de gozar con lo poco. Al mismo tiempo, hemos de obligar a los políticos a tomarse en serio el problema socio-ambiental y a implicarse en propuestas globales y en políticas a largo plazo que respondan a la verdad de la naturaleza y del ser humano y que tengan en cuenta no los intereses privados sino el interés común.

“Colaborar está en tu mano”, añade el lema de esta Campaña. Todos podemos hacer algo, si queremos, para paliar ese maltrato del planeta que hace sufrir a tantas personas.

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

CARTES

A TOTS ELS PREVERES DE LA DIÒCESI SOBRE LES CAMPANES

Ciutadella de Menorca 16 de març de 2020

Benvolguts sacerdots:

La nostra Diòcesi de Menorca s'uneix a la iniciativa de la Comissió Executiva de la Conferència Episcopal Espanyola, que proposa que cada dia a les 12 del migdia sonin les campanes de les nostres esglésies per convidar a pregar als que romanen a casa i fer arribar, als que serveixen i treballen, l'ajuda del Senyor i l'agraïment de l'Església. És un gest senzill que vol expressar el nostre esperit de pregària i la nostra solidaritat amb tots.

Se'ns convida a resar l'Àngelus i pregar de manera especial:

- Pels malalts contagiats pel virus, pels seus familiars, pels que estan en quarantena i per altres malalts que veuen afectada la seva atenció per la prioritat de tallar la pandèmia.

- Pels treballadors de tots els Centres i Serveis Sanitaris.

- Pels Equips d'Emergències, pels de Protecció Civil i per les Forces de Seguretat de l'Estat

- Pels Equips de Pastoral de la Salut i pels voluntaris

- Per les persones de risc: fillets, gent gran i malalts crònics.

- Pels pares, mares, avis i educadors.
- Pels que estan vivint aquesta situació d'emergència en soledat.
- Per qui no tenen llar o els hi manca l'imprescindible per a viure.
- Per les diverses autoritats públiques.
- Pels sacerdots i pels monestirs de vida contemplativa, que amb la seva pregària i lliurament segueixen donant esperança a tots els ciutadans.

Us deman, per tant, que mentre duri aquesta crisi del coronavirus, toquem les campanes a les 12 del matí convidant a l'oració. Podem concloure la nostra pregària amb l'oració a la Verge composta pel Papa Francesc.

Us agraeixo la cura i atenció que esteu posant per atendre els fidels de la millor manera possible enmig d'aquestes circumstàncies doloroses i extraordinàries.

Rebeu una salutació fraterna del vostre bisbe,

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

ALS SACERDOTS I DIAQUES ORIENTACIONS SOBRE LA CELEBRACIÓ DE LA SETMANA SANTA

Ciutadella 24 de març de 2020

Estimats germans preveres i diaques:

La prolongació de l'Estat d'Alarma front la pandèmia de la Covid-19, ens impedeix celebrar la Setmana Santa amb la participació física dels fidels. Això exigirà, per la nostra banda, un esforç especial, perquè la Setmana Santa pugui ser viscuda en l'actual situació de confinament. Per tal d'afavorir aquesta vivència, us ofereix les següents **ORIENTACIONS**:

1.- Ajudar a viure la Setmana Santa: Si és possible, les celebracions religioses han de mantenir-se, encara que es facin sense la participació dels fidels. Es recomana donar a conèixer als fidels els horaris de les celebracions, perquè puguin unir-se a elles espiritualment. Així mateix, tant des de la Diòcesi com des de les parròquies, convé seguir oferint material per facilitar la vivència interior dels misteris sants que celebrem.

2.- Celebracions sense fidels: D'una manera excepcional, la Congregació per al culte ha autoritzat que els sacerdots puguin celebrar el Tríduum

Pasqual sense la participació dels fidels. No obstant això, allà on sigui possible, és recomanable que s'uneixin els sacerdots en una única celebració, guardant sempre les normes sanitàries. Per la meua banda, convido als sacerdots de la ciutat a unir-se a les celebracions que tindran lloc a la Catedral.

3.- Missa Crismal: Per tal d'evitar la dispersió, la Conferència Episcopal ens ha recomanat que mantinguem la data en què se celebra habitualment. Per tant, celebraré la Missa crismal el proper dimecres 8 d'abril a les 20 h. a la Catedral, convidant a participar-hi als sacerdots que esteu a prop o a unir-vos a la celebració a través dels mitjans de comunicació que s'indicaran.

Més endavant, tindrem una cerimònia de distribució i recepció dels sants olis i de renovació de les promeses sacerdotals. Si no es perllonga la situació actual, podria ser el dia 2 de maig, en ocasió de la trobada anual de sacerdots i religiosos al santuari de la Mare de Déu del Toro.

4.- Dijous sant: Excepcionalment es pot celebrar la Missa sense la participació dels fidels, ometent tant el lavatori com la processó amb el Santíssim en finalitzar la Missa.

5.- Divendres sant: Divendres sant, en la mesura del possible, se celebrarà la passió de el Senyor, afegint a la Pregària universal la següent petició:

“Preguem, germans, per tots els que han mort a causa de la pandèmia del coronavirus, encomanant a Déu la seva ànima. Tinguem també presents en la nostra pregària als fidels que pateixen la malaltia de la Covid-19, així com als treballadors de la salut, als familiars i a tots aquells que, de qualsevol manera, els cuiden i atenen”.

(Després d'un silenci, prossegueix el sacerdot)

“Déu totpoderós, us demanam amb confiança que el coronavirus no faci més mal i que pugui controlar-se prest aquesta epidèmia, perquè els afectats retornin a la salut i tots puguem gaudir de la vida que ens heu donat. Acolliu les persones que han mort per aquesta malaltia, confortau les seves famílies. Sostingueu i protegiu el personal sanitari que la combat i inspirau i beneïu als que treballen per controlar-la. Confiam en Vós des de la nostra fragilitat i us demanam amb humilitat que ens atorgueu la vostra pau i la salut. Per Jesucrist nostre Senyor”.

6.- Vetlla pasqual: La Vetlla Pasqual, restringida segons el decret a les esglésies catedrals i parroquials, s'autoritza a la nostra Diòcesi per les esglésies dels monestirs de clausura. Seguint les indicacions de la Congregació, se suprimeix el ritu de foc. Un cop encès el ciri i, omesa la processó, es fa el pregó pasqual. A la “Litúrgia baptismal” només es renoven les promeses baptismals.

El bateig dels quatre adults, previst en aquest dia, queda ajornat per a un diumenge del temps de Pasqua que, si no hagués obstacle en contra, seria el 10 de maig a la Catedral.

7.- Processons: Les normes sanitàries ens impedeixen la celebració de processons en aquest temps. D'acord amb les Confraries i Germandats de la Diòcesi, s'estudiarà la conveniència de realitzar més endavant algun acte extraordinari.

8.- Retransmissió via Internet: Per tal de que tots els fidels es puguin unir des de casa, des dels mitjans de comunicació de la Diòcesi es facilitarà la retransmissió de les celebracions de diumenge de rams, missa crismal, tridu pasqual i diumenge de pasqua, tal i com s'indicarà oportunament.

9.- Oració per la fi de l'epidèmia. Recordem la importància de pregar per la fi d'aquesta malaltia. Per tal d'animar per a no cessar en la pregària, la Penitenciària Apostòlica ha concedit indulgència plenària als que realitzant un acte de pietat (lectura de l'Escriptura, Sant Rosari, Viacrucis, etc.) implorin a Déu el final de l'epidèmia, el alleujament dels aflagits i la salvació eterna dels que el Senyor ha cridat a si.

Benvolguts sacerdots i diaques: em consta que molts de vosaltres esteis fent grans esforços per mantenir el contacte amb els vostres fidels, animant-los a viure la litúrgia i a il·luminar des de l'Evangelí les circumstàncies tan extraordinàries que estem vivint. Us agraeix molt tot el vostre afany. Esper que prest ens puguem veure tots amb salut, per poder seguir anunciant amb passió el Regne de Déu en aquesta terra de Menorca.

Rebeu la meva salutació de germà, juntament amb els meus desitjos perquè el Senyor us ompli de les seves benediccions,

† **Francesc Conesa Ferrer,**
bisbe de Menorca

SECRETARIA GENERAL

DECRETS

**FRANCESC CONESA FERRER
BISBE DE MENORCA**

DECRET DE SUPRESSIÓ DE LA PARRÒQUIA DE SANTA EULÀLIA DE LA CIUTAT DE MAÓ

Havent estudiat l'expedient de supressió de la parròquia de Santa Eulàlia de la ciutat de Maó.

Atès que es donen causes suficients per a la supressió d'aquesta parròquia.

Atès que s'han complert tots els requisits establerts en el Codi de Dret Canònic.

Atès el parer favorable del Col·legi de Consultors en la sessió del dia 15 de gener de 2020.

Atès també el parer favorable del Consell Presbiteral en la sessió del dia 12 de febrer de 2020.

D'acord a allò que disposa el cànon 515 § 2 del Codi de Dret Canònic.

DECRET

1. La supressió de la parròquia de Santa Eulàlia de la ciutat de Maó.
2. Annexionar el territori de l'extinta circumscripció parroquial a la parròquia de la Mare de Déu del Carme de la ciutat de Maó.
3. La parròquia de la Mare de Déu del Carme de la ciutat de Maó pren possessió dels béns i drets patrimonials propis de la parròquia suprimida i assumeix les càrregues que hi puguin pesar sobre aquella; però s'han de salvaguardar, en quant al destí dels béns i el compliment de les càrregues, la voluntat dels fundadors i donants i els drets adquirits (Cf. C. 121).

4. L'actual església de Santa Eulàlia continuarà essent un lloc de culte dins del territori de la parròquia de la Mare de Déu del Carme de Maó.

Ciutadella de Menorca, 2 de març de 2020

† **Francesc Conesa Ferrer**
Bisbe de Menorca
Per manament del Sr. Bisbe,
Jaume Ametller Pons
Secretari General i Cancellier

FRANCESC CONESA FERRER
BISBE DE MENORCA

DECRETO

Considerando que el Decreto de Constitución y los Estatutos de la Asociación privada de Fieles “Puericantores de la Catedral de Menorca”, fueron aprobados por el entonces Administrador Diocesano D. Gerardo Villalonga Hellín, el día 27 de septiembre de 2016.

Considerando que dicha aprobación tuvo carácter provisional en espera del nombramiento del nuevo Obispo diocesano.

Considerando la petición efectuada por la Junta Directiva de dicha Asociación, para que se aprueben los Estatutos definitivos como asociación privada de fieles de la Diócesis de Menorca.

Considerando su vinculación oficiosa con la Federación Nacional e Internacional de Puericantores, tanto por medio de su Directora como de la Coral que viene participando en diversos encuentros, tanto nacionales como internacionales.

Por el presente Decreto, y según lo dispuesto en el Código de Derecho Canónico (cc. 298-326), apruebo de manera definitiva la Constitución y los Estatutos de la Asociación privada de fieles “Pueri Cantores de la Catedral de Menorca”, conforme a los que deberá regirse a partir de ahora esta agrupación en la Diócesis de Menorca.

Publíquese este Decreto en el Boletín Eclesiástico del Obispado y guárdese un ejemplar de los Estatutos, con el presente Decreto, en el Archivo de la Secretaría General del Obispado.

El presente Decreto entrará en vigor el día 1 de abril de 2020.
Dado en Ciutadella de Menorca, a 8 de marzo de 2020.

† **Francesc Conesa Ferrer**
Obispo de Menorca
Por mandato del Sr. Bisbe,
Jaume Ametller Pons
Secretario General y Canciller

PUERICANTORES DE LA CATEDRAL DE MENORCA

ESTATUTOS

Título I. Naturaleza de la asociación

Artículo 1º. Naturaleza

Los PUERICANTORES DE LA CATEDRAL DE MENORCA son una asociación privada de fieles con personalidad jurídica privada constituida en la diócesis de Menorca, al amparo de lo establecido en el Código de Derecho Canónico.

El coro de Puericantores de la Catedral de Menorca es un grupo de voces blancas, compuesto por niños y niñas en edad escolar a partir de los siete años de edad, dependiente del Cabildo de la Catedral.

La asociación se regirá por los presentes estatutos y por las disposiciones del derecho canónico vigente que le sean aplicables.

Artículo 2º. Domicilio Social

La asociación tiene su domicilio social en la Catedral Basílica, C/ Josep Maria Quadrado, 42, DP 07760, de Ciutadella de Menorca. La Asamblea General podrá determinar el cambio de domicilio dentro del territorio de la diócesis, que se habrá de comunicar al Ordinario del lugar.

Título II. Finalidades y actividades

Artículo 3º. Fines y actividades de la Asociación

La asociación Puericantores de la Catedral de Menorca tiene las siguientes finalidades:

1- Participar en las celebraciones religiosas de la Catedral de Menorca, favoreciendo la participación de la asamblea de los fieles y dando soporte a su canto.

2- Promover el canto litúrgico y la promoción de la música sacra.

3- Fomentar el estudio y desarrollo musical en la educación de los jóvenes en un entorno de fraternidad y ejercicio de los valores cristianos de convivencia.

4- Organizar conciertos, festivales y encuentros dedicados al canto y la música con la participación de la propia coral así como de otras agrupaciones de igual índole.

5- Colaborar con instituciones públicas y privadas, empresas y asociaciones para la realización de conciertos públicos o privados, gratuitos o no, en beneficio de los objetivos sociales de la entidad.

6- Pertenecer, si se considera conveniente, a federaciones y agrupaciones nacionales e internacionales de corales de puericantores, así como la participación en congresos, festivales y actividades que puedan ser convocadas a tal efecto en cualquier parte del mundo en consonancia con las finalidades sociales de la asociación.

Se excluye cualquier ánimo de lucro.

Título III. Miembros de la asociación

Artículo 4º. Altas

Podrán ser miembros de la Asociación aquellos católicos de cualquier condición, edad y sexo que reúnan las condiciones exigidas por el derecho común y que así lo soliciten, previa aceptación de estos Estatutos y del espíritu de la Asociación.

Para ser miembro de la asociación deberá solicitarse por escrito a la Junta Directiva mediante la presentación o aval de dos miembros, la cual deberá pronunciarse sobre la aceptación del nuevo miembro.

Los menores de edad necesitarán autorización escrita de aquellas personas que ejerzan la patria potestad, hasta que ellos por sí mismos puedan renovar el compromiso como asociados.

Artículo 5º. Derechos y obligaciones

La Asociación cuenta con tres clases de miembros: a) Los padres y madres; b) sus hijos puericantores; c) quienes habiendo pertenecido a los grupos anteriores y quieran seguir vinculados a la Asociación; así como otras personas que lo soliciten para colaborar en los fines y actividades de la asociación.

Corresponde a los padres y madres de los puericantores:

- Participar con voz, y voto en las Asambleas Generales;
- Tener voto activo y pasivo para los cargos directivos;
- Aceptar las disposiciones de los estatutos y las decisiones válidas de las

Asambleas Generales y de la Junta Directiva;

- Participar activamente en las actividades de la Asociación en orden a conseguir los fines estatutarios de la misma;
- Contribuir con la cuota que fije la Asamblea General.

Corresponde a los Pueri Cantores:

- Participar en los ensayos;
- Participar en las funciones religiosas;
- Participar en las demás actuaciones de la Coral;
- Participar en los encuentros nacionales e internacionales promovidos por la Federación Nacional e Internacional de Pueri Cantores;
- Mantener un buen comportamiento durante los ensayos y actuaciones;
- Procurar dar ejemplo de buenos cristianos en todos los ámbitos de su vida.

Corresponde a los restantes miembros:

Los mismos derechos y obligaciones que se han establecidos para los padres y madres de los puericantores.

Artículo 6°. Bajas

Los miembros de la Asociación causarán baja por decisión propia, por fallecimiento, por el incumplimiento reiterado e injustificado de sus obligaciones y también a tenor de lo establecido en el derecho canónico vigente.

En estos últimos casos, la Junta Directiva oirá previamente al miembro interesado.

Título IV. Gobierno de la asociación

Artículo 7°. Asamblea General

La Asamblea General es el órgano supremo de gobierno de la Asociación. Está integrada por todos los miembros padres y madres de la Asociación.

Artículo 8°. Competencias

La Asamblea General, presidida por el Presidente de la Asociación, tiene especialmente las siguientes competencias:

- Aprobar la memoria anual de las actividades de la Asociación, así como el plan de actuaciones del próximo año;
- Aprobar el estado de cuentas del ejercicio económico anual y el presupuesto ordinario y extraordinario,
- Elegir el Presidente de la Asociación y los miembros de la Junta Directiva; el Presidente deberá ser confirmado por el Obispo de la Diócesis.
- Acordar el cambio de domicilio social de la Asociación;
- Admitir los nuevos miembros de la Asociación y decidir la baja de los miembros, a tenor del art. 6° de los estatutos;

- Fijar la cantidad de la cuota ordinaria y extraordinaria que han de satisfacer los miembros de la Asociación;
- Interpretar las disposiciones de los estatutos de la Asociación;
- Aprobar el Reglamento de régimen interno que la Asociación quiera darse;
- Aprobar las modificaciones de los estatutos y acordar la extinción de la Asociación;
- Decidir sobre cualquiera otra cuestión importante referente al gobierno y dirección de la Asociación.

Artículo 9°. Convocatoria

La Asamblea General ordinaria se celebrará anualmente y será convocada por el Presidente, con al menos quince días de antelación, mediante convocatoria que el Secretario dirigirá a todos los miembros que tienen derecho a participar en la Asamblea, a su propio domicilio. En la convocatoria constará el día, hora, lugar de la reunión y el orden del día de la misma.

Artículo 10°. Asamblea General Extraordinaria

La Asamblea General extraordinaria se convocará cuando lo considere conveniente para el bien de la Asociación, el Presidente, o la Junta Directiva o una quinta parte de los miembros de la Asociación (con voz y voto), señalando el orden del día de la misma.

Artículo 11°. Junta Directiva

La Junta Directiva es el órgano ejecutivo de la Asociación y está integrada por el Presidente, Vicepresidente, Secretario, Tesorero, Director/a de la Coral y por cuatro Vocales.

Los miembros que integran la Junta Directiva son elegidos por un período de cuatro años, pudiendo ser reelegidos indefinidamente.

Para la elección de los miembros de la Junta Directiva se tendrán en cuenta las disposiciones contenidas en el canon 317, 1° del Código de Derecho Canónico y en el n° 1650 del Catecismo de la Iglesia Católica.

Artículo 12°. Competencias

Las competencias de la Junta Directiva son especialmente las siguientes:

- Ejecutar los acuerdos válidos de las Asambleas Generales, que no se encarguen a una comisión especial o persona;
- Preparar la memoria y el plan anuales de actividades de la Asociación;
- Aprobar el estado de cuentas del ejercicio económico anual y el presupuesto ordinario y extraordinario preparado por el Tesorero, antes de presentarlo a la Asamblea General;
- Preparar el orden del día de las Asambleas Generales;

- Admitir los nuevos miembros de la Asociación y decidir la baja de los miembros, a tenor del art. 6° de los estatutos;

- Otorgar poderes notariales y delegar las facultades necesarias para legitimar actuaciones respecto de terceros, y otorgar poderes a abogados y procuradores de los Tribunales para defender y representar la Asociación en asuntos judiciales.

Artículo 13°. Reuniones

La Junta Directiva celebrará tres reuniones anuales; podrá reunirse, además, siempre que sea convocada por el Presidente o lo pida un tercio de los miembros de la misma.

La forma de celebrar y convocar las reuniones será establecida por la misma Junta Directiva.

Artículo 14°. Presidente

El Presidente de la Asociación ostenta la representación legal de la misma y le corresponde las siguientes funciones:

- Presidir y dirigir las Asambleas Generales y las reuniones de la Junta Directiva;

- Ordenar la convocatoria y señalar el orden del día de las reuniones de aquellos órganos;

- Dirigir las votaciones y levantar las sesiones;

- Comunicar al Ordinario del lugar los miembros elegidos para componer la Junta Directiva, elegidos por la Asamblea General, el cambio de domicilio social, las modificaciones de los estatutos y la extinción de la Asociación, a los efectos pertinentes.

Artículo 15°. Vicepresidente

El Vicepresidente substituirá al Presidente en todas sus funciones cuando éste no pueda actuar.

Artículo 16°. Secretario

El Secretario de la Asociación, que lo será también de la Junta Directiva, tiene las siguientes funciones:

- Cursar, por orden del Presidente, las convocatorias de las Asambleas Generales;

- Levantar acta de las reuniones de los órganos de gobierno de la Asociación, en donde figuren los temas tratados y los acuerdos tomados;

- Procurar que los encargados de llevar a término los acuerdos tomados lo cumplimenten;

- Llevar el registro de altas y bajas de los miembros de la Asociación;

- Certificar documentos de la Asociación con el visto bueno del Presidente;

- Cuidar del archivo de la Asociación.

Artículo 17°. Tesorero

El Tesorero tiene las siguientes funciones:

- Administrar los bienes de la Asociación de acuerdo con lo decidido por la Asamblea General y lo establecido en el derecho común;
- Preparar el estado de cuentas del ejercicio económico y el presupuesto ordinario y extraordinario anuales de la Asociación;
- Recabar de los miembros de la Asociación las cuotas fijadas según los estatutos.

Artículo 18°. Director/a de la Coral

El Director/a de la Coral tiene las siguientes funciones:

- Seleccionar a los Puericantores;
- La dirección técnica de la Coral;
- La dirección de las actuaciones de la Coral;

Artículo 19°. Consiliario

El Consiliario será normalmente designado por el Presidente del Cabildo de la Catedral, entre los sacerdotes que ejercen legítimamente el ministerio en la Diócesis, y confirmado por el Ordinario del lugar. Será elegido por un período de cuatro años.

El Consiliario asistirá a las Asambleas Generales y a las reuniones de la Junta Directiva, con voz pero sin voto.

Las funciones del Consiliario son fundamentalmente la animación espiritual de los miembros de la Asociación, contribuir a que ésta mantenga siempre su naturaleza y finalidades eclesiales y fomentar la participación de la misma en los planes pastorales diocesanos, de acuerdo con los objetivos de la Asociación.

Título V. Reuniones y acuerdos de la asociación

Artículo 20°. Reuniones

La Asamblea General quedará constituida, en primera convocatoria, con la presencia de la mayoría absoluta de los convocados y, en segunda convocatoria, con un número inferior.

Artículo 21°. Acuerdos

Para tomar acuerdos válidos se requiere la mayoría absoluta de votos; si después de dos escrutinios persistiera la igualdad de votos, el presidente puede resolver el empate con su voto.

No obstante, para la modificación de los estatutos y para la extinción de la Asociación, la Asamblea General deberá tomar el acuerdo en un único escrutinio válido y con la mayoría de los dos tercios de votos.

Para las elecciones se requiere la mayoría absoluta de votos; después de

dos escrutinios ineficaces, hágase la votación sobre los dos candidatos que hayan obtenido mayor número de votos; después del tercer escrutinio, si hay empate, queda elegido el de más edad.

Título VI. Facultades de la autoridad eclesiástica

Artículo 22°.

Corresponden al Obispo diocesano las siguientes facultades:

- El derecho de visita y el de inspección de todas las actividades de la Asociación;

- La confirmación del Presidente de la Asociación.

- La confirmación del consiliario de la Asociación;

- El exigir en cualquier momento rendición detallada de cuentas;

- La aprobación de las modificaciones de los estatutos;

- La disolución de la Asociación, de acuerdo con el derecho;

- Las otras facultades que el derecho canónico vigente le atribuya.

Título VII. Administración de los bienes

Artículo 23°.

La Asociación podrá adquirir, retener, administrar y enajenar bienes temporales, de acuerdo con los estatutos y el derecho canónico vigente.

Podrá adquirir bienes temporales mediante donaciones, herencias o legados que sean aceptados por la Junta Directiva.

Anualmente presentará las cuentas y el presupuesto a la Curia diocesana, para su revisión y aprobación, teniendo en cuenta todas las prescripciones canónicas sobre los bienes eclesiásticos.

Título VIII. Modificación de los estatutos y disolución de la asociación

Artículo 24°. Modificación de los estatutos

La modificación de los estatutos deberá ser aprobada por la Asamblea General, en un único escrutinio válido, con la mayoría de los dos tercios de votos. Las modificaciones, una vez aprobadas por la Asociación, precisan para entrar en vigor de la aprobación del Obispo diocesano.

Artículo 25°.- Extinción y disolución

La Asociación podrá extinguirse por decisión de la Asamblea General extraordinaria, tomada en un único escrutinio válido, con la mayoría de los dos tercios de votos. Podrá ser suprimida por decisión del Obispo diocesano, si la actividad de la Asociación es en grave daño para la doctrina o la disciplina eclesiástica o causa escándalo a los fieles, como establece el derecho.

Artículo 26°. Destino de los bienes

En caso de extinción o disolución de la Asociación, los bienes de la misma serán entregados por la Junta Directiva a instituciones eclesiales que se proponen fines similares a los que figuran en los presentes estatutos y de acuerdo con lo que determine la Asamblea General.

Ciudadella de Menorca, 8 de marzo de 2020.

† **Francesc Conesa Ferrer**
Obispo de Menorca
Por mandato del Sr. Bisbe,
Jaume Ametller Pons
Secretario General y Canciller

DILIGENCIA

Los presentes Estatutos y el Decreto de Constitución y Aprobación de los estatutos de la asociación privada de fieles “Puericantores de la Catedral de Menorca”, constan de nueve folios sellados, firmados por parte del Sr. Obispo de Menorca, Mons. Francisco Conesa Ferrer, el día 8 de marzo de 2020

Ciudadella de Menorca, 8 de marzo de 2020.

Jaume Ametller Pons
Secretario General y Canciller

FRANCESC CONESA FERRER BISBE DE MENORCA

DECRETO DE APROBACIÓN DE LOS ESTATUTOS DE LA COFRADÍA DE NUESTRA SEÑORA DE GRACIA DE MAHÓN.

Considerando que la Cofradía de Nuestra Señora de Gracia de la ciudad de Mahón fue erigida por el papa Benedicto XII el año 1729.

Considerando que dicha Cofradía ha venido organizando actos en honor de Nuestra Señora en su Santuario hasta nuestros días.

Considerando la necesidad de dotar a dicha Cofradía de unos Estatutos que rijan sus destinos.

Considerando finalmente la petición efectuada por un grupo de devotos de Nuestra Señora que han presentado un borrador de estatutos para su revisión.

Por el presente Decreto, y según lo dispuesto en el Código de Derecho Canónico (cc. 298-326), apruebo de manera definitiva los Estatutos de la Cofradía de Ntra. Sra. de Gracia del Santuario del mismo nombre de la Ciudad de Mahón, conforme a los que deberá regirse a partir de ahora esta Asociación Pública de fieles de la Diócesis de Menorca.

Publíquese este Decreto en el Boletín Eclesiástico del Obispado y guárdese un ejemplar de los Estatutos, con el presente Decreto, en el Archivo de la Secretaría General del Obispado.

El presente Decreto entrará en vigor el día 1 de abril de 2020.

Dado en Ciutadella de Menorca, a 8 de marzo de 2020.

† **Francesc Conesa Ferrer**
Obispo de Menorca
Por mandato del Sr. Bisbe,
Jaume Ametller Pons
Secretario General y Canciller

ESTATUTOS DE LA COFRADIA DE NUESTRA SEÑORA DE GRACIA DE MAHÓN

PREÁMBULO: En 1.729 el papa Benedicto XIII erigía la Cofradía de Ntra. Sra. de Gracia, enriqueciéndola con indulgencias. En esta ocasión fue elegido y aprobado como fiesta principal el día 8 de septiembre, en que la Iglesia conmemora la Natividad de la Virgen. Dicha Cofradía ha subsistido hasta nuestros días, ha venido organizando actos en honor de Ntra. Sra. en su Ermita, que fue declarada Santuario diocesano en el año 2019. Esta Cofradía servido de vínculo de unión a sus más señalados devotos.

Y siguiendo las disposiciones de la Iglesia y no teniendo constancia de la existencia de unos Estatutos que rijan los destinos de esta Cofradía, es por lo que un grupo de devotos de Nuestra Señora han decidido, de acuerdo el Código de Derecho Canónico, redactarlos y elevarlos al Sr. Obispo de Menorca, solicitando su aprobación.

Título I

Denominación, naturaleza, ámbito territorial y domicilio

Art. 1. Denominación, naturaleza y ámbito territorial

§1. La Cofradía de Nuestra Señora de Gracia es una asociación pública de fieles con personalidad jurídica pública, intrínsecamente vinculada al Santuario de Ntra. Sra. de Gracia de Mahón, canónicamente erigida según los Cánones 301 y 313 del Código de Derecho Canónico.

§2. La Cofradía de Nuestra Señora de Gracia se registrará por los presentes Estatutos, las disposiciones del derecho universal y particular de la Iglesia Católica y por aquellas otras del ordenamiento civil que sean acordes con su naturaleza.

Art. 2. Domicilio social

§1. La cofradía tiene su sede canónica en el Santuario de Nuestra Señora de Gracia y su domicilio social en las dependencias del Santuario (C/ Cos de Gracia, 207 de Mahón), propiedad del Obispado de Menorca

§2. Cualquier cambio de domicilio deberá ser notificado a la Secretaría General del Obispado de Menorca.

Título II

Fines y actividades

Art. 3. Fines

§1: Promover entre sus miembros una vida cristiana más perfecta

§2: fomentar la devoción a la Virgen de Gracia y el conocimiento de la historia de su imagen y del Santuario.

§3: Promover actos de culto y manifestaciones de la piedad de nuestro pueblo dirigidos a la Virgen en su advocación de “Mare de Déu de Gràcia”.

§4: Procurar la formación de los fieles y el conocimiento de la doctrina de la Iglesia, especialmente en lo que se refiere a la Virgen.

§5: Buscar una sólida formación entre sus miembros mediante actos adecuados a ellos.

§6: Practicar obras de caridad, sobre todo con los más necesitados.

§7: Colaborar estrechamente con las actividades pastorales de la Diócesis y de las parroquias de Mahón.

Art. 4. Actividades

Para llevar a cabo estos fines, la Cofradía podrá organizar las siguientes actividades:

§1: Actos de culto en honor de la Virgen, de acuerdo con el Rector del Santuario.

§2: Preparación de los actos de celebración de la fiesta titular, en torno al 8 de septiembre.

§3: Charlas de formación, encuentros, retiros espirituales y otros medios para fomentar la vida cristiana de los fieles.

§4: Divulgación de publicaciones que fomenten la piedad cristiana y la formación de los fieles.

§5: Actividades sociales y caritativas.

§6: Encuentros amistosos para fomentar las virtudes humanas de los asociados.

§7: Recaudación de los fondos necesarios para cumplir sus fines.

§8: Otras actividades que tengan relación con sus fines estatutarios.

Art. 5. Deberes de ayuda al Santuario de Ntra. Sra. de Gracia

§1. La Cofradía tiene el deber de ayudar a la Ermita en sus necesidades, de modo que disponga de lo necesario para el culto divino, las obras de apostolado y de caridad y el conveniente sustento de los ministros, siempre que sus recursos se lo permitan.

Art. 6. Procesiones

Entre las expresiones de culto a la Virgen destacan las procesiones, las cuales deberán realizarse con la debida dignidad y respeto:

§1: La decisión de realizar una procesión corresponde a la Cofradía, con el visto bueno del Rector del Santuario.

§2: En el caso de hacer una procesión, el Rector del Santuario procurará que sea precedida y que concluya con un acto de oración.

§3: Las imágenes sagradas no pueden ser llevadas o trasladadas festivamente fuera del templo sin la presencia del Rector del Santuario o, al menos, sin su consentimiento expreso.

§4: La organización de una procesión y su itinerario están sujetos a las indicaciones de la Jerarquía eclesiástica competente, respetando siempre las costumbres legítimas.

Título III

Miembros de la Asociación

Art. 7. Condiciones requeridas y procedimiento de admisión

Podrán ser miembros de la Cofradía aquellas personas que reúnan las condiciones exigidas por la legislación de la Iglesia y sus estatutos. Estas condiciones son:

- Ser católico (lo que deberá justificarse mediante certificado de bautismo en el momento de la admisión).

- No haber rechazado públicamente la fe católica

- No haberse apartado públicamente de la comunión eclesiástica y no encontrarse en curso de una excomunión impuesta o declarada.

- Tampoco pueden ser admitidos quienes han incurrido en alguna pena canónica «ferendae» o «latae» sententiae

Los socios de la Cofradía podrán ser de:

- Pleno derecho con voz y voto en las Asambleas Generales: aquellos que cumplan las anteriores condiciones y sean mayores de edad.

- Honoríficos con voz pero sin voto en las Asambleas Generales: personas a las que reconoce la vinculación Con la Cofradía, aunque no estén integrados formalmente en la misma.

- Adscritos, sin voz ni voto: los menores de edad y los simpatizantes.

Los menores de edad podrán ser miembros adscritos de la Cofradía. Para ello necesitan autorización de aquella o aquellas personas que ejerzan la patria potestad, hasta que ellos por sí mismo puedan renovar el compromiso de cofrade.

Para ser admitido como miembro se deberá solicitar a la Junta Directiva por escrito mediante el relleno del módulo propio de la hermandad. Dicha Junta Directiva deberá pronunciarse sobre la aceptación del candidato.

Art. 8. Derechos y deberes de los socios

§1. Son derechos de los socios de pleno derecho:

1. Participar con voz y voto en las Asambleas Generales.
2. Elegir y ser elegidos para los cargos directivos.
3. Participar, conforme a la norma de los Estatutos, en las actividades, reuniones y actos que organice la Asociación en cumplimiento de sus fines.

§2. Son deberes de los asociados:

1. Cumplir lo dispuesto en estos Estatutos y lo acordado válidamente por las Asambleas Generales y la Junta Directiva.
2. Colaborar y participar en las actividades que organice la Asociación para el cumplimiento de sus fines.
3. Abonar con puntualidad la cuota que establezca la Asamblea General.
4. Asistir a las reuniones de la Asamblea General.

Art. 9. Bajas. Expulsión de socios

1. Se causará baja en la Asociación por decisión del propio interesado.
2. La expulsión de un socio legítimamente admitido sólo podrá ser acordada por causa justa.
3. Se consideran, entre otras, causas de expulsión:
 - El abandono público de la fe católica;
 - El alejamiento público de la comunión eclesiástica;

- La imposición por la legítima autoridad de una pena canónica;
- El incumplimiento reiterado de las normas estatutarias.

4. Para proceder a la expulsión, la Junta Directiva deberá incoar un expediente en el que conste la previa amonestación al interesado; si persistiera en su actitud, se continuará el expediente dando audiencia a la persona afectada. Contra la resolución adoptada por este órgano, el interesado podrá recurrir al Ordinario del lugar.

Título IV

Órganos de Gobierno

Capítulo I

De los órganos de gobierno

Art. 10. Asamblea General

La Asamblea General es el órgano supremo de gobierno de la Asociación y está constituido por todos los socios de pleno derecho de la misma. Está presidida por el Presidente de la Asociación, asistido del Secretario y demás miembros de la Junta Directiva.

Art. 11. Convocatoria ordinaria y extraordinaria

1. Las Asambleas Generales pueden ser ordinarias y extraordinarias. La Asamblea General ordinaria se reunirá una vez al año. Serán objeto de Asamblea General ordinaria, al menos, las competencias señaladas en los números 2, 4 y 5 del artículo 13 relativo a las competencias de la Asamblea General. Será convocada, al menos, con quince días de antelación, mediante citación que el Secretario dirigirá a todos los miembros con derecho a participar en la Asamblea, en su propio domicilio. En la convocatoria deberá constar el día, hora, lugar y orden del día de la reunión.

2. La Asamblea General extraordinaria se reunirá cuando lo considere conveniente el Presidente de la Asociación, lo acuerde la Junta Directiva o lo pida al Presidente una quinta parte de los miembros de la Asociación con derecho a voz y voto, señalando el orden del día de la misma y demás aspectos organizativos indicados en el párrafo anterior.

Art. 12. Quorum de constitución. Acuerdos

1. La Asamblea General quedará válidamente constituida, en primera convocatoria, cuanto esté presente la mayoría absoluta de los miembros de la Asociación con voz y voto, es decir, la mitad más uno. En segunda convocatoria, media hora más tarde, será válida con un número inferior.

2. Los acuerdos, para su validez, se adoptarán por mayoría absoluta de votos de los miembros presentes en los dos primeros escrutinios, y por mayoría relativa en el tercer escrutinio.

3. La Asamblea tomará sus decisiones, en materia de acuerdos, con el voto de la mayoría absoluta de los presentes. Si después de dos votaciones no se llegase a la mayoría absoluta, sería suficiente, en la tercera, la mayoría relativa. Si después de dos escrutinios persistiese la igualdad de votos, el Presidente puede resolver el empate con su voto.

4. En materia de elecciones, serán válidas cuando sean refrendadas por mayoría absoluta de los presentes. Después de dos escrutinios ineficaces, se ha de hacer la votación sobre los dos candidatos que hubieran obtenido el mayor número de votos, o si son más, sobre los de más edad. Si persiste el empate después del tercer escrutinio, queda elegido el de más edad.

5. Para solicitar la modificación de los Estatutos, la extinción de la Asociación y para casos especiales que la Asamblea determine, los acuerdos deberán ser tomados, en un único escrutinio válido, con la mayoría de los dos tercios de los asociados.

Art. 13. Competencias de la Asamblea General

Corresponde a la Asamblea General:

1. Elegir al Presidente de la Asociación y a los miembros de la Junta Directiva. El Presidente elegido deberá ser «confirmado» por el Obispo.

2. Conocer y aprobar, en su caso, la gestión de la Junta Directiva.

3. Decidir cuantos asuntos le sean sometidos por la Junta Directiva para el buen funcionamiento de la Asociación.

4. Aprobar la memoria anual de las actividades de la Asociación y fijar la línea de actuación de la misma y las orientaciones precisas para los programas a realizar.

5. Examinar y aprobar el estado de cuentas del ejercicio económico anual y el presupuesto ordinario y extraordinario.

6. Acordar el cambio de domicilio social de la Asociación.

7. Fijar la cuota ordinaria y extraordinaria que han de abonar los socios.

8. Acordar las modificaciones del Estatuto antes de que sean presentadas a la aprobación del Obispo diocesano.

9. Acordar la extinción de la Asociación.

10. Decidir sobre cualquier otra cuestión importante referente al gobierno o a la dirección de la Asociación.

Art. 14. Junta Directiva. Composición

1. La Junta Directiva es el órgano ejecutivo de la Asociación y está compuesta por el Presidente, Vicepresidente, Secretario, Tesorero y por un Vocal, elegidos por un período de cuatro años, pudiendo ser reelegidos por un nuevo mandato consecutivo y se renovarán por mitades de la Junta Directiva, correspondiendo cesar en el primer turno de votación al

Vicepresidente, Tesorero y un Vocal, y el resto de la Junta en el segundo turno. Todos ellos están llamados, según su propia condición, a llevar una vida santa y a trabajar para que el mensaje divino de salvación alcance a todos los hombres. El Rector del Santuario será convocado a las reuniones de la Junta Directiva donde tendrá voz, pero no voto.

2. Los miembros de la Junta Directiva serán elegidos por la Asamblea General .

Art. 15. Competencias de la Junta Directiva

Son funciones de la Junta Directiva:

1. Representar a la Asociación.
2. Vigilar la observancia de los Estatutos.
3. Ejecutar los acuerdos válidos y hacer que se cumplan los encargos hechos a una comisión especial o persona.
4. Organizar las actividades de la Asociación en conformidad con las directrices marcadas por la Asamblea General.
5. Administrar los fondos que se recauden; abrir y cerrar cuentas corrientes ordinarias y facultar a las personas que puedan disponer de las mismas.
6. Confeccionar el balance y presupuestos, que han de someterse a la aprobación de la Asamblea General.

Art. 16. Reuniones de la Junta Directiva

La Junta Directiva se reunirá de forma ordinaria cuando se crea oportuno, sería conveniente algunas veces al año, y extraordinariamente siempre que sea convocada por el Presidente o lo pida un tercio de los miembros de la misma.

La misma Junta Directiva determinará la forma de celebrar sus reuniones.

Capítulo II

De los responsables de los órganos de gobierno

Art. 17. El Presidente

El Presidente de la Cofradía deberá ser reconocido por su vida cristiana, sentido eclesial, espíritu apostólico y conciencia social, responsabilidad personal y dotes organizativas, con claro aprecio por la vida y unidad diocesanas.

Art. 18. Elección de Presidente

Podrán ser elegidos como candidatos cualquiera de los miembros de la Cofradías que ofrezcan su disponibilidad o sean propuestos a la elección por un tercio del Pleno y que no ostenten cargos directivos políticos o sindicales, ni estar afectados por irregularidad canónica alguna.

La sesión constitutiva de la Cofradía será presidida por el Sr. Obispo o su delegado.

Art. 19. Confirmación en el cargo y toma de posesión

Una vez elegido, será propuesto al Obispo, con el fin de ser confirmado en el cargo. Cuando se le haya notificado por escrito su confirmación por parte del Ordinario del lugar, tomara posesión del cargo en treinta días, ante el Pleno, tomándole juramento el Sacerdote Consiliario, comprometiéndose a cumplir los deberes que le impone el Código de Derecho Canónico, los presentes Estatutos y la legislación eclesiástica vigente.

En el caso de no ser confirmado por el Obispo, se procederá nuevamente a la elección.

Art. 20. Funciones de Presidente

Son sus funciones:

1- Convocar, presidir y moderar las reuniones de la Junta Directiva y de las Asambleas Generales, ordinarias y extraordinarias.

2- Representar a la Cofradía oficialmente

3- Elegir al Secretario de la Cofradía de entre los miembros del Pleno

4- Cumplir y hacer cumplir los Estatutos.

5- Velar por el cumplimiento de los acuerdos adoptados.

6- Autorizar con su firma la disposición de fondos necesarios en cada caso.

7- Firmar todo tipo de documentos de la Cofradía.

Art. 21. Sustitución y delegación defunciones

En caso de enfermedad, ausencia u otra circunstancia imprevista, el presidente será sustituido provisionalmente por el Vicepresidente de la Cofradía.

No obstante cuando sea necesario, el Presidente podrá delegar algunas de sus funciones también entre miembros de la Junta Directiva, pero en este caso, lo hará concretando por escrito la persona designada, su ámbito de competencia y duración de la misma.

Art. 22. Cese del Presidente de la Cofradía

El presidente de la Cofradía cesa por expiración del plazo para el que fue elegido, por renuncia propia, comunicando por escrito al Obispo a través del Rector del Santuario y una vez que haya sido aceptada por aquel. También puede ser removido de su cargo por la Autoridad que le nombró o confirmó, a tenor del cn. 318

Art. 23. Vicepresidente

Corresponde al Vicepresidente sustituir al Presidente en caso de vacante, ausencia o enfermedad y asumir las funciones que hubieran sido delegadas en su persona.

En el caso de producirse la vacante del Presidente, el Vicepresidente ocu-

pará el cargo de Presidente, y en el plazo de tres meses convocará Asamblea general extraordinaria para cubrir la vacante.

Art. 24. Secretario

El Secretario de la Junta directiva, ejerce las siguientes funciones:

— Cursar, por orden del Presidente, las convocatorias y comunicaciones para cualquier tipo de actos, notificaciones o celebraciones.

— Extender las actas de las sesiones de la Asamblea general y Junta directiva, en las que consten los temas tratados y los acuerdos adoptados.

— Llevar el registro de altas y bajas de los socios.

— Custodiar los libros y ficheros de la Asociación y demás documentos del archivo.

— Redactar la memoria anual de actividades, de acuerdo con la Junta directiva.

— Certificar documentos de la Asociación, con el visto bueno del Presidente.

Art. 25. Administrador o Tesorero

§1. El administrador de la Cofradía está obligado a cumplir su función con la diligencia de un buen padre de familia. Por lo tanto debe:

1. Vigilar para que los bienes encomendados a su cuidado no perezcan en modo alguno ni sufran daño.

2. Cuidar de que la propiedad de los bienes se asegura por los modos civilmente válidos.

3. Observar las normas canónicas y civiles, y las impuestas por la legítima autoridad, cuidando que no sobrevenga daño alguno por la inobservancia de las leyes.

4. Realizar diligente y oportunamente los cobros y los pagos.

5. Llevar con orden los libros de entradas y salidas.

6. Hacer cuentas de la administración al final de cada año. Debe igualmente rendir cuentas cada año al Ordinario del lugar, que encargará su revisión al consejo de asuntos económicos de la diócesis.

7. Ordenar debidamente y guardar en un archivo conveniente y apto los documentos e instrumentos en los que se fundan los derechos de la Cofradía. De esos documentos se dará copia auténtica a la Curia Diocesana.

8. Con el resto de los miembros de la Junta de Gobierno preparará cada año el presupuesto de entradas y salidas, que será enviado al Ecónomo diocesano en los plazos establecidos.

Art. 26. El Sacerdote Consiliario

1. Será el Rector del Santuario. En el caso de que no fuere el Rector, el Sr. Obispo designará un consiliario entre los sacerdotes de la ciudad o arci-

prestazgo. Asiste con voz, pero sin voto a todas las reuniones de la Junta directiva y Asambleas Generales, ordinarias y extraordinarias

2. Son funciones del Consiliario:

- La animación espiritual de los miembros de la Asociación.
- Contribuir a que ésta mantenga siempre su naturaleza y finalidades eclesiales.
- Fomentar la participación de la misma en los planes pastorales diocesanos, de acuerdo con los objetos de la Asociación.
- En las cuestiones que afecten al culto público, a las parroquias y a materias de fe y costumbres, el Consiliario tendrá el derecho a veto.

Título V

Administración de bienes

Art. 27. Capacidad jurídica en materia económica

La Cofradía puede adquirir, retener, administrar y enajenar bienes temporales, sin ánimo de especulación ni de lucro, para alcanzar sus propios fines, en conformidad con las disposiciones del Código de Derecho Canónico.

Art. 28. Calificación de los bienes. Controles de administración

1. El patrimonio de la Cofradía puede estar integrado por toda clase de bienes, radicados en cualquier lugar, destinando sus frutos, rentas y productos a los objetivos de la Asociación, y sin otras limitaciones que las impuestas por las leyes. Su adquisición, administración y enajenación se realizará con arreglo a las normas canónicas.

2. Los bienes de la Cofradía reciben la calificación de bienes eclesiásticos y su administración se sujetará a las disposiciones del Código de Derecho Canónico

3. Anualmente se deben rendir cuentas de la administración al Obispado.

Art. 29. Actos de administración extraordinaria

El administrador necesita la autorización escrita del Ordinario para la válida ejecución de los actos de administración extraordinaria (can. 1281 §1).

Se consideran actos de administración extraordinaria:

- a. La realización de gastos que no estén previstos en el presupuesto ordinario aprobado por la Asamblea General.
- b. La enajenación de bienes pertenecientes al patrimonio estable de la Asociación cuyo valor supera la cantidad establecida por el derecho.
- c. La enajenación de bienes de especial significación religiosa, artística o histórica.

d. Cuantos modifican o comprometen la estructura del patrimonio estable de la Asociación.

e. La aceptación de oblaciones que están gravadas por una carga modal o una condición.

f. Aquellos cuya cuantía exceda de la cantidad mínima que periódicamente, establece la Conferencia Episcopal a los efectos del can. 1292

g. Aquellos actos cuya ejecución hubiese de prolongarse por más de cinco años.

h. Los que impliquen una disminución de hasta el 40 % en el patrimonio de la Asociación.

i. La enajenación de bienes inmuebles.

Art. 30. Enajenación de bienes

La enajenación e bienes cuyo valor supere la cantidad mínima fijada por la Conferencia Episcopal exige, para su validez, la licencia escrita del Obispo diocesano.

A tales efectos, los controles de la legislación canónica sobre la enajenación de bienes se tendrán por derecho estatutario de esta Cofradía.

Para proceder a la enajenación se exige además causa justa y tasación pericial hecha por escrito.

Art. 31. Bienes relacionados con el culto

Los bienes relacionados con el culto que la cofradía pudiera tener u obtener: imágenes y demás objetos no pueden venderse, transferirse ni prestarse sin el consentimiento escrito del Ordinario. En caso de no ser de utilidad para la Asociación, se informará a la misma autoridad, que los recibirá en depósito y les dará el uso que pastoralmente juzgue más conveniente.

Art. 32. Incoación de litigios

Los representantes legales o los administradores no deben incoar un litigio en nombre de una persona jurídica pública ni contestar a la demanda en el fuero civil, sin haber obtenido licencia del Ordinario propio dada por escrito.

Título VI

Modificación de los Estatutos

Art. 33. Modificación de los Estatutos

Compete a la Asamblea general aprobar la propuesta de modificación de los Estatutos, presentada por la Junta directiva, en único escrutinio válido, con la mayoría de los dos tercios de votos. Una vez aprobada la propuesta por la Asamblea, precisan, para su validez y entrada en vigor, de la aprobación del Obispo diocesano.

Título VII

Extinción y disolución de la Asociación

Art. 34. Extinción y supresión

1. La Asociación por su misma naturaleza tiene una duración ilimitada. No obstante podrá extinguirse por decisión de la Asamblea General extraordinaria, tomada en único escrutinio válido con la mayoría de los dos tercios de votos.

2. También podrá ser suprimida por el Obispo diocesano (can. 320), si su actividad causa daño grave a la doctrina católica, a la disciplina eclesiástica o a los fieles.

Art. 35. Destino de los bienes

1. En caso de extinción o disolución de la Asociación, los bienes de la misma serán entregados al Santuario de Ntra. Sra. de Gracia.

Título VIII

Facultades de la autoridad eclesiástica

Art. 36. Facultades del Obispo diocesano

1. La Asociación se rige conforme a la norma de sus Estatutos, aunque siempre bajo la alta dirección del Obispo diocesano, que velará por el cumplimiento de los mismos y de las demás normas del derecho canónico. De igual modo vigilará para que en la Asociación se conserve la integridad de la fe y de las costumbres, adoptando las medidas que sean necesarias para evitar que se introduzcan abusos en la disciplina eclesiástica.

2. En concreto, corresponden al Obispo diocesano las siguientes facultades:

- Derecho de visita e inspección de todas las actividades de la Asociación.
- Aprobación de las modificaciones estatutarias.
- Nombramiento y remoción del Consiliario de la Asociación.
- Confirmar al Presidente elegido por la Asamblea General.
- Suprimir o disolver la Asociación conforme a las normas del derecho.
- Conceder la licencia necesaria para la enajenación de bienes, así como para realizar gastos extraordinarios de la Asociación de acuerdo con las normas del derecho canónico y de estos Estatutos.
- Pedir anualmente que den cuenta exacta de la administración de los bienes al Obispado.
- Concurriendo una causa justa puede remover de su cargo al Presidente de la Asociación, después de haber oído a dicho Presidente y a los miembros de la Junta Directiva.
- Los que el derecho canónico le atribuya.

DILIGENCIA

Los presentes Estatutos y el Decreto de Constitución y Aprobación de los estatutos de la asociación privada de fieles “Puericantores de la Catedral de Menorca”, constan de doce folios sellados, firmados por parte del Sr. Obispo de Menorca, Mons. Francisco Conesa Ferrer, el día 8 de marzo de 2020.

Ciudadella de Menorca, 8 de marzo de 2020.

Jaume Ametller Pons
Secretario General y Canciller

FRANCESC CONESA FERRER **BISBE DE MENORCA**

DECRET PEL QUAL ES DISPENSA DE L'OBLIGACIÓ DE PARTICIPAR EN LA CELEBRACIÓ EUCARÍSTICA ELS DIUMENGES I FESTES DE PRECEPTE

Ates el parer de les orientacions de la Comissió Executiva de la Conferència Episcopal Espanyola (13 de març de 2020);

Atesa la declaració de l'estat d'alarma pel Govern d'Espanya (13 de març de 2020);

Ateses les normes emanades de les autoritats sanitàries;

Tal i com ho estan fent altres germans meus en l'episcopat,

En virtut del cànon 87 § 1,

DECRET

la dispensa del precepte de participar en la celebració eucarística els diumenges i les festes de precepte, per a tots els fidels de la Diòcesi i per als que es trobin en ella, mentre duri aquesta situació, seguint en vigor totes les normes emanades fins ara que s'han publicat als comunicats enviats als rectors i als responsables de les esglésies, als quals encomano el fidel compliment d'aquestes disposicions.

Als mateix temps temples romandran oberts per a l'oració i se seguirà celebrant el culte, respectant la voluntat dels fidels.

Ho decreto i ho signo a Ciutadella de Menorca, el dia 14 de març del 2020.

† **Francesc Conesa Ferrer**
Bisbe de Menorca
Per manament del Sr. Bisbe,
Jaume Ametller Pons
Secretari General i Cancellier

CRÒNICA DEL CONSELL DE PRESBITERI (12 de febrer de 2020)

El 12 de febrer es reuneix al Toro, el 10è consell de presbiteri presidit pel Bisbe Francesc. El primer punt tractat és la situació de les cases sacerdotals de Maó i de Ciutadella i les previsions de futur. De cara al futur de les cases sacerdotals, el Bisbe demana si els capellans actuals, sobretot els de més edat, fan comptes anar-hi a residir. Alguns diuen que sí, per tant s'haurà de veure com evolucionen els fets. Cas d'haver-ne de suprimir una, sembla més adient tancar la de Maó i deixar com a única la del Seminari, a Ciutadella. De tota manera aquesta no és una determinació a prendre de forma immediata. Mentrestant es pot mirar de reduir costos i fer més rendibles els serveis que ara presten per a poques persones, sobretot la de Ciutadella. S'hi apunten diferents idees com: oferir-ho a capellans de pas, com fan altres diòcesis. fomentar que els capellans de Ciutadella aprofitin més el servei de menjador i estendre el servei de cuina a cal Bisbe.

A continuació es va presentar l'esborrany de Directori diocesà de la Iniciació cristiana. El Bisbe va recordar que aquesta proposta de directori és el fruit d'una àmplia consulta feta als catequistes de tota la diòcesi, recollida i sintetitzada pel director del Secretariat diocesà de Catequesi, Vicent Llabrés, i una darrera redacció feta pel mateix Bisbe. L'esborrany serà presentat als catequistes al final del recés que tindran al Toro el proper 29 d'aquest mes, haurà d'haver estat estudiat pels catequistes i capellans per arxiprestats d'aquí al febrer de 2021, de manera que el 21 de maig següent pugui ser aprovat pel consell de presbiteri i, una volta promulgat pel Bisbe, el curs següent 2021-22 pugui entrar en vigor. Al final de l'exposició, s'intercanvien alguns punts de vista i s'insisteix que l'important és que tots els

catequistes i capellans se'l llegeixin i l'estudiïn i hi facin les aportacions que creguin convenients. Amb aquesta participació, el nou Directori serà més fàcilment assumit per la diòcesi. Ha de ser una eina pastoral que ens faciliti caminar junts, encara que l'aplicació pràctica dependrà, en els seus detalls, dels criteris pastorals de cada realitat parroquial.

Seguidament es va tractar la qüestió de la situació actual i futura de la parròquia de Sta. Eulàlia de Maó. Aquesta parròquia, després d'un període de molta vida, des de fa ja bastants anys i, després d'alguns intents no reeixits de revitalitzar-la, no té actualment cap activitat parroquial (ni missa, ni catequesi...); únicament serveix com a punt de distribució d'aliments de Càritas. Es planteja idò la supressió d'aquesta parròquia per adequar la legislació a la realitat: cap dels assistents no s'hi oposa, tot recordant que com a parròquia va ser erigida el 1976 i ara tornaria a la realitat anterior des del punt de vista canònic. Respecte de la capella de Sta. Eulàlia, de moment quedarà com un centre de culte a església no parroquial dependent de la parròquia del Carme.

El consell presbiteral va acabar amb algunes informacions referents a la marxa de la visita pastoral del Sr. Bisbe, la proposta de fer una trobada de formació per als ministres extraordinaris de la Comunió i la propera reunió de formació permanent, que serà dirigida pel bisbe de Tortosa Mons. Enric Benavent.

CONSELL PASTORAL DIOCESÀ **(22 de febrer de 2020)**

El Consell Pastoral Diocesà, sota la presidència del Sr. Bisbe de la Diòcesi de Menorca, Mons. Francesc Conesa Ferrer, es va reunir a les dependències del Santuari de la Mare de Déu del Toro, el dia 22 de febrer de 2020. El primer punt de l'ordre del dia va ser l'elecció de secretari, sent elegit per unanimitat el Sr. Miguel J. Ballester Pons.

Després, alguns del participants al Congrés Nacional de Laics resumeixen el seu desenvolupament: El Sr. Bisbe, Mn. Joan Bosco Faner, la Sra. Bel Serra Giménez, El Sr. Bartomeu Frau Pons i la Sra. Joana Anglada Cortés, destacant que ha estat una experiència molt positiva, que han vist recollides pes aportacions de la nostra Diòcesi, enriquides pel conjunt. Es podria resumir així: "Potenciar el paper dels seglars a l'Església d'Espanya", manifestant les 4 línies temàtiques desenvolupades: 1. el Primer Anunci;

2. Acompanyament; 3. Processos Formatius; 4. Presència en la vida pública; recordant també les actituds que els laics han de convertir i combatre: “individualisme, derrotisme, pessimisme i clericalisme”). També es va insistir en la necessitat de “reconèixer es paper de sa dona en l’Església, el protagonisme dels joves a les nostres comunitats, i la inclusió en elles de persones amb discapacitat funcional”, per continuar manifestant que “la clau, segons el document final, rau en passar d’una pastoral de manteniment a una pastoral de missió”, el que implica “posar-nos en actitud d’escolta, tenir cura del llenguatge, reforçar la nostra capacitat per a l’empatia, acollir”; i concloure remarcant la riquesa que va suposar, ja comunitàriament, ja individualment, l’assistència a aquest Congrés. Tot això, sintetitzat en vuit llavors que han de sembrar-se (metafòricament parlant), a saber: «1. Sortim a les perifèries. 2. Dialoguem i trobem-nos per a compartir no sols idees, també afecte. 3. Visquem la pregària i a els sagraments. 4. Siguem Església de portes obertes. 5. Cuidem el que és petit. 6. Tinguem com a prioritat primera a els pobres. 7. Anunciem l’Evangeli sense descans. 8. Anunciem estant a prop de la gent”. S’Incideix en la necessària conversió personal dels laics, conferint protagonisme amb la seva presència i paraula, i abandonant aquesta visió clerical avui dia encara existent. El Sr. Bisbe va recordar que ara s’inicia la fase Post-congressual i, en conseqüència, respon ara a les Diòcesis aplicar i aprofundir en les línies temàtiques abans ressenyades. Informa que tot el contingut, desenvolupament, ponències, vídeos, etc. està publicat a la pàgina web corresponent.

Seguidament es va presentar l’esborrany de Directori d’iniciació cristiana, que en el termini d’un any ha de ser estudiat, treballat i millorat. El Sr. Bisbe Recorda als assistents que el proper dia 29 de febrer, tindrà un “Recés de catequistes” a la fi del qual es presentarà aquest esborrany de Directori d’iniciació cristiana en la nostra Diòcesi com a document de treball per als catequistes; document que recull les diferents aportacions que els diversos grups parroquials van elaborar el passat curs, i se’ls lliurarà també un llibret “La iniciació cristiana”, elaborat pels Bisbes de la província eclesiàstica de València. Després va explicar el concepte d’iniciació cristiana, el seu itinerari catecumenal (que engloba un itinerari litúrgic, catequètic i espiritual), els seus 4 objectius fonamentals, la seva aplicació (distingint entre batejats i no batejats), seus 5 principis; etc., tot el qual es troba recollit en l’esborrany que es va lliurat a cada un dels assistents. Igualment, en relació a aquest Esborrany, el Sr Bisbe entregà als presents d’una “Guia de Treball” amb la finalitat de fer les aportacions que es considerin necessàries, proposant a l’efecte es duguin a terme cinc sessions (5 temes) a desenvolupar entre el

mes de març 2020 i febrer 2021; aportacions amb les quals s'elaborarà un segon esborrany per sotmetre'l a aprovació definitiva, i amb l'objectiu que entri en vigor en el curs 2021-2022.

Seguint l'ordre del dia es tracta de la pastoral familiar a la nostra Diòcesi. Els esposos Bartolomé Frau Pons i Joana Anglada Cortés, foren convidats a aquesta reunió per donar a conèixer la programació i activitats del Secretariat de Família i Vida. Expliquen que al setembre passat van començar amb aquesta responsabilitat, destacant la implicació transversal de la família a tota la pastoral i d'aquí la seva gran importància. Per això, suggereixen que cada Parròquia tingui “delegat de família” amb diverses funcions assignades, per tal d'organitzar xerrades, trobades, i poder afrontar des d'un primer moment les diferents dificultats que es presenten en el dia a dia de qualsevol Parròquia. En aquest punt, s'esmenta el ‘Centre d'Orientació Familiar’ (COF), destacant la necessitat de dinamitzar professionals de diferents àmbits amb predisposició a atendre persones amb dificultats i familiars.

En l'apartat d'informacions es va tractar sobre la visita pastoral que està portant a terme el Sr. Bisbe i la Trobada diocesana de final de curs. Ja per acabar, en referència al tema de l'Eutanàsia, s'acordà preparar un tríptic explicatiu amb una anàlisi del projecte de llei i oferint bona explicació doctrinal, abordant també el dret d'objecció de consciència dels professionals implicats. Es considera molt important oferir un document que ajudi a raonar i, alhora, ajudi a evitar consolidar la creença que alguna cosa “legal” es converteix per si mateixa en alguna cosa moralment acceptable.

PARTICIPACIÓ AL CONGRÉS NACIONAL DE LAICS

Vuit menorquins, que havíem treballat el document *Instrumentum Laboris* a les nostres parròquies, vam participar al Congrés de Laics “Poble de Déu en Sortida” celebrat a Madrid, entre el 14 i el 16 de febrer, en el qual hi van assistir 2000 persones. El Congrés es va dividir en quatre itineraris: el primer anunci, l'acompanyament, els processos formatius i la presència en la vida pública. En el del primer anunci es van donar pautes per acollir i acompanyar els qui cerquen a Déu i els qui s'han allunyat.

En el segon itinerari es va recordar que l'acompanyament significa l'esforç que feim per a cobrir les necessitats de les persones, i afrontar les dificultats i crisis que es presenten en la vida. Ens van proposar impulsar

xarxes d'acompanyament, crear grups d'acolliment a les parròquies i posar en marxa escoles d'acompanyament i discerniment espiritual.

Referent als processos formatius, es va proposar activar processos de formació continuats de la fe, des de la infantesa fins a l'edat adulta, on els laics hi tinguin un paper actiu, i amb els sagraments com a eixos vertebradors. Amb l'itinerari dels processos de diàleg amb la societat civil, se'ns va demanar tenir cura dels nostres compromisos dins la vida pública i articular un diàleg entre fe i ciència. La creació de fòrums de trobada per tal de debatre els temes importants per als cristians i que són d'interès pel bé de la societat.

Per últim, es va recordar el desig d'incorporar a la vida diocesana òrgans i accions específiques per promocionar l'ecologia. Tots els punts tractats en aquest Congrés tindran una clara continuïtat amb el post congrés, dins de les possibilitats de cada diòcesi, per a donar forma a tot el que s'ha recollit.

Les vuit llavors del congrés de laics 2020:

1. Sortim a les perifèries
2. Dialogar i trobar-nos per a compartir no sols idees també afecte
3. Viure la pregària i els sagraments
4. Siguem Església de portes obertes
5. Cuidem del que és petit
6. Tenir sempre com a prioritat primera als pobres.
7. Anunciem l'Evangelí sense descans
8. Anunciam estant a prop de la gent. Descubrim amb alegria que som acompanyats per el Senyor

CRÒNICA DE LA VISITA PASTORAL

El Sr. Bisbe va prosseguir durant el mes de febrer i començament de març la visita pastoral a les parròquies de la Diòcesi. En la setmana de el 3 a el 9 de febrer va visitar la parròquia de Sant Lluís, mantenint trobades amb el consell de pastoral i els diversos grups de la parròquia (catequesi, Càritas, Vida Creixent, "Tertúlia i amistat", grup de manteniment, Confraries de la Soledat, el Sepulcre i el Natzarè). El Sr. Bisbe va visitar també les instal·lacions de la parròquia així com l'Ermita de Sant Esteve d'Alcalfar. Així mateix va estar a la Residència de la Gent Gran i al Centre de Dia, el Col·legi "Sant Lluís", l'Escola municipal d'Ensenyaments artístics i el Club de Jubilats. També va tenir l'oportunitat de trobar-se amb l'alcalde

i dialogar sobre temes d'interès mutu. Un moment important va ser la visita als malalts de la comunitat parroquial. Dissabte dia 8 de febrer, el Sr. Bisbe va impartir la catequesi als fillets de primera comunió i després va celebrar l'Eucaristia amb ells i els seus pares. Per concloure, el diumenge dia 9 va celebrar la Missa Estacional i, a continuació, es va servir un aperitiu a la plaça de l'Església.

La visita pastoral a Sant Antoni de Fornells va començar el dimarts 11 de febrer, amb la visita a alguns malalts. Seguidament, el Sr. Bisbe es va reunir amb el grup de "Vida Creixent" i va comentar amb ells la situació de la parròquia. La visita va culminar el diumenge dia 23 de febrer, amb la celebració de la Missa Estacional i la celebració d'una Assemblea en el temple parroquial.

A partir del dia 12 de febrer va començar la visita pastoral a Es Mercadal. Al llarg de la mateixa, el Sr. Bisbe va tenir l'oportunitat de mantenir trobades amb el consell de pastoral, els responsables de l'economia i amb diversos grups de la parròquia: grup d'estudi de l'Evangeli, Vida Creixent, catequistes, responsables de Càritas, portadors del Crist i de la Mare de Déu, cor parroquial i equip de neteja de el temple. El Sr. Bisbe va visitar també algunes entitats de la vila com el Club de Jubilats, amb qui va mantenir un animat diàleg, el Col·legi Públic Mare de Déu del Toro, la botiga de Mestral Menorca, els locals de Creu Roja, el Centre de dia i el geriàtric, on va celebrar l'Eucaristia. Va poder també mantenir entrevista amb l'alcalde des Mercadal, amb qui va conversar sobre alguns assumptes d'interès comú referents a la conservació de el temple parroquial i al Santuari del Toro. Dissabte dia 22 de febrer a la tarda va estar amb els diversos grups de catequesi i, després va celebrar amb ells l'Eucaristia. En finalitzar la mateixa, va lliurar una relíquia del Beat Joan Huguet, testimoni de la fe en la nostra terra de Menorca. Finalment, el diumenge dia 23 de febrer va celebrar la Missa del matí al temple parroquial.

Aquesta visita va quedar completada el diumenge dia 8 de març amb la visita al Santuari de la Mare de Déu del Toro. El Sr. Bisbe es va reunir amb el grup de laics que han realitzat la consagració a Maria, seguint l'itinerari de Sant Lluís Maria Grignon de Monfort, i amb el grup de voluntaris que col·laboren en diversos serveis i ajuden a mantenir el Santuari. Aquest diumenge el Sr. Bisbe va celebrar solemne Missa estacional, que va concloure amb el lliurament d'una relíquia de l'Beat Joan Huguet al Santuari.

La visita pastoral a la parròquia de Santa Eulàlia d'Alaior es va desenvolupar en la setmana del 24 de febrer al 3 de març. Al llarg d'aquests dies Sr. Bisbe es va reunir amb els diversos grups parroquials, per tal de conèixer

la seva situació i d'oferir-los algunes orientacions: la “Unió eucarística reparadora” (Maries dels Sagraris), l’equip de Càritas, els “Escoltes de Menorca”, “Vida Creixent”, el consell de patrimoni de la parròquia, el grup de pregària estil Taizé, els catequistes, el grup de voluntaris de sagristia i ornat del temple, el grup de pastoral de la salut, el grup de neteja de la capella del Rosari i el grup dels “apòstols”. Un moment d’especial importància va ser la reunió amb el consell de pastoral de la parròquia, que va tenir lloc el dimarts 25 de febrer. També destaca la visita a el Col·legi de La Salle, on va ser rebut pels germans i el director. El Sr. Bisbe va tenir l’oportunitat de conèixer algunes finques i immobles que són propietat de la parròquia com Llucaquelba, Són Putext de dalt i de baix, antic col·legi de La Salle i Sant Llorenç de Binixems. Entre les institucions civils que va visitar destaca l’entrevista amb l’alcalde, la visita a al Centre Residencial “Es Ramal” i la visita a “Sa Vinya d’En Pere”. La visita va culminar el diumenge dia 1 de març amb la Missa estacional, en el primer diumenge de quaresma, en què van participar els nens de catequesi juntament amb nombrosos fidels.

Dilluns dia 9 de març el Sr. Bisbe va començar la visita pastoral a la parròquia de Sant Cristòfol des Migjorn Gran, la qual no va poder ser finalitzada a causa de la crisi sanitària causada pel coronavirus covid-19. Al llarg de la setmana el Sr. Bisbe es va entrevistar amb moltes persones de la vila i va anar coneixent la realitat de la comunitat parroquial, la seva història i la seva situació actual. Entre els grups amb els quals va mantenir entrevista destaca el consell de pastoral, el consell d’economia, l’equip de Càritas, l’equip de neteja de el temple, el grup de catequistes, els lectors, el grup de manteniment de el temple, el grup de formació cristiana d’adults i el grup de “apòstols”, portadors i cambreses. El Sr. Bisbe va conèixer altres realitats de la vila com el Club de Jubilats, el centre de dia, la fàbrica de Mibo i el taller de Ca S’Arader, la Biblioteca municipal i el grup d’Amics de l’art des Migjorn Gran. Va mantenir també una entrevista cordial amb la Sra. Alcaldessa. Així mateix va tenir l’oportunitat de visitar la Cova des Coloms i els oratoris situats a les finques de Ses Fonts Rodones i Sa Torre Vella. La crisi pel coronavirus va impedir que es completés aquesta visita, quedant pendent la visita als grups de catequesi i la celebració de la Missa Estacional.

La situació de confinament va impedir també que es realitzés la visita pastoral a la parròquia de Sant Bartomeu de Ferreries, programada per als dies 16 a 22 de març i que va quedar ajornada per al curs vinent.

LA DIÒCESI DAVANT LA CRISI DE LA PANDÈMIA COVID-19

Des de començaments del mes de març es va anar difonent l'epidèmia del coronavirus covid-19, el que va obligar a prendre algunes mesures, seguint les recomanacions de les autoritats sanitàries. Amb data 5 de març, quan encara no havia declarat cap cas a Menorca, es va difondre un comunicat del bisbat en el qual es demanava complir amb les normes d'higiene i es determinava retirar l'aigua beneïda de les piles de les esglésies, realitzar el signe de pau amb inclinació de cap i no donar a besar imatges ni creus. Al mateix temps, es recomanava rebre la comunió a la mà.

En anar agreujant-se la situació, amb data 13 de març es van prendre algunes mesures més dràstiques referents a la limitació del culte (es recomanava a les persones de grups de risc seguir-les des de casa a través dels mitjans i es limitava a no superar 1/3 de l'aforament), la suspensió de la catequesi i de totes les activitats pastorals programades i el tancament de les cases de colònies. Es demanava, d'altra banda, que els temples romanguessin oberts per facilitar l'oració. En comunicat de l'endemà, es donava a conèixer que el Bisbe havia disposat la dispensa del precepte dominical per a tots els fidels de la Diòcesi i per als que es trobin en ella, mentre durés aquesta situació.

Després d'haver estat declarat l'“estat d'alarma” pel govern d'Espanya, amb data 15 de març, es van donar a conèixer noves disposicions: es va suprimir la celebració pública de l'Eucaristia i els sagraments, demanant als sacerdots que celebressin la Missa sense poble; es demanava mantenir els temples oberts a la mesura del possible; es determinava que les exèquies es realitzarien de forma simplificada i que es posposarien casaments i batejos. El dia següent, seguint les orientacions de la Conferència Episcopal, es demanava que cada dia a les 12 del migdia sonessin les campanes per mostrar el nostre agraïment als que lluiten contra la pandèmia i per pregar la intercessió de la mare de Déu

El nostre bisbe va escriure un Missatge per als fidels titulat “Una oportunitat per créixer”, que va ser difós pels mitjans de comunicació social. En el mateix convidava els fidels a aprofitar la situació de confinament per créixer interiorment, advertint la pròpia fragilitat i que tots formem una sola família. El prelat recordava que aquest temps podria ser una oportunitat per a la interioritat, per pregar pels altres i per a la solidaritat.

Amb data 24 de març, el Sr. Bisbe va escriure una carta als sacerdots donant-los instruccions sobre la celebració de la Setmana Santa. En les mateixes els donava orientacions, seguint el Decret de la Congregació

per al culte diví, de data 19 de març i els comunicava que aquest any les celebracions religioses s'haurien de fer sense la participació dels fidels. Seguint les recomanacions de la Conferència Episcopal, es va mantenir la celebració de la Missa crismal en el dia previst. Es comunicava també que les celebracions de la Catedral serien retransmeses telemàticament perquè tots poguessin unir-se a les mateixes.

A través de les comunicacions del Vicari general i dels mitjans de comunicació, la nostra Diòcesi va estar informada i es va unir tant a l'acte de consagració de la península ibèrica a la Santíssima Mare de Déu (Fàtima 25 de març) com a la benedicció Urbi et orbi impartida de manera extraordinària pel Papa Francesc el divendres dia 27 de març.

Hi ha hagut dues accions que han estat constants en aquests temps d'epidèmia. La primera ha estat la pregària contínua per la fi d'aquesta malaltia i per tots els que treballen perquè s'acabi. La segona ha estat l'atenció als més pobres. Càritas diocesana va mantenir els serveis essencials i les parròquies no han deixat tot aquest temps d'atendre les persones més necessitades i distribuir aliments entre elles.

COMUNICATS DE PREMSA

CRISI DEL CORONAVIRUS COVID 19 MESURES DE PREVENCIÓ DAVANT L'EXPANSIÓ DEL CORONAVIRUS 5 de març de 2020

A Menorca, gràcies a Déu, encara no s'ha diagnosticat cap cas d'infecció per coronavirus. Però això no ens eximeix de prendre les mesures de prevenció que recomanen les autoritats sanitàries.

Recordam el valor d'exemplaritat al que esteim especialment obligats els ciutadans cristians. Per tant, tots els fidels: clergues, religiosos i laics hem de complir tot allò que es recomana a favor del bé comú de la societat i de les persones, ara mateix les normes d'higiene que afecten tant a les persones com als domicilis.

Dins d'aquest marc de prevenció, fins que no passi aquesta situació, es retirarà l'aigua beneïda de les piques a les nostres esglésies, el signe de la pau es farà amb una inclinació de cap i tampoc es donaran a besar imatges i creus. Al mateix temps, es recomana rebre la comunió en la mà.

I, sobretot, hem d'insistir en la pregària personal i comunitària perquè es freni l'avanç del contagi i les persones malaltes recuperin la salut. Ho posam especialment a les mans de Maria, en la seva advocació de "salut dels malats", perquè tots els seus fill gaudeixin de salut de cós i d'ànima.

COMUNICAT DEL BISBAT DE MENORCA

13 de març de 2020

En compliment de les recomanacions de les autoritats sanitàries, tant del Govern d'Espanya com del Govern Balear, destinades a combatre l'expansió del coronavirus COVID 19, el Bisbat de Menorca considera necessari prendre les següents mesures:

1.- Es mantenen les celebracions litúrgiques i sacramentals, és a dir, misses, casaments, funerals, confessions, etc. respectant les indicacions de les autoritats sanitàries en el sentit de no superar 1/3 de l'aforament i respectar les distàncies de seguretat. Preguem per això que s'evitin aquestes celebracions en espais petits i que en actes com la confessió individual s'adoptin les degudes precaucions.

2.- Mantenim les mesures que al seu moment es van anunciar en relació amb la celebració de l'Eucaristia: retirar l'aigua beneïda de les piques de les nostres esglésies; realitzar el signe de la pau amb una inclinació de cap; no donar a besar imatges i creus. Al mateix temps, es recomana rebre la comunió a la mà. Recordam als sacerdots i ministres extraordinaris de la comunió la necessitat de rentar-se les mans amb sabó i utilitzar gel desinfectant abans i després de distribuir la sagrada comunió.

3.- Aconsellam a la gent gran i als qui formen part dels grups de risc que evitin acudir a les celebracions eucarístiques a les esglésies i optin per seguir-les a través d'altres mitjans com la ràdio o la televisió. Quan no es pot rebre la Sagrada Comunió, es pot realitzar una comunió espiritual.

4.- Es suprimeixen les catequesis durant el temps en què no hi hagi classe en els centres docents. Convidam als rectors i catequistes a oferir als pares les indicacions i material necessari perquè siguin ells els que imparteixin la catequesi als seus fills.

5.- Es suspenen temporalment les activitats de caràcter pastoral com conferències, reunions d'oració, trobades o convivències. En l'àmbit diocesà queden suspesos, entre altres, els Exercicis Espirituals (EMD), la trobada de joves i adolescents en el Toro, la trobada de voluntariat de Càritas diocesana, la iniciativa 24 hores per al Senyor (Ciutadella, Es Mercadal, Maó), les xerrades quaresmals a Ciutadella, la conferència i jornada organitzada pel Centre d'Orientació Familiar, el viacrucis itinerant de Ciutadella i la trobada de clubs cristians d'esplai. Així mateix queda suspesa la visita pastoral del Sr. Bisbe a la parròquia de Sant Bartomeu de Ferreries.

6.- S'estableix el tancament temporal de les cases de colònies que la Diòcesi gestiona, fins que l'autoritat sanitària consideri oportú que es repregui l'activitat habitual.

7.- Segons evolucioni la situació i sempre seguint les directrius de les autoritats sanitàries, es comunicaran les mesures oportunes davant la propera Setmana Santa.

8.- Demanam als rectors que els temples romanguin oberts, per facilitar la visita al Santíssim i la pregària personal. Convidam als fidels a viure la Quaresma en oració, silenci i proximitat als malalts.

9.- Convidem també a resar tant públicament com privadament perquè s'aturi l'avanç d'aquesta epidèmia, pregant per la salut dels malalts i per les seves famílies. Demanem que, en totes les misses, s'inclogui una petició per aquesta intenció.

Encomanam a la Mare de Déu, salut dels malalts, perquè prest ens concedeixi la superació d'aquesta pandèmia. El Papa Francesc ens ha regalat aquesta bella pregària per a l'ocasió:

“Oh Maria, Vós resplendiu sempre en el nostre camí com a signe de salvació i d'esperança.

Nosaltres ens confiam a Vós, Salut dels malalts, que sota la creu vàreu estar associada al dolor de Jesús, mantenint ferma la vostra fe.

Vós, Salvació de tots els pobles, sabeu de què tenim necessitat i esteim segurs que proveiràs, perquè, com a Canà de Galilea, pugui tornar l'alegria i la festa després d'aquest moment de prova.

Ajudau-nos, Mare de l'Amor Diví, a conformar-nos a la voluntat del Pare i a fer el que ens dirà Jesús, que ha pres sobre si els nostres patiments i ha carregat els nostres dolors per conduir-nos, a través de la creu, a l'alegria de la resurrecció.

Sota el vostre mantell ens emparam, Santa Mare de Déu. Escoltau les nostres pregàries en tota necessitat No menyspreu les nostres súplices als qui travessem aquesta prova i alliberau-nos de tot pecat, Verge gloriosa i beneïda”.

COMUNICAT DEL BISBAT DE MENORCA

14 de març de 2020

Seguint el parer de les orientacions de la Comissió Executiva de la Conferència Episcopal Espanyola (13 de març de 2020); havent-se declarat l'estat d'alarma pel Govern d'Espanya (13 de març de 2020) i secundant les normes emanades de les autoritats sanitàries, el Bisbe de Menorca, a l'igual que ho estan fent altres germans seus en l'episcopat, ha disposat la dispensa del precepte dominical per a tots els fidels de la Diòcesi i per als que es trobin en ella, mentre duri aquesta situació, seguint en vigor totes les normes emanades fins ara que s'han publicat en anteriors comunicats.

Els temples romandran oberts per a l'oració i se seguirà celebrant el culte. Els fidels queden en llibertat d'acudir a les misses que se celebrin a la Diòcesi o de seguir les celebracions a través dels mitjans de comunicació. Els rectors i responsables de les esglésies han de vetllar per l'exacte compliment les disposicions emanades fins ara.

COMUNICAT DEL BISBAT DE MENORCA.

NOVES DISPOSICIONS

15 de març de 2020

Després d'haver estat declarat "l'estat d'alarma" pel Govern d'Espanya per tal de frenar l'expansió del coronavirus Covid-19, havent escoltat el parer d'alguns professionals de la sanitat i de conèixer com s'està actuant en nombroses diòcesis, ens ha semblat bé emetre aquest nou comunicat, perquè a partir d'aquest moment s'observin les següents disposicions:

1. A partir de demà, dia 16 de març, queden suprimides les celebracions públiques de totes les eucaristies i altres actes sacramentals amb participació dels fidels.

2. Els sacerdots podran celebrar la missa sense poble, tal com està previst en el Missal Romà, que oferiran perquè es freni l'avanç de l'epidèmia, perquè els malalts obtinguin la salut i els difunts gaudeixin de la vida eterna. Al mateix temps manifestaran la seva disponibilitat per a l'atenció pastoral dels fidels que així ho sol·licitin raonablement.

3. Seguint la tradició de l'Església és bo tenir els temples oberts, en la mesura del possible, perquè els fidels puguin pregar i s'atengui així a les persones que pateixen, segons horari que determinin els responsables.

4. Quant a les exèquies es podran celebrar de forma simplificada i en la intimitat familiar, posposant-la missa funeral per a més endavant.

5. Els batejos i els casaments programats que no es puguin posposar es duran a terme seguint les normes sanitàries establertes en l'Art. 11 de Decret i les emanades anteriorment per la Diòcesi

6. Durant aquest temps no es distribuirà la comunió als malalts en els seus domicilis. Només s'administrarà el sagrament de la Unció dels Malalts i el Viàtic quan se sol·liciti raonablement.

7. Els fidels mantindran durant aquest temps l'esperit d'oració, sacrifici i generositat propis de la Quaresma i es podran obtenir els beneficis de la comunió espiritual seguint les retransmissions de l'Eucaristia a través dels mitjans de comunicació.

8. Disposem-nos a exercir la comunió fraterna davant les conseqüències econòmiques i socials que aquesta situació pot generar en la societat i que afectarà de manera particular als més desfavorits

Resem perquè prest es pugui restablir la normalitat i demanem la intercessió poderosa de la Mare de Déu, perquè totes aquestes mesures obtinguin com a resultat la salvaguarda de la salut de tota la població i la curació dels malalts.

MISSATGE DEL PAPA FRANCESC PER A LA XXVIII JORNADA MUNDIAL DEL MALALT 11 de febrer de 2020

Benvolguts germans i germanes:

1. Les paraules que pronuncia Jesús: «Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar» (Mt 11,28) indiquen el camí misteriós de la gràcia que es revela als senzills i que ofereix repòs als qui estan cansats i fatigats. Aquestes paraules expressen la solidaritat del Fill de l'home, Jesucrist, davant d'una humanitat afligida i soffrent. Quantes persones pateixen en el cos i en l'esperit! Jesús diu a tots que acudeixin a Ell, «veniu a mi», i els promet repòs i consol. «Quan Jesús diu això, té davant dels seus ulls les persones que troba tots els dies pels camins de Galilea: molta gent senzilla, pobres, malalts, pecadors, marginats pel pes de la llei del sistema social opressiu... Aquesta gent l'ha seguit sempre per escoltar la seva paraula, una paraula que donava esperança!» (Àngelus, 6 juliol 2014).

En la XXVIII Jornada Mundial del Malalt, Jesús adreça una invitació als malalts i als oprimits, als pobres que saben que depenen completament de Déu i que, ferits pel pes de la prova, necessiten ser guarits. Jesucrist, al qui viu l'angoixa per la seva pròpia situació de fragilitat, dolor i debilitat, no l'imposa lleis, sinó que li ofereix la seva misericòrdia, és a dir, la seva persona salvadora. Jesús mira la humanitat ferida. Té ulls que veuen, que observen, perquè miren a fons, no passen ràpids i indiferents, sinó que s'aturen i abracen tot l'home, cada home en la seva condició de salut, sense descartar ningú, i convida a cadascú a entrar en la seva vida per a experimentar la tendresa.

2. Per què Jesucrist nodreix aquests sentiments? Perquè ell mateix es va fer feble, va viure l'experiència humana del patiment i va rebre al seu torn consol del Pare. Efectivament, només qui viu en primera persona aquesta experiència sabrà ser consol per als altres. Les formes greus de patiment són diverses: malalties incurables i cròniques, patologies psíquiques, les que necessiten rehabilitació o cures paliatives, les diverses discapacitats, les malalties de la infància i de la vellesa... En aquestes circumstàncies, a vegades es percep una manca d'humanitat i, per això, cal personalitzar la manera d'apropar-se al malalt, afegint al guarir el tenir cura, per a una recuperació humana integral. Durant la malaltia, la persona sent que està compromesa no només la seva integritat física, sinó també les seves dimensions relacionals, intel·lectual, afectiva i espiritual; per això, a més dels tractaments espera rebre suport, sol·licitud, atenció... en definitiva, amor. D'altra banda, al costat del malalt hi ha una família que pateix, i alhora demana consol i proximitat.

3. Benvolguts germans i germanes malalts: a causa de la malaltia, esteu de manera particular entre aquells que, "cansats i afeixugats", atreuen la mirada i el cor de Jesús. D'aquí ve la llum per als vostres moments de foscor, l'esperança per al vostre desconsol. Jesús us convida a acudir a Ell: «Veniu». En Ell, efectivament, hi trobareu la força per afrontar les inquietuds i les preguntes que sorgeixen en vosaltres, en aquesta "nit" del cos i de l'esperit. Sí, Crist no ens ha donat receptes, sinó que amb la seva passió, mort i resurrecció ens allibera de l'opressió del mal.

En aquesta condició, certament, necessiteu un lloc per a restablir-vos. L'Església desitja ser cada vegada més —i el millor que pugui— la "posada" del Bon Samarità que és Crist (cf. Lc 10,34), és a dir, la casa en la que pugueu trobar la seva gràcia, que s'expressa en la familiaritat, en l'acolliment i en el consol. En aquesta casa, podreu trobar-hi persones que, guarides per la misericòrdia de Déu en la seva fragilitat, sabran ajudar-vos a portar la creu fent de les pròpies ferides esclertes a través de les quals es divisi l'horitzó més enllà de la malaltia, i rebre llum i aire pur per a la vostra vida.

En aquesta tasca de procurar alleujament als germans malalts se situa el servei dels agents sanitaris, metges, infermers, personal sanitari i administratiu, auxiliars i voluntaris que actuen amb competència fent sentir la presència de Crist, que ofereix consol i es fa càrrec de la persona malalta guarint les seves ferides. No obstant això, ells són també homes i dones amb les seves fragilitats i les seves malalties. Per a ells valen especialment aquestes paraules: «Un cop rebut l'alleujament i el consol de Crist, estem cridats alhora a convertir-nos en descans i consol per als germans, amb actitud benèvola i humil, a imitació del Mestre» (Àngelus, 6 juliol 2014).

4. Benvolguts agents sanitaris: cada intervenció de diagnòstic, preventiva, terapèutica, d'investigació, cada tractament o rehabilitació es dirigeix a la persona malalta, on el substantiu "persona" sempre està abans de l'adjectiu "malalta". Per tant, que la vostra acció tingui constantment present la dignitat i la vida de la persona, sense cedir a actes de naturalesa eutanàsica, al suïcidi assistit o a posar fi a la vida, ni tan sols quan l'estat de la malaltia sigui irreversible.

En l'experiència del límit i del possible fracàs de la ciència mèdica davant de casos clínics cada vegada més problemàtics i a diagnòstics funestos, esteu cridats a obrir-vos a la dimensió transcendent, que pot donar-vos el sentit ple de la vostra professió. Recordem que la vida és sagrada i pertany a Déu, per tant, és inviolable i no se'n pot disposar (cf. Instr. *Donum vitae*, 5; Carta enc. *Evangelium vitae*, 29-53). La vida ha de ser acollida, tutelada, respectada i servida des que sorgeix fins que s'acaba: ho requereixen simultàniament tant la raó com la fe en Déu, autor de la vida. En certs casos, l'objecció de consciència és per a vosaltres una elecció necessària per a ser coherents amb aquest "sí" a la vida i a la persona. En qualsevol cas, la vostra professionalitat, animada per la caritat cristiana, serà el millor servei al veritable dret humà, el dret a la vida. Encara que, de vegades no pugueu guarir el malalt, sí que podeu sempre tenir-ne cura amb gestos i procediments que li donin alleujament i consol.

Lamentablement, en alguns contextos de guerra i de conflicte violent, el personal sanitari i els centres que s'ocupen de donar acollida i assistència als malalts estan en el punt de mira. En algunes zones, el poder polític també pretén manipular l'assistència mèdica al seu favor, limitant la justa autonomia de la professió sanitària. En realitat, atacar aquells que es dediquen al servei dels membres del cos social que pateixen no beneficia ningú.

5. En aquesta XXVIII Jornada Mundial del Malalt, penso en els nombrosos germans i germanes que, arreu del món, no tenen la possibilitat d'accedir als tractaments, perquè viuen en la pobresa. Em dirigeixo, per tant, a les institucions sanitàries i als Governos de tots els països del món, a fi que no desatenguin la justícia social, considerant només l'aspecte econòmic. Desitjo que, unint els principis de solidaritat i subsidiarietat, es cooperi perquè tothom tingui accés a les cures adequades per a la salvaguarda i la recuperació de la salut. Agraïxo de cor als voluntaris que es posen al servei dels malalts, que supleixen en molts casos mancances estructurals i reflecteixen, amb gestos de tendresa i de proximitat, la imatge de Crist Bon Samarità.

Encomano a la Mare de Déu, Salut dels malalts, totes les persones que estan portant el pes de la malaltia, així com les seves famílies i els agents

sanitaris. A tots, amb afecte, els asseguro la meva proximitat en la pregària i els imparteixo de cor la Benedicció Apostòlica.

Vaticà, 3 de gener de 2020.

Memòria del Santíssim Nom de Jesús
FRANCESC
MISSATGE DEL SANT PARE FRANCESC
PER A LA 54 JORNADA MUNDIAL
DE LES COMUNICACIONS SOCIALS

Perquè ho puguis explicar i gravar en la memòria (cf. Ex 10,2)

La vida es fa història

Vull dedicar el Missatge d'aquest any al tema de la narració, perquè crec que per a no perdre'ns necessitem respirar la veritat de les bones històries: històries que construeixin, no que destrueixin; històries que ajudin a retrobar les arrels i la força per avançar junts. Enmig de la confusió de les veus i dels missatges que ens envolten, necessitem una narració humana, que ens parli de nosaltres i de la bellesa que posseïm. Una narració que sàpiga mirar el món i els esdeveniments amb tendresa; que expliqui que som part d'un teixit viu; que reveli l'entreteixit dels fils amb els quals estem units els uns amb els altres.

1. Teixir històries

L'home és un ésser narrador. Des de la infantesa tenim fam d'històries de la mateixa manera que tenim fam d'aliments. Tant si són en forma de contes, de novel·les, de pel·lícules, de cançons, de notícies..., les històries influeixen en la nostra vida, encara que no en siguem conscients. Sovint decidim el que està bé o malament de fer basant-nos en els personatges i en les històries que hem assimilat. Els relats ens ensenyen; plasmen les nostres conviccions i els nostres comportaments; ens poden ajudar a entendre i a dir qui som.

L'home no és només l'únic ésser que necessita vestir-se per a cobrir la seva vulnerabilitat (cf. Gn 3,21), sinó que també és l'únic ésser que necessita "revestir-se" d'històries per a custodiar la seva vida. No teixim només roba, sinó també relats: de fet, la capacitat humana de "teixir" implica tant als teixits com als textos. Les històries de cada època tenen un "teler" comú: l'estructura preveu "herois", també actuals, que per a dur a terme un somni s'enfronten a situacions difícils, lluiten contra el mal empesos per una força

que els dona valentia, la de l'amor. Submergint-nos en les històries, podem trobar motivacions heroiques per enfrontar els reptes de la vida.

L'home és un ésser narrador perquè és un ésser en realització, que es descobreix i s'enriqueix en les trames dels seus dies. Però, des del principi, el nostre relat es veu amenaçat: en la història hi serpenteja el mal.

2. No totes les històries són bones

«Si un dia en menjàveu, [...] seríeu iguals com déus» (cf. Gn 3,5). La temptació de la serp introdueix en la trama de la història un nus difícil de desfer. “Si posseeixes, et convertiràs, aconseguiràs...”, xiuxiueja encara avui qui se serveix de l'anomenat storytelling amb finalitats instrumentals. Quantes històries ens narcotitzen, convencent-nos que necessitem contínuament tenir, posseir, consumir per a ser feliços. Quasi no ens adonem de com ens tornem àvids de xafarderies i de tafaneries, de quanta violència i falsedat consumim. Sovint, en els telers de la comunicació, en lloc de relats constructius, que són un aglutinant dels llaços socials i del teixit cultural, es fabriquen històries destructives i provocadores, que desgasten i trenquen els fils fràgils de la convivència. Recopilant informació no contrastada, repetint discursos trivials i falsament persuasius, fustigant amb proclames d'odi, no es teixeix la història humana, sinó que es despulla l'home de la dignitat.

Però mentre que les històries utilitzades amb finalitats instrumentals i de poder tenen una vida breu, una bona història és capaç de transcendir els límits de l'espai i del temps. A distància de segles segueix essent actual, perquè alimenta la vida.

En una època en la qual la falsificació és cada vegada més sofisticada i arriba a nivells exponencials (el deepfake), necessitem saviesa per a rebre i crear relats bells, veritables i bons. Necessitem valor per a rebutjar els que són falsos i malvats. Necessitem paciència i discerniment per a redescobrir històries que ens ajudin a no perdre el fil entre les moltes laceracions d'avui; històries que treguin a la llum la veritat d'allò que som, fins i tot en l'heroïcitat ignorada de la vida quotidiana.

3. La Història de les històries

La Sagrada Escripura és una Història d'històries. Quantes vivències, pobles, persones ens presenta! Ens mostra des del principi un Déu que és creador i narrador alhora. En efecte, pronuncia la seva Paraula i les coses existeixen (cf. Gn 1). A través de la seva narració Déu crida les coses a la vida i, a la fi, crea l'home i la dona com els seus interlocutors lliures, generadors d'història juntament amb Ell. En un salm, la criatura diu al Creador:

«Vós heu creat el meu interior, m'heu teixit a les entranyes de la mare. Us dono gràcies per haver-me fet tan admirable, és meravellosa la vostra obra. Us era tot jo ben conegut, res de meu no us passava per alt, quan jo m'anava fent secretament, com un brodat, aquí baix a la terra» (139,13-15). No naixem realitzats, sinó que necessitem constantment ser “teixits” i “brodats”. La vida ens va ser donada per a convidar-nos a seguir teixint aquesta “obra admirable” que som.

En aquest sentit, la Bíblia és la gran història d'amor entre Déu i la humanitat. Al centre hi ha Jesús: la seva història porta a l'acompliment l'amor de Déu per l'home i, alhora, la història d'amor de l'home per Déu. L'home serà cridat així, de generació en generació, a explicar i a gravar en la seva memòria els episodis més significatius d'aquesta Història d'històries, els que puguin comunicar el sentit del que ha passat.

El títol d'aquest Missatge està pres del llibre de l'Èxode, un relat bíblic fonamental, en el qual Déu intervé en la història del seu poble. De fet, quan els fills d'Israel estaven esclavitzats cridaren Déu, Ell els escoltà i recordarà: «Déu es recordà de l'aliança que havia fet amb Abraham, Isaac i Jacob. Déu va mirar els israelites i es va fer càrrec de la seva situació» (Ex 2, 24-25). De la memòria de Déu brolla l'alliberament de l'opressió, que té lloc a través de signes i prodigis. És aleshores quan el Senyor revela a Moisès el sentit de tots aquests signes: «Perquè puguis explicar [i gravar en la memòria] als teus fills i nets [...] quins prodigis he obrat enmig seu. I vosaltres sabreu que jo soc el Senyor» (Ex 10,2). L'experiència de l'Èxode ens ensenya que el coneixement de Déu es transmet sobretot explicant, de generació en generació, com Ell segueix fent-se present. El Déu de la vida es comunica explicant la vida.

El mateix Jesús parlava de Déu no amb discursos abstractes, sinó amb paràboles, narracions breus, preses de la vida quotidiana. Aquí la vida es fa història i després, per qui l'escolta, la història es fa vida: aquesta narració entra en la vida de qui l'escolta i la transforma.

No és casualitat que també els Evangelis siguin relats. Mentre ens informen sobre Jesús, ens “performen” a Jesús, ens conformen a Ell: l'Evangelí demana al lector que participi en la mateixa fe per a compartir la mateixa vida. L'Evangelí de Joan ens diu que el Narrador per excel·lència —el Verb, la Paraula— es va fer narració: «El Fill únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha explicat» (cf. Jn 1,18). He usat el terme “explicat” perquè l'original exeghésato pot traduir-se com a “revelat” o com a “explicat”. Déu s'ha entreteixit personalment en la nostra humanitat, donant-nos així una nova forma de teixir les nostres històries.

4. Una història que es renova

La història de Crist no és patrimoni del passat, és la nostra història, sempre actual. Ens mostra que a Déu l'importa tant l'home, la nostra carn, la nostra història, fins al punt de fer-se home, carn i història. També ens diu que no hi ha històries humanes insignificants o petites. Després que Déu es va fer història, tota història humana és, d'alguna manera, història divina. En la història de cada home, el Pare torna a veure la història del seu Fill que baixà a la terra. Tota història humana té una dignitat que no pot suprimir-se. Per tant, la humanitat es mereix relats que estiguin a la seva alçada, a aquesta alçada vertiginosa i fascinant a la qual Jesús la va elevar.

Escrivia sant Pau: «Sou una carta que ve de Crist [...] no ha estat escrita amb tinta, sinó amb l'Esperit del Déu viu; i no en taules de pedra, sinó en taules de carn, en els vostres cors» (2 Co 3,3). L'Esperit Sant, l'amor de Déu, escriu en nosaltres. I, a l'escriure dins nostre, grava en nosaltres el bé, ens el recorda. Re-cordar significa efectivament dur al cor, "escriure" en el cor. Per obra de l'Esperit Sant cada història, fins i tot la més oblidada, fins i tot la que sembla estar escrita amb les línies més tortes, pot tornar-se inspirada, pot renéixer com una obra mestra, convertint-se en un apèndix de l'Evangeli. Com les Confessions d'Agustí. Com El Relat del Pelegrí d'Ignasi. Com la Història d'una ànima de Teresa de l'Infant Jesús. Com Els Promesos, com Els Germans Karamazov. Com tantes innombrables històries que han escenificat admirablement la trobada entre la llibertat de Déu i la de l'home. Cada un de nosaltres coneix diferents històries que fan olor d'Evangeli, que han donat testimoni de l'Amor que transforma la vida. Aquestes històries demanen ser compartides, explicades, fetes viure en totes les èpoques, amb tots els llenguatges i per tots els mitjans.

5. Una història que ens renova

En tot gran relat entra en joc el nostre relat. Mentre llegim l'Escriptura, les històries dels sants, i també aquests textos que han sabut llegir l'ànima de l'home i treure a la llum la seva bellesa, l'Esperit Sant és lliure d'escriure en el nostre cor, renovant en nosaltres la memòria d'allò que som als ulls de Déu. Quan rememorem l'amor que ens va crear i ens va salvar, quan posem amor en les nostres històries diàries, quan teixim de misericòrdia les trames dels nostres dies, aleshores passem pàgina. Ja no estem lligats als records i a les tristeses, enllaçats a una memòria malalta que ens empresona el cor, sinó que obrint-nos als altres, ens obrim a la visió mateixa del Narrador. Explicar a Déu la nostra història no és mai inútil; encara que la crònica dels esdeveniments resti inalterada, canvien el sentit i la perspectiva. Explicar-

se al Senyor és entrar en la seva mirada d'amor compassiu vers nosaltres i vers els altres. A Ell podem narrar-li les històries que vivim, dur-lo a les persones, confiar-li les situacions. Amb Ell podem lligar el teixit de la vida, apedaçant els trossos trencats i els esquinçalls. Com el necessitem tots!

Amb la mirada del Narrador —l'únic que té el punt de vista final— ens apropem després als protagonistes, als nostres germans i germanes, actors al costat nostre de la història d'avui. Sí, perquè ningú és un extra en l'escenari del món i la història de cadascú està oberta a la possibilitat de canviar. Fins i tot quan expliquem el mal podem aprendre a deixar espai a la redempció, podem reconèixer enmig del mal el dinamisme del bé i fer-li un lloc.

No es tracta, doncs, de seguir la lògica de l'storytelling, ni de fer o fer-se publicitat, sinó de recordar allò que som als ulls de Déu, de donar testimoni del que l'Esperit escriu en els cors, de revelar a cadascú que la seva història conté obres meravelloses. Per això, ens encomanem a una dona que va teixir la humanitat de Déu en el seu si i —diu l'Evangeli— va entreteixir tot el que passava. La Mare de Déu ho guardava tot, meditant-ho en el seu cor (cf. Lc 2,19). Demanem ajuda a aquella que va saber desfer els nusos de la vida amb la força suau de l'amor:

Oh Maria, dona i mare, vós vàreu teixir en el vostre si la Paraula divina, vós vàreu narrar amb la vostra vida les obres magnífiques de Déu. Escolteu les nostres històries, guardeu-les en el vostre cor i feu vostres aquelles històries que ningú no vol escoltar. Ensenyeu-nos a reconèixer el fil bo que guia la història. Mireu el cúmul de nusos en què s'ha enredat la nostra vida, paralitzant la nostra memòria. Les vostres mans delicades poden desfer qualsevol nus. Dona de l'Esperit, mare de la confiança, inspireu-nos també a nosaltres. Ajudeu-nos a construir històries de pau, històries de futur. I mostreu-nos el camí per a recórrer-les junts.

Roma, prop de Sant Joan del Laterà, 24 de gener de 2020, festa de sant Francesc de Sales.

Francesc

MISSATGE DEL SANT PARE FRANCESC PER A LA QUARESMA 2020

«Us ho demanem en nom de Crist: reconcilieu-vos amb Déu!» (2Co 5,20)
Estimats germans i germanes:

El Senyor ens torna a concedir aquest any un temps propici per a preparar-nos a celebrar amb el cor renovat el gran Misteri de la mort i resurrecció de Jesús, fonament de la vida cristiana personal i comunitària. Hem de tornar contínuament a aquest Misteri, amb la ment i amb el cor. De fet, aquest Misteri no deixa de créixer en nosaltres en la mesura que ens deixem involucrar pel seu dinamisme espiritual i l'abracem, responent de manera lliure i generosa.

1. El Misteri pasqual, fonament de la conversió

L'alegria del cristià brolla de l'escolta i de l'acceptació de la Bona Notícia de la mort i resurrecció de Jesús: el kerygma. En ell es resumeix el Misteri d'un amor «tan real, tan veritable, tan concret, que ens ofereix una relació plena de diàleg sincer i fecund» (Exhort. Ap. Christus vivit, 117). Qui creu en aquest anunci rebutja la mentida de pensar que som nosaltres els que donem origen a la nostra vida, mentre que en realitat neix de l'amor de Déu Pare, de la seva voluntat de donar la vida en abundància (Jn 10,10). En canvi, si preferim escoltar la veu persuasiva del «pare de la mentida» (Jn 8,45) correm el risc d'enfonsar-nos en l'abisme de l'absurditat, experimentant l'infern ja aquí a la terra, com lamentablement ens testimonien molts fets dramàtics de l'experiència humana personal i col·lectiva.

Per això, en aquesta Quaresma 2020 voldria dirigir a tots i cada un dels cristians el que ja vaig escriure als joves en l'Exhortació apostòlica Christus vivit. «Mira els braços oberts de Crist crucificat, deixa't salvar una vegada i una altra. I quan t'acostis a confessar els teus pecats, creu fermament en la seva misericòrdia que t'allibera de la culpa. Contempla la seva sang vessada amb tant d'afecte i deixa't purificar per ella. Així podràs renéixer, una vegada i una altra» (n. 123). La Pasqua de Jesús no és un esdeveniment del passat: pel poder de l'Esperit Sant és sempre actual i ens permet mirar i tocar amb fe la carn de Crist en tantes persones que sofreixen.

2. Urgència de conversió

És saludable contemplar més a fons el Misteri pasqual, pel qual hem rebut la misericòrdia de Déu. L'experiència de la misericòrdia, efectivament, és possible només en un «cara a cara» amb el Senyor crucificat i ressuscitat

«que em va estimar i es va lliurar per mi» (Ga 2,20). Un diàleg de cor a cor, d'amic a amic. Per això la pregària és tan important en el temps quaresmal. Més que un deure, ens mostra la necessitat de correspondre a l'amor de Déu, que sempre ens precedeix i ens sosté.

De fet, el cristià resa amb la consciència de ser estimat sense merèixer-ho. La pregària pot assumir formes diferents, però el que veritablement compta als ulls de Déu és que penetri dins nostre, fins arribar a tocar la duresa del nostre cor, per convertir-lo cada vegada més al Senyor i a la seva voluntat.

Així doncs, en aquest temps favorable, deixem-nos guiar com Israel en el desert (cf. Os 2,16), per tal de poder escoltar finalment la veu del nostre Espòs, perquè ressoni en nosaltres amb més profunditat i disponibilitat. Com més ens deixem fascinar per la seva Paraula, més aconseguirem experimentar la seva misericòrdia gratuïta cap a nosaltres. No deixem passar en va aquest temps de gràcia, amb la il·lusió presumptuosa que som nosaltres els que decidim el temps i la manera de la nostra conversió a Ell.

3. L'apassionada voluntat de Déu de dialogar amb els seus fills

El fet que el Senyor ens ofereixi un cop més un temps favorable per a la nostra conversió mai hem de donar-ho per descomptat. Aquesta nova oportunitat hauria de suscitar en nosaltres un sentit de reconeixement i sacsejar el nostre ensopiment. Tot i la presència —de vegades dramàtica— del mal en la nostra vida, com en la vida de l'Església i del món, aquest espai que se'ns ofereix per a un canvi de rumb manifesta la voluntat tenaç de Déu de no interrompre el diàleg de salvació amb nosaltres. En Jesús crucificat, a qui «Déu, per nosaltres, li va carregar el pecat» (2Co 5, 21), ha arribat aquesta voluntat fins al punt de fer recaure sobre el seu Fill tots els nostres pecats, fins a «posar Déu contra Déu», com va dir el papa Benet XVI (Enc. Deus caritas est, 12). En efecte, Déu estima també als seus enemics (Mt 5,43-48).

El diàleg que Déu vol establir amb tot home, mitjançant el Misteri pasqual del seu Fill, no és com el que s'atribueix als atenesos, els quals «en res no passaven el temps més de gust que contant o escoltant novetats.» (Ac 17,21). Aquest tipus de xerrameca, dictat per una curiositat buida i superficial, caracteritza la mundanitat de tots els temps, i en els nostres dies pot insinuar també en un ús enganyós dels mitjans de comunicació.

4. Una riquesa per compartir, no per acumular només per a si mateix

Posar el Misteri pasqual en el centre de la vida vol dir sentir compassió per les nafres de Crist crucificat presents en les nombroses víctimes inno-

cents de les guerres, dels abusos contra la vida tant del no nascut com de l'ancià, de les múltiples formes de violència, dels desastres mediambientals, de la distribució injusta dels béns, del tràfic de persones en totes les seves formes i de la set desenfrenada de guanys, que és una forma d'idolatria.

Avui segueix sent important recordar als homes i dones de bona voluntat que han de compartir els seus béns amb els més necessitats mitjançant l'almoina, com a forma de participació personal en la construcció d'un món més just. Compartir amb caritat fa a l'home més humà, mentre que acumular comporta el risc d'embrutar-se, ja que es tanca en el seu propi egoisme. Podem i hem d'anar fins i tot més enllà, considerant les dimensions estructurals de l'economia. Per aquest motiu, en la Quaresma de 2020, del 26 al 28 de març, he convocat a Assís als joves economistes, empresaris i changemakers, amb l'objectiu de contribuir a dissenyar una economia més justa i inclusiva que l'actual. Com ha repetit moltes vegades el magisteri de l'Església, la política és una forma eminent de caritat (cf. Pius XI, Discurs a la FUCI, 18 de desembre de 1927). També ho serà l'ocupar-se de l'economia amb aquest mateix esperit evangèlic, que és l'esperit de les Benaurances.

Invoco la intercessió de la benaurada Verge Maria sobre la propera Quaresma, perquè escoltem la crida a deixar-nos reconciliar amb Déu, fixem la mirada del cor en el Misteri pasqual i ens convertim a un diàleg obert i sincer amb el Senyor. D'aquesta manera podrem ser el que Crist diu dels seus deixebles: sal de la terra i llum del món (cf. Mt 5,13-14).

Francesc

**HOMILIA DEL PAPA FRANCESC EN LA PREGÀRIA
EXTRAORDINÀRIA PER L'ACTUAL PANDÈMIA
Plaça de Sant Pere del Vaticà, 27 de març de 2020**

«Arribat el capvespre» (Mc 4,35). Així comença l'Evangelí que hem escoltat. Des de fa setmanes sembla que hagi arribat el vespre. Sembla que les tenebres denses s'hagin espesseït a les nostres places, carrers i ciutats; s'han apoderat de les nostres vides omplint-t'ho tot amb un silenci eixordador i amb una trista buidor, que ho paralitza tot al seu pas: se sent en l'aire, es percep en els gestos, ho diuen les mirades. Ens hem trobat esporuguits i perduts. Com els deixebles de l'Evangelí ens hem vist afectats per una tempesta inesperada i furiosa. Ens hem adonat que tots ens trobem en la

mateixa barca, fràgils i desorientats, però alhora importants i necessaris, tots cridats a remar junts, tots necessitant reconfortar-nos mútuament. En aquest vaixell... hi som tots. Com aquells deixebles, que parlen a una sola veu i plens d'angoixa diuen: «Estem perduts» (v. 38), així també nosaltres ens hem adonat que no podem anar endavant cadascú pel seu compte, sinó només junts.

És fàcil identificar-nos en aquesta història. El que resulta difícil és entendre l'actitud de Jesús. Mentre que els deixebles estan naturalment alarmats i desesperats, Ell es troba a la popa, just en la part del vaixell que primer se'n va al fons. I què fa? Malgrat l'enrenou, dorm serè, confiat en el Pare – és l'única vegada a l'Evangelí que veiem Jesús dormint –. Quan es desperta, després d'haver calmat el vent i les aigües, s'adreça als deixebles amb un to de retret: «Per què teniu por? Encara no teniu fe?» (v. 40).

Mirem de comprendre. En què consisteix la manca de fe dels deixebles, que es contraposa a la confiança de Jesús? No havien deixat de creure en Ell, de fet l'invoquen. Però mirem com l'invoquen: «Mestre, no et fa res que ens enfonsem?» (v. 38). No et fa res: pensen que Jesús es desinteressa d'ells, que no es preocupa per ells. Entre nosaltres, en les nostres famílies, una de les coses que fa més mal és quan sentim que ens diuen: “No et preocupes de mi?”. És una frase que fereix i desencadena tempestes en el cor. També haurà afectat a Jesús. Perquè ningú més que Ell es preocupa de nosaltres. De fet, un cop invocat, salva els seus deixebles desanimats.

La tempesta desemmascara la nostra vulnerabilitat i deixa al descobert aquelles falses i supèrflues seguretats amb què hem construït les nostres agendes i els nostres projectes, els nostres hàbits i prioritats. Ens mostra com hem deixat adormit i abandonat el que alimenta, recolza i reforça la nostra vida i la nostra comunitat. La tempesta deixa al descobert tots els propòsits “d'empaquetar” i oblidar el que ha nodrit l'ànima dels nostres pobles; tots aquells intents d'anestesiarse amb hàbits aparentment “salvadors”, incapaços d'apel·lar a les nostres arrels i d'evocar la memòria dels nostres avis, privant-nos així de la immunitat per fer front a les adversitats.

Amb la tempesta, ha caigut el recurs d'aquells estereotips amb què emmascaràvem els nostres “ego” sempre preocupats per la pròpia imatge; i, una vegada més, ha quedat descoberta, aquella (beneïda) pertinença comuna a la qual no ens podem sostreure: la pertinença com a germans.

«Per què teniu por? Encara no teniu fe?». Senyor, la teva Paraula ens impacta i ens afecta a tots. En aquest món nostre, que Tu estimes més que nosaltres, hem anat endavant a tota velocitat, sentint-nos forts i capaços de tot. Amb ganes de guanyar, ens hem deixat absorbir per les coses i descon-

certar per la pressa. No ens hem aturat davant de les teves trucades, no ens hem despertat davant les guerres i injustícies planetàries, no hem escoltat el crit dels pobres, i del nostre planeta que està greument malalt. Hem continuat sense immutar-nos, pensant en mantenir-nos sempre sans en un món malalt. Ara, mentre estem en un mar agitat, t'implorem: "Desperta't, Senyor!".

«Per què teniu por? Encara no teniu fe?». Senyor, crida'ns, crida'ns a la fe. Que no és tant creure que Tu existeixes, sinó vers Tu i confiar en Tu. En aquesta Quaresma ressona la teva crida urgent: "Convertiu-vos", «torneu a mi amb tot el cor» (Jl 2,12). Ens crides a acollir aquest temps de prova com un moment d'elecció. No és el moment del teu judici, sinó del nostre judici: el moment de triar entre el que importa i el que és efímer, de separar el que és necessari del que no ho és. És el moment de restablir el camí de la vida vers Tu, Senyor, i vers els altres. I podem mirar tants companys de viatge exemplars, que, malgrat la por, han reaccionat donant la pròpia vida. És la força de l'Esperit que actua abocada i manifestada en dedicacions valentes i generoses. És la vida de l'Esperit capaç de redimir, de potenciar i de mostrar com les nostres vides estan teixides i mantingudes per persones comunes – normalment oblidades – que no apareixen en els titulars dels diaris i de les revistes ni en les grans passarel·les de l'últim show però, sens dubte, estan escrivint avui els fets decisius de la nostra història: metges, infermeres i infermers, treballadors dels supermercats, treballadors de la neteja, cuidadors, transportistes, forces de l'ordre, voluntaris, sacerdots, religioses i tants però tants altres que han entès que ningú es salva sol. Davant del patiment, on es mesura l'autèntic desenvolupament dels nostres pobles, descobrim i experimentem la pregària sacerdotal de Jesús: «que tots siguin u» (Jn 17,21). Quantes persones exerciten cada dia la paciència i infonen esperança, tenint cura de no semblar el pànic, sinó amb corresponsabilitat. Quants pares, mares, avis i àvies, mestres ensenyen als nostres infants, amb petits gestos diaris, com afrontar i passar una crisi adaptant els hàbits, alçant els ulls i estimulants la pregària. Quantes persones resen, ofereixen i demanen el bé de tots. La pregària i el servei silenciosos: són les nostres armes guanyadores.

«Per què teniu por? Encara no teniu fe?». L'inici de la fe és saber que necessitem la salvació. No som autosuficients, sols; sols ens enfonsem: necessitem el Senyor com els mariners antics necessitaven les estrelles. Convidem Jesús a la barca de la nostra vida. Manifestem-li les nostres pors, perquè Ell les venci. Com els deixebles experimentarem que, si Ell és a bord, no es naufraga. Perquè aquesta és la força de Déu: convertim tot el

que ens passa en coses bones, fins i tot les dolentes. Ell porta la pau a les nostres tempestes, perquè amb Déu la vida no mor mai.

El Senyor ens interpel·la i, enmig de la nostra tempesta, ens convida a despertar i activar la solidaritat i l'esperança capaces de donar solidesa, suport i sentit a aquestes hores en què tot sembla naufragar. El Senyor es desvetlla per despertar i fer reviure la nostra fe pasqual. Tenim una àncora: amb la seva creu hem estat salvats. Tenim un timó: amb la seva creu hem estat rescatats. Tenim una esperança: amb la seva creu hem estat curats i abraçats de manera que res ni ningú ens separi del seu amor redemptor. Enmig de l'aïllament amb què estem patint la manca dels afectes i de les trobades, experimentant la manca de tantes coses, escoltem una vegada més l'anunci que ens salva: ha ressuscitat i viu al costat nostre. El Senyor ens interpel·la amb la seva creu a retrobar la vida que ens espera, a mirar cap a aquells que ens necessiten, a reforçar, reconèixer i incentivar la gràcia que viu en nosaltres. No apaguem la flama morta (cf. Is 42,3), que no es posi mai malalta, i deixem que es torni a encendre l'esperança.

Abraçar la seva creu significa trobar el coratge d'abraçar totes les contrarietats del temps present, abandonant per un moment la nostra inquietud per l'omnipresència i la possessió deixant espai a la creativitat que només l'Esperit és capaç de despertar. Significa trobar el coratge d'obrir espais nous on tothom pugui sentir-se cridat i permetre noves formes d'hospitalitat, de fraternitat, de solidaritat. En la seva creu hem estat salvats per acollir l'esperança i deixar que ella reforci i sostingui totes les mesures i els camins possibles que ens poden ajudar a mantenir-nos segurs. Abraçar el Senyor per abraçar l'esperança: aquesta és la força de la fe, que allibera de la por i dona esperança.

«Per què teniu por? Encara no teniu fe?». Estimats germans i germanes, des d'aquest lloc, que explica la fe rocosa de Pere, aquest vespre vull confiar-vos tots al Senyor, per la intercessió de la Mare de Déu, salvació del seu poble, estrella del mar en la tempesta. Des d'aquesta columnata que abraça Roma i el món, que descendeixi sobre vosaltres, com una abraçada que consola, la benedicció de Déu. Senyor, beneeix el món, dona salut als cossos i consol als cors. Ens demanes que no tinguem por. Però la nostra fe és feble i tenim por. Però Tu, Senyor, no ens deixis enmig de la tempesta. Repetiu una altra vegada: «no tingueu por» (Mt 28,5). I nosaltres, junt amb Pere, “descarreguem en Tu totes les nostres preocupacions, perquè Tu tens cura de nosaltres” (cf. 1 Pe 5,7).

CONGREGACIÓ PER AL CULTE DIVÍ I LA DISCIPLINA DELS SAGRAMENTS

DECRET EN TEMPS DE COVID 19

19-3-2020

En el difícil temps que estem vivint a causa de la pandèmia del Covid-19, considerant l'impediment per a celebrar la litúrgia comunitàriament a l'església, tal com han indicat els bisbes per als territoris sota la seva jurisdicció, han arribat a aquesta Congregació peticions que es refereixen a les properes festes Pasquals. En aquest sentit, s'ofereixen indicacions generals i alguns suggeriments als bisbes.

1- Sobre la data de la Pasqua. La Pasqua, cor de l'any litúrgic, no és una festa com les altres: celebrada durant tres dies, el Tridu Pasqual, precedit per la Quaresma i coronat per Pentecosta, no pot ser traslladada.

2- La Missa crismal. El Bisbe, valorant el cas concret en els diversos països, té la facultat per a posposar-la a una data posterior.

3 - Indicacions per al Tridu Pasqual. Allà on l'autoritat civil i eclesial han establert restriccions, que se segueixi el següent:

Els Bisbes donaran indicacions, d'acord amb la Conferència Episcopal, perquè a l'església catedral i a les esglésies parroquials, fins i tot sense la participació física dels fidels, el Bisbe i els rectors celebrin els misteris litúrgics del Tridu Pasqual, avisant els fidels l'hora de l'inici, de manera que aquests puguin unir-s'hi en oració des de les seves pròpies cases. En aquest cas són de gran ajuda els mitjans de comunicació telemàtica en directe, no gravats.

Que la Conferència Episcopal i cadascuna de les Diòcesis no deixin d'oferir subsidis per a ajudar de cara a la pregària familiar i personal.

El Dijous Sant, a les esglésies catedrals i parroquials, en la mesura de la possibilitat real establerta per aquells a qui competeix, els sacerdots de

la parròquia poden celebrar la Missa de la Cena del Senyor. Es concedeix excepcionalment a tots els sacerdots la facultat de celebrar en aquest dia la Missa sense poble, en un lloc adequat. El lavatori dels peus, que és facultatiu, s'omet. Al final de la Missa de la Cena del Senyor s'omet la processó i el Santíssim Sagrament es reserva en el sagrari. Els sacerdots que no tenen la possibilitat de celebrar la Missa que resin les Vespres (cf. Liturgia Horarum).

El Divendres Sant, a les esglésies catedrals i parroquials, en la mesura de la possibilitat real establerta per aquells a qui competeix, el Bisbe o el rector celebrarà la Passió del Senyor. A la Pregària universal, el Bisbe diocesà s'encarregarà d'establir una especial intenció pels malalts, els morts i els qui ha sofert alguna pèrdua (cf. Missale Romanum , p. 314, n. 13).

Diumenge de Pasqua. Vigília Pasqual: aquesta se celebra només a les esglésies catedrals i parroquials, en la mesura de la possibilitat real establerta per aquells a qui competeix. Per a l'«Inici de la vigília o lucernari» s'omet el foc, s'encén el ciri i, omesa la processó, es fa el pregó pasqual (Exsultet). Segueix la «Litúrgia de la Paraula». A la «Litúrgia baptismal» només es renoven les promeses baptismals (cf. Missale Romanum, p. 371, n. 55). Seguidament se celebra la «Litúrgia eucarística».

Els qui no poden unir-se a la Vigília Pasqual celebrada a l'església, que resin l'Ofici de Lectura indicat per al Diumenge de Pasqua (cf. Liturgia Horarum).

Per als monestirs, seminaris i comunitats religioses, que ho decideixi el Bisbe diocesà.

Les expressions de pietat popular i les processons, que enriqueixen els dies de la Setmana Santa i del Tridu Pasqual, segons el parer del Bisbe diocesà, podran ser traslladades a altres dies convenients, per exemple, el 14 i 15 de setembre.

De mandato Summi Pontificis pro hoc tantum anno 2020.

Donat a la seu de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, 19 de març de 2020, solemnitat de Sant Josep, Patró de l'Església universal.

Robert Card. Sarah, Prefecte
Arthur Roche, Arquebisbe Secretari

DECRET EN TEMPS DE LA COVID-19 (II)

25-3-2020

Considerat la ràpida evolució de la pandèmia de la COVID-19 i tenint en compte les observacions rebudes de les Conferències Episcopals, aquesta Congregació ofereix una actualització de les indicacions generals i dels suggeriments ja donats als bisbes en l'anterior decret del 19 de març de 2020.

Atès que la data de la Pasqua no pot ser traslladada, que als països afectats per la malaltia, on s'han previst restriccions sobre les reunions i la mobilitat de les persones, els bisbes i els preveres celebrin els ritus de la Setmana Santa sense la presència del poble i en un lloc adequat, evitant la concelebració i ometent el gest de pau.

Que els fidels siguin avisats de l'hora de l'inici de les celebracions, de manera que puguin unir-s'hi en oració des de les seves pròpies cases. Podran ser de gran ajuda els mitjans de comunicació telemàtica en directe, no gravats. En tot cas, és important dedicar un temps oportú a la pregària, valorant, sobretot, la Liturgia Horarum.

Que les Conferències Episcopals i cadascuna de les diòcesis no deixin d'oferir subsidis per a ajudar de cara a la pregària familiar i personal.

1.- Diumenge de Rams. Que la commemoració de l'Entrada del Senyor a Jerusalem se celebri a l'interior de l'edifici sagrat; que a les esglésies catedrals s'adopti la segona forma prevista del Missal Romà; i a les esglésies parroquials i als altres llocs, la tercera.

2.- Missa crismal. Valorant la situació concreta dels diversos països, les Conferències Episcopals podran donar indicacions sobre un possible trasllat a una altra data.

3.- Dijous Sant. Que s'ometi el lavatori de peus, que ja és facultatiu. Al final de la Missa de la Cena del Senyor, que s'ometi també la processó i que el Santíssim Sagrament es reservi en el sagrari. En aquest dia, es concedeix excepcionalment als preveres la facultat de celebrar la Missa, sense la presència del poble, en un lloc adequat.

4.- Divendres Sant. A la pregària universal, els bisbes s'encarregaran de preparar una intenció especial pels qui es troben en situació de perill, els malalts, els difunts (cf. Missale Romanum). Que l'adoració de la Creu amb el bes es limiti només al celebrant.

5.- Vigília Pasqual. Que se celebri només a les esglésies catedrals i parroquials. Que per a la litúrgia baptismal, es mantingui només la renovació de les promeses baptismals (cf. Missale Romanum).

Que per als seminaris, les residències sacerdotals, els monestirs i les comunitats religioses s'atenguin a les indicacions d'aquest Decret.

Les expressions de pietat popular i les processons que enriqueixen els dies de la Setmana Santa i del Tridu Pasqual, segons el parer del bisbe diocesà, podran ser traslladades a altres dies convenients, per exemple, el 14 i 15 de setembre.

De mandato Summi Pontificis pro hoc tantum anno 2020.

Donat a la seu de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, el 25 de març de 2020, solemnitat de l'Anunciació del Senyor.

Robert Card. Sarah, Prefecte

Arthur Roche, Arquebisbe Secretari

NOTA

26-3-2020

La publicació del Decret "In tempore Covid-19 (II)" ha suscitat alguns dubtes entre els fidels consagrats pel que fa a la possibilitat de celebrar el Tridu Pasqual als seminaris, col·legis sacerdotals, monestirs i comunitats religioses.

La indicació del segon decret al respecte no tenia la intenció d'anul·lar el principi enunciat en el primer decret, en què es demanava als bisbes que avaluessin les diverses situacions després de rebre indicacions de les Conferències Episcopals.

Arthur Roche, Arquebisbe Secretari

DECRET

sobre la intenció especial a afegir a l'Oració Universal durant la Celebració de la Passió del Senyor de l'any 2020

La celebració de la Passió del Senyor del Divendres Sant té aquest any una característica particular per la terrible pandèmia que afecta el món.

En efecte, el dia en què celebrem la passió i mort redemptora de Jesucrist a la creu, que, com Anyell degollat, va carregar sobre seu el dolor i el pecat del món, l'Església eleva súpliques a Déu Pare omnipotent per tota la humanitat, particularment pels qui més sofreixen, mentre espera amb fe el goig de la resurrecció del seu Espòs.

Per tant, aquesta Congregació en virtut de les facultats concedides pel Summe Pontífex FRANCESC, fent ús d'una possibilitat ja concedida en el

Missal Romà al bisbe diocesà en una greu necessitat pública, proposa una intenció a afegir a l'Oració universal de l'esmentada celebració, a fi que arribin fins a Déu Pare les súpliques dels qui l'invocuen en llur tribulació, per tal que tots sentin en les seves adversitats el goig de la seva misericòrdia.

S'uneix a aquest decret el text de la invitació i l'oració.

Deixa de tenir valor qualsevol disposició contrària.

A la seu de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, a 30 de març de 2020.

Robert Card. Sarah, Prefecte
Arthur Roche, Arquebisbe Secretari

CATALÀ
DIVENDRES SANT EN LA PASSIÓ DEL SENYOR
Pregària universal

IX b. Pels qui sofreixen en temps de pandèmia

Preguem també per tots els qui pateixen les conseqüències de l'epidèmia actual: que Déu Pare concedeixi salut als malalts, fortalesa al personal sanitari, consol a les famílies i la salvació a totes les víctimes que han mort.

Oració en silenci. Després el sacerdot diu:

Déu omnipotent i etern, singular protector de la malaltia humana; mireu compassiu l'aflicció dels vostres fills que pateixen aquesta epidèmia; alleugeu el dolor dels malalts, enfortiu els qui en tenen cura, acolliu en la vostra pau els qui han mort i, mentre duri aquesta tribulació, feu que tothom pugui veure's alleujat per la vostra misericòrdia. Per Crist Senyor nostre. R/. Amén.

CASTELLANO
VIERNES SANTO EN LA PASIÓN DEL SEÑOR
Oración universal

IX b. Por quienes sufren en tiempo de epidemia

Oremos también por todos los que sufren las consecuencias de la epidemia actual: para que Dios Padre conceda la salud a los enfermos, fortaleza

al personal sanitari, consuelo a las familias y la salvación a todas las víctimas que han muerto.

Oración en silencio. Prosigue el sacerdote:

Dios todopoderoso y eterno, singular protector de la enfermedad humana, mira compasivo la aflicción de tus hijos que padecen esta epidemia; alivia el dolor de los enfermos, da fuerza a quienes los cuidan, acoge en tu paz a los que han muerto y, mientras dura esta tribulación, haz que todos puedan encontrar alivio en tu misericordia. Por Jesucristo, nuestro Señor. R/. Amén.

DECRET

sobre la missa en temps de pandèmia (Prot. N. 156/20)

“Ell et guardarà del flagell de la pesta” (cf. Sl 90,5-6). Aquestes paraules del salmista inviten a tenir una gran confiança en l’amor fidel de Déu, que no abandona mai el seu poble en el moment de la prova.

En aquests dies, en què el món sencer està greument afectat pel virus Covid-19, han arribat a aquest Dicasteri moltes peticions de poder celebrar una missa específica, a fi d’implorar a Déu la fi d’aquesta pandèmia.

Per això, aquesta Congregació, en virtut de les facultats concedides pel Summe Pontífex FRANCESC, concedeix poder celebrar la Missa en temps de pandèmia, qualsevol dia, excepte les solemnitats i els diumenges d’Advent, Quaresma i Pasqua, els dies de l’octava de Pasqua, la Commemoració de tots els fidels difunts, el Dimecres de Cendra i les Fèries de Setmana Santa (Ordenació general del Missal Romà, n. 374), durant el temps que duri la pandèmia.

S’uneix a aquest decret el formulari de la missa.

Deixa de tenir valor qualsevol disposició contrària.

A la seu de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, a 30 de març de 2020.

Robert Card. Sarah, Prefecte
Arthur Roche, Arquebisbe Secretari

MISSA EN TEMPS DE PANDÈMIA

Aquesta missa es pot celebrar, segons les rúbriques de les Misses i Oracions per diverses necessitats, tots els dies, excepte les solemnitats i els diumenges d'Advent, Quaresma i Pasqua, els dies de l'octava de Pasqua, la Commemoració de tots els fidels difunts, el Dimecres de Cendra i les fèries de la Setmana Santa.

Antífona d'introducció Is 53,4

El Senyor portava les nostres malalties, i havia pres damunt seu els nostres dolors.

Col·lecta

Déu omnipotent i etern, refugi nostre en els perills, a vós acudim en les nostres angoixes; us demanem plens de fe que mireu amb compassió la nostra aflicció, concediu el repòs etern als qui han mort, consoleu els qui ploren, guarieu els malalts, doneu la vostra pau als moribunds, força als treballadors sanitaris, saviesa als nostres governants i valentia per poder estar al costat de tothom amb amor i, junts, puguem glorificar el vostre sant nom. Per nostre Senyor Jesucrist.

Oració sobre les ofrenes

Accepteu, Senyor, els dons que us oferim en aquest temps de perill; i feu que, pel vostre poder, es converteixin per a nosaltres en font de guarició i de pau. Per Crist Senyor nostre.

Antífona de comunió Mt 11,28

Veniu a mi, tots els qui esteu cansats i afeixugats; jo us faré reposar, diu el Senyor.

Postcomunió

Oh Déu, que ens oferiu el remei de vida eterna, concediu-nos que, per mitjà d'aquest sagrament, puguem gloriar-nos plenament dels auxilis celestials. Per Crist Senyor nostre.

Oració sobre el poble

Oh Déu, protector dels qui esperen en vós, beneïu el vostre poble, salveu-lo, defenseu-lo i enriqueiu-lo amb la vostra gràcia, per tal que, lliure del pecat i protegit contra l'enemic, perseveri sempre en el vostre amor. Per Crist Senyor nostre.

PENITENCIERIA APOSTÒLICA

DECRET INDULGÈNCIES (19-3-2020)

Es concedeix el do d'Indulgències especials als fidels que sofreixen la malaltia de Covid-19, comunament coneguda com Coronavirus, així com als treballadors de la salut, als familiars i a tots aquells que, de qualsevol manera, també amb la pregària, tenen cura d'ells.

«Que l'esperança us ompli d'alegria. Sigueu pacients en la tribulació, constants en l'oració» Rm 12, 12. Les paraules escrites per Sant Pau a l'Església de Roma ressonen al llarg de tota la història de l'Església i orienten el judici dels fidels davant de cada sofriment, malaltia i calamitat.

El moment actual que travessa la humanitat sencera, amenaçada per una malaltia invisible i insidiosa, que des de fa temps ha entrat amb prepotència a formar part de la vida de tots, està marcat dia rere dia per angoixants temors, noves incerteses i, sobretot, per un sofriment físic i moral generalitzat.

L'Església, seguint l'exemple del seu Diví Mestre, sempre s'ha preocupat de cuidar als malalts. Com indicava Sant Joan Pau II, el valor del sofriment humà és doble: «Sobrenatural i alhora humà. És sobrenatural, perquè s'arrela en el misteri diví de la redempció del món, i és també profundament humà, perquè en ell l'home es troba a si mateix, la seva pròpia humanitat, la seva pròpia dignitat i la seva pròpia missió». (Carta Apostòlica SalvificiDoloris, 31).

També el Papa Francesc, en aquests últims dies, ha manifestat la seva proximitat paternal i ha renovat la seva invitació a pregar incessantment pels malalts de Coronavirus.

Per tal que tots els que pateixen a causa del Covid-19, precisament en el misteri d'aquest sofriment, puguin redescobrir «el mateix sofriment

redemptor de Crist»(ibíd., 30), aquesta Penitencieria Apostòlica, ex auctoritate Summi Pontificis, confiant en la paraula de Crist Senyor i considerant amb esperit de fe l'epidèmia actualment en curs, per a viure-la amb esperit de conversió personal, concedeix el do de les Indulgències d'acord amb les següents disposicions.

Es concedeix la Indulgència plenària als fidels malalts de Coronavirus, subjectes a quarantena per ordre de l'autoritat sanitària als hospitals o en les seves pròpies cases si, amb ànim d'allunyar-se de qualsevol pecat, s'uneixen espiritualment a través dels mitjans de comunicació a la celebració de la Santa Missa, a la pregària del Sant Rosari, a la pràctica piadosa del Viacrucis o altres formes de devoció, o si almenys resen el Credo, el Parnostre i una piadosa invocació a la Santíssima Mare de Déu, oferint aquesta prova amb esperit de fe en Déu i de caritat cap als germans, amb la voluntat de complir les condicions habituals (confessió sacramental, comunió eucarística i oració segons les intencions del Sant Pare), tan aviat com els sigui possible.

Els agents sanitaris, els familiars i tots aquells que, seguint l'exemple del Bon Samarità, exposant-se al risc de contagi, cuiden dels malalts de Coronavirus segons les paraules del diví Redemptor: «Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics» (Jn 15,13), obtindran el mateix do de la Indulgència Plenària en les mateixes condicions.

Aquesta Penitencieria Apostòlica, a més, concedeix de bon grat, en les mateixes condicions, la Indulgència Plenària en ocasió de l'actual epidèmia mundial, també a aquells fidels que ofereixin la visita al Santíssim Sagrament, o l'Adoració Eucarística, o la lectura de la Sagrada Escripura durant almenys mitja hora, o el rés del Sant Rosari, o l'exercici piados del Viacrucis, o la pregària de la corona de la Divina Misericòrdia, per a implorar a Déu Totpoderós la fi de l'epidèmia, l'alleujament dels afligits i la salvació eterna dels qui el Senyor ha cridat al seu si.

L'Església prega pels qui estiguin impossibilitats de rebre el sagrament de la Unció dels malalts i el Viàtic, encomanant a tots i cadascun d'ells a la Divina Misericòrdia en virtut de la comunió dels sants i concedeix als fidels la Indulgència plenària en perill de mort sempre que estiguin degudament disposats i hagin resat durant la seva vida algunes oracions (en aquest cas l'Església supleix les tres condicions habituals requerides). Per a obtenir aquesta indulgència es recomana l'ús del crucifix o de la creu (cf. *Enchiridion indulgentiarum*, n.12).

Que la Santíssima Verge Maria, Mare de Déu i de l'Església, Salut dels Malalts i Auxili dels Cristians, Advocada nostra, socorri a la humanitat

malalta, allunyant de nosaltres el mal d'aquesta pandèmia i obtenint tot el bé necessari per a la nostra salvació i santificació.

El present decret és vàlid independentment de qualsevol disposició en contra.

Donat a Roma, a la seu de la Penitencieria Apostòlica, el 19 de març de 2020.

Mauro. Card. Piacenza, Penitencier Major

PONTIFICIA ACADEMIA PARA LA VIDA

PANDEMIA Y FRATERNIDAD UNIVERSAL

Nota sobre la emergencia Covid-19

30 de marzo de 2020

Toda la humanidad está siendo puesta a prueba. La pandemia de Covid-19 nos pone en una situación de dificultad sin precedentes, dramática y de alcance mundial: su repercusión en la desestabilización de nuestro proyecto de vida crece cada día más. La omnipresencia de la amenaza pone en duda las evidencias que, hasta ahora, en nuestros sistemas de vida, resultaban evidentes. Estamos experimentando dolorosamente una paradoja que nunca hubiéramos imaginado: para sobrevivir a la enfermedad debemos aislarnos unos de otros, pero si aprendiéramos a vivir aislados unos de otros nos daríamos cuenta de lo esencial que es para nuestras vidas vivir con los demás.

En medio de nuestra euforia tecnológica y gerencial, nos encontramos social y técnicamente impreparados ante la propagación del contagio: hemos tenido dificultades en reconocer y admitir su impacto. E incluso ahora, estamos luchando fatigosamente para detener su propagación. Pero también observamos una falta de preparación -por no decir resistencia- en el reconocimiento de nuestra vulnerabilidad física, cultural y política ante el fenómeno, si consideramos la desestabilización existencial que está causando. Esta desestabilización está fuera del alcance de la ciencia y de la técnica del sistema terapéutico. Sería injusto -y erróneo- cargar a los científicos y técnicos con esta responsabilidad. Al mismo tiempo, es ciertamente indiscutible que, además de buscar medicamentos y vacunas, es igualmente urgente adquirir una mayor profundidad de visión, así como una mayor responsabilidad en la contribución reflexiva al significado y los

valores del humanismo. Eso no es todo. El ejercicio de esta profundidad y de esta responsabilidad crea un contexto simbólico de cohesión y unidad, de alianza y fraternidad, en razón de nuestra humanidad compartida, que, lejos de menospreciar la contribución de los hombres y mujeres de la ciencia y del gobierno, sostiene y sosiega en gran medida su tarea. Su dedicación, que ya merece la justificada y conmovedora gratitud de todos, debe ciertamente ser fortalecida y valorada.

En esta línea, la Pontificia Academia para la Vida, que por su mandato institucional promueve y apoya la alianza entre la ciencia y la ética en la búsqueda del mejor humanismo posible, desea contribuir con su propio aporte reflexivo. Por lo tanto, la Academia se propone situar algunos de los elementos distintivos de esta situación dentro de un espíritu renovado que debe nutrir la socialidad y el cuidado de la persona. Finalmente, la coyuntura excepcional que hoy en día desafía a la fraternidad de la humana *communitas* debe transformarse en una oportunidad para que este espíritu de humanismo modele la cultura institucional en el tiempo ordinario: en el seno de los pueblos individuales, en la coralidad de los vínculos entre los pueblos.

Solidarios en la vulnerabilidad y en los límites

En primer lugar, la pandemia pone de relieve con una dureza inesperada la precariedad que marca radicalmente nuestra condición humana. En algunas regiones del mundo, la precariedad de la existencia individual y colectiva es una experiencia cotidiana, debido a la pobreza que no permite que todos tengan acceso a la atención médica, aunque esté disponible, o a los alimentos en cantidades suficientes, que no faltan en todo el mundo. En otras partes del mundo, las zonas de precariedad se han ido reduciendo progresivamente gracias a los avances de la ciencia y la tecnología, hasta el punto de hacernos ilusiones de que somos invulnerables o de que podemos encontrar una solución técnica para todo. Sin embargo, por mucho esfuerzo que hagamos, no ha sido posible controlar la actual pandemia ni siquiera en las sociedades más desarrolladas económica y tecnológicamente, donde ha superado la capacidad de los laboratorios y estructuras sanitarias. Nuestras optimistas proyecciones del poder científico y tecnológico a nuestra disposición nos han permitido quizás imaginar que seríamos capaces de prevenir la propagación de una epidemia mundial de esta magnitud, convirtiéndola en una posibilidad cada vez más remota. Debemos reconocer que no es así. Y hoy en día la situación también nos lleva a pensar que, junto con los extraordinarios recursos de protección y cuidado que nuestro progreso

acumula, también hay efectos secundarios de la fragilidad del sistema que no hemos vigilado lo suficiente.

En cualquier caso, esta traumática situación nos parece dejar claro que no somos dueños de nuestro propio destino. Y hasta la ciencia muestra sus propios límites. Ya lo sabíamos: sus resultados son siempre parciales, ya sea porque se concentra -por conveniencia o por razones intrínsecas- en ciertos aspectos de la realidad dejando fuera otros, o por el propio estado de sus teorías, que son, en todo caso, provisionales y revisables. Pero en la incertidumbre que estamos experimentando frente al covid-19 hemos captado, con una nueva claridad, la gradualidad y la complejidad que requiere el conocimiento científico, con sus exigencias de metodología y verificación. La precariedad y los límites de nuestro conocimiento también parecen globales, reales, comunes: no existen argumentos reales para apoyar la presunción de civilizaciones y soberanías que se consideran mejores y que pueden escapar de la retroalimentación. Resulta palpable lo estrechamente conectados que estamos todos: de hecho, en nuestra exposición a la vulnerabilidad somos más interdependientes que en nuestro aparato de eficiencia. El contagio se extiende muy rápidamente de un país a otro; lo que le sucede a alguien se convierte en algo decisivo para todos. Esta coyuntura hace que lo que sabemos sea aún más evidente de inmediato, sin hacernos responsables de ello adecuadamente: para bien o para mal, las consecuencias de nuestras acciones siempre recaen sobre los demás. Nunca hay actos individuales que no tengan consecuencias sociales: esto se aplica a los individuos, lo mismo que a las comunidades, sociedades, poblaciones individuales. El comportamiento temerario o imprudente, que aparentemente sólo nos concierne a nosotros, se convierte en una amenaza para todos aquellos que están expuestos al riesgo del contagio, sin que ello afecte quizás ni siquiera a los sujetos de dicho comportamiento. Así pues, descubrimos que la incolumidad de cada individuo depende de la de todos.

El brote de epidemias es ciertamente una constante en la historia de la humanidad. Pero no podemos eludir las características de la amenaza actual, que ha demostrado extender su omnipresencia en nuestra forma de vida actual y saber esquivar toda protección. Debemos tomar nota de los efectos de nuestro modelo de desarrollo, con la explotación de zonas forestales hasta ahora intactas donde residen microorganismos desconocidos para el sistema inmunológico humano, con una rápida y extensa red de conexiones y transporte a largo radio. Es probable que encontremos una solución para aquello que nos está atacando ahora. Sin embargo, tendremos que hacerlo sabiendo que este tipo de amenaza está acumulando su potencial sistémico

a largo plazo. En segundo lugar, tendremos que abordar el problema con los mejores recursos científicos y organizativos que dispongamos: evitar el énfasis ideológico en el modelo de sociedad que hace coincidir la salvación y la salud. Sin tener que ser consideradas como una derrota de la ciencia y la técnica - que sin duda siempre tendrán que entusiasrnos con su progreso, pero al mismo tiempo nos obligan también a convivir humildemente con sus limitaciones - la enfermedad y la muerte son una profunda herida para nuestros más queridos y profundos afectos: que no deben, sin embargo, imponernos el abandono de su justicia y la ruptura de sus lazos. Ni siquiera cuando tenemos que aceptar nuestra impotencia para dar cumplimiento al amor que llevan en sí mismos. Si nuestra vida es siempre mortal, esperamos que el misterio de amor sobre el que ésta reside no lo sea.

De la interconexión de facto a la solidaridad deseada

Ahora, más que nunca, en esta terrible coyuntura, estamos llamados a tomar conciencia de esta reciprocidad sobre la que reposan nuestras vidas. Darse cuenta de que cada vida es una vida común, es la vida de unos y otros, de unos y otros. Los recursos de una comunidad, que se niega a considerar la vida humana como un único hecho biológico, son un bien precioso, que también acompaña responsablemente todas las actividades necesarias de cuidado. Tal vez hemos erosionado descuidadamente este patrimonio, cuya riqueza marca la diferencia en momentos como este, subestimando gravemente los bienes relacionales que dicho patrimonio es capaz de compartir y distribuir en momentos en que los lazos emocionales y el espíritu comunitario se ponen a prueba, precisamente por las necesidades básicas para proteger la vida biológica.

Dos formas de pensar bastante burdas, que se han convertido en sentido común y puntos de referencia en lo que respecta a la libertad y los derechos, están siendo cuestionadas. La primera es “Mi libertad termina donde comienza la del otro”. La fórmula, ya peligrosamente ambigua en sí misma, es inadecuada para la comprensión de la experiencia real y no es casualidad que sea afirmada por quienes están en posición de fuerza: nuestras libertades siempre se entrelazan y se superponen, para bien o para mal. Es necesario, más bien, aprender a hacerlas cooperar, en vista del bien común y superar las tendencias, que incluso la epidemia puede alimentar, de ver en el otro una amenaza “infecciosa” de la que distanciarse y un enemigo del que protegerse. La segunda: “Mi vida depende única y exclusivamente de mí”. Esto no es así. Somos parte de la humanidad y la humanidad es parte de nosotros: debemos aceptar estas dependencias y apreciar la responsabili-

dad que nos hace participantes y protagonistas. No hay derecho alguno que no tenga como implicación un deber correspondiente: la coexistencia de lo libre e igual es un tema exquisitamente ético, no técnico.

Por lo tanto, estamos llamados a reconocer, con nueva y profunda emoción, que estamos encomendados el uno al otro. Nunca antes la relación de los cuidados se había presentado como el paradigma fundamental de nuestra convivencia humana. La mutación de la interdependencia de facto a la solidaridad deseada no es una transformación automática. Pero ya tenemos varios signos de este cambio hacia las acciones responsables y el comportamiento fraternal. Lo vemos con especial claridad en la dedicación de los trabajadores de la sanidad, que ponen generosamente todas sus energías en acción, a veces incluso a riesgo de su propia salud o vida, para aliviar el sufrimiento de los enfermos. Su profesionalidad se despliega mucho más allá de la lógica de los vínculos contractuales, lo que demuestra que el trabajo es ante todo una esfera de expresión de significados y valores, y no sólo una “mercancía” que se intercambia por una remuneración. Pero esto también se aplica a los investigadores y científicos que ponen sus habilidades al servicio de las personas. La determinación de compartir los puntos fuertes y la información ha permitido establecer rápidas colaboraciones entre las redes de centros de investigación para los protocolos experimentales que determinan la seguridad y la eficacia de los fármacos.

Junto a ellos no hay que olvidar a todas esas mujeres y hombres que cada día eligen positiva y valientemente proteger y alimentar esta fraternidad. Son las madres y los padres de familia, los ancianos y los jóvenes; son las personas que, incluso en situaciones objetivamente difíciles, siguen haciendo su trabajo con honestidad y conciencia; son los miles de voluntarios que no han cesado su servicio; son los responsables de las comunidades religiosas que siguen sirviendo a las personas que les han sido confiadas, incluso a costa de sus vidas, como han puesto de relieve las historias de muchos sacerdotes italianos que han fallecido por Covid-19.

En el plano político, la situación actual nos insta a tener una mirada lo suficientemente amplia. En las relaciones internacionales (y también entre los países de la Unión Europea) hay una lógica miope e ilusoria que trata de dar respuestas en términos de “intereses nacionales”. Sin una colaboración efectiva y una coordinación eficaz, que asuma decisiones aun a sabiendas de inevitables resistencias políticas, comerciales, ideológicas y relacionales, los virus no se detendrán. Ciertamente, se trata de decisiones muy serias y onerosas: se necesita una visión abierta y elecciones que no siempre van de acuerdo con los sentimientos inmediatos de las poblaciones individuales.

Pero dentro de una dinámica tan marcadamente global, las respuestas para ser eficaces no pueden quedar limitadas a sus propios confines territoriales.

Ciencia, Medicina y Política: el vínculo social puesto a prueba

Las decisiones políticas tendrán ciertamente que tener en cuenta los datos científicos, pero no pueden reducirse a este nivel. Permitir que los fenómenos humanos se interpreten sólo sobre la base de categorías de ciencia empírica sólo produciría respuestas a nivel técnico. Terminaríamos con una lógica que considera los procesos biológicos como determinantes de las opciones políticas, según el peligroso proceso que la biopolítica nos ha enseñado a conocer. Esta lógica tampoco respeta las diferencias entre las culturas, que interpretan la salud, la enfermedad, la muerte y los sistemas de asistencia atribuyendo significados que en su diversidad pueden constituir una riqueza no homologable según una única clave interpretativa tecnocientífica.

Lo que necesitamos en cambio es una alianza entre la ciencia y el humanismo, que deben ser integrados y no separados o, peor aún, contrapuestos. Una emergencia como la de Covid-19 es derrotada en primer lugar con los anticuerpos de la solidaridad. Los medios técnicos y clínicos de contención deben integrarse en una vasta y profunda investigación para el bien común, que deberá contrarrestar la tendencia a la selección de ventajas para los privilegiados y la separación de los vulnerables en función de la ciudadanía, los ingresos, la política y la edad.

Esto también se aplica a todas las opciones de “política de los cuidados”, incluidas las que están más estrechamente relacionadas con la práctica clínica. Las condiciones de emergencia en las que se encuentran muchos países pueden llegar a obligar a los médicos a tomar decisiones dramáticas y lacerantes para racionar los recursos limitados, que no están disponibles para todos al mismo tiempo. En ese momento, tras haber hecho todo lo posible a nivel organizativo para evitar el racionamiento, debe tenerse siempre presente que la decisión no se puede basar en una diferencia en el valor de la vida humana y la dignidad de cada persona, que siempre son iguales y valiosísimas. La decisión se refiere más bien a la utilización de los tratamientos de la mejor manera posible en función de las necesidades del paciente, es decir, de la gravedad de su enfermedad y de su necesidad de tratamiento, y a la evaluación de los beneficios clínicos que el tratamiento puede lograr, en términos de pronóstico. La edad no puede ser considerada como el único y automático criterio de elección, ya que si fuera así se podría caer en un comportamiento discriminatorio hacia los ancianos y los más

frágiles. Además, es necesario formular criterios que sean, en la medida de lo posible, compartidos y argumentados, para evitar la arbitrariedad o la improvisación en situaciones de emergencia, como nos ha enseñado la medicina de catástrofes. Por supuesto, hay que reiterarlo: el racionamiento debe ser la última opción. La búsqueda de tratamientos lo más equivalentes posibles, el intercambio de recursos, el traslado de pacientes son alternativas que deben ser consideradas cuidadosamente, en la lógica de la justicia. La creatividad también ha sugerido soluciones en condiciones adversas que han permitido satisfacer las necesidades, como el uso del mismo respirador para varios pacientes. En cualquier caso, nunca debemos abandonar al enfermo, incluso cuando no hay más tratamientos disponibles: los cuidados paliativos, el tratamiento del dolor y el acompañamiento son una necesidad que nunca hay que descuidar.

También a nivel de sanidad pública, la experiencia que estamos atravesando nos plantea una seria revisión, aunque sólo pueda llevarse a cabo en el futuro, en tiempos menos agitados. Esta revisión se refiere al equilibrio entre los enfoques preventivos y terapéuticos, entre la medicina individual y la dimensión colectiva (dada la estrecha correlación entre la salud y los derechos personales y la salud pública). Son cuestiones que subyacen a una pregunta más profunda, relativa a los objetivos que la medicina puede fijarse, considerando conjuntamente el significado de la salud dentro de la vida social con todas las dimensiones que la caracterizan, como la educación y el cuidado del medio ambiente. Se vislumbra la fecundidad de una perspectiva global de la bioética, que, teniendo en cuenta la multiplicidad de las dimensiones en juego y el alcance mundial de los problemas supere una visión individualista y reductora de las cuestiones relativas a la vida humana, la salud y los cuidados.

El riesgo de una epidemia mundial requiere, en la lógica de la responsabilidad, la construcción de una coordinación mundial de los sistemas de salud. Debemos ser conscientes de que el nivel de contención viene determinado por el eslabón más débil, en lo que respecta a la prontitud del diagnóstico, a la rápida respuesta con medidas de contención proporcionadas, a estructuras adecuadas y a un sistema de registro e intercambio de información y datos. También es necesario que la autoridad que puede considerar las emergencias con una visión de conjunto, tomar decisiones y orquestar la comunicación, se tome como referencia para evitar la desorientación generada por la tormenta de comunicaciones que se desata (infodemia), con la incertidumbre de los datos y la fragmentación de las noticias.

La obligación de proteger a los débiles: la fe evangélica a prueba

En este panorama, se debe prestar especial atención a los que son más frágiles, pensamos sobre todo a los ancianos y discapacitados. En igualdad de condiciones, la letalidad de una epidemia varía según la situación de los países afectados -y dentro de cada país- en todo lo que se refiere a los recursos disponibles, a la calidad y organización del sistema sanitario, a las condiciones de vida de la población, a la capacidad de conocer y comprender las características del fenómeno y de interpretar la información. Habrá muchas más muertes allí donde no se garantice a las personas una simple atención sanitaria básica en su vida cotidiana.

También esta última consideración, sobre la mayor penalización a la que están sometidos los más frágiles, nos insta a prestar mucha atención a la forma en que hablamos de la acción de Dios en esta situación histórica. No podemos interpretar los sufrimientos por los que pasa la humanidad en el crudo esquema que establece una correspondencia entre la “majestad herida” de lo divino y la “represalia sagrada” emprendida por Dios. Si consideramos entonces, que de esta manera serían los más débiles los más castigados, precisamente aquellos por los que Él se preocupa y con los que Se identifica (Mt 25,40-45), vemos cuan equivocada es esta perspectiva. Escuchar las Escrituras y el cumplimiento de la promesa de Jesús nos muestra que estar del lado de la vida, como Dios nos enseña, se concretiza en gestos de humanidad hacia el otro. Gestos que, como hemos visto, no faltan en el momento actual.

Cada forma de solicitud, cada expresión de benevolencia es una victoria del Resucitado. Es responsabilidad de los cristianos dar testimonio de Él. Siempre y para todos. En esta coyuntura, por ejemplo, no podemos olvidar las otras calamidades que golpean a los más frágiles como los refugiados e inmigrantes o aquellos pueblos que siguen siendo azotados por los conflictos, la guerra y el hambre.

La oración de intercesión

Allí donde la proximidad evangélica encuentra un límite físico o una oposición hostil, la intercesión – arraigada en el Crucificado - conserva su poder imparabile y decisivo, incluso cuando el pueblo no parece estar a la altura de la bendición de Dios (Ex 32, 9-13). Este grito de intercesión del pueblo de los creyentes es el lugar donde podemos aceptar el trágico misterio de la muerte, cuyo temor marca hoy la historia de todos nosotros. En la Cruz de Cristo es posible pensar en la forma de la existencia humana como un gran pasaje: la cáscara de nuestra existencia es como una crisálida que

espera la liberación de la mariposa. Toda la creación, dice San Pablo, vive “los dolores del parto”.

Es bajo esta luz que debemos entender el significado de la oración. Como intercesión por cada uno y por todos aquellos que se encuentran en el sufrimiento, que también Jesús llevó sobre sí mismo por nosotros, y como un momento en el que aprender de Él cómo vivir este sufrimiento en la entrega al Padre. Es este diálogo con Dios el que se convierte en una fuente para que podamos confiarnos también a los hombres. A partir de esto sacamos fuerza interior para ejercer toda nuestra responsabilidad y estar disponibles para la conversión según la realidad que nos haga comprender lo que hace posible una convivencia más humana en nuestro mundo. Recordamos las palabras del obispo de Bérgamo, una de las ciudades más afectadas de Italia, Mons. Francesco Beschi: “Nuestras oraciones no son fórmulas mágicas. La fe en Dios no resuelve mágicamente nuestros problemas, sino que nos da una fuerza interior para ejercer ese compromiso que todos y cada uno, de diferentes maneras, estamos llamados a vivir, especialmente aquellos que están llamados a frenar y superar este mal”.

En cualquier caso, también aquellos que no compartan la profesión de esta fe pueden extraer del testimonio de esta fraternidad universal las huellas que conducen a la mejor parte de la condición humana. La humanidad que no abandona el campo en el que los seres humanos aman y luchan juntos, por amor a la vida como un bien estrictamente común, se gana la gratitud de todos y es un signo del amor de Dios presente entre nosotros.

CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

NOTA DE LA COMISIÓN EJECUTIVA DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

Madrid, 15 de marzo de 2020

«A vosotros, amados de Dios, gracia y paz de parte de nuestro Señor Jesucristo» (Rom 1, 7).

En estos días de singular y dolorosa experiencia ciudadana y eclesial, a la que nos ha llevado la pandemia del coronavirus, la Iglesia Católica está llamada a ofrecer sus recursos en favor de los afectados así como la presencia del Señor que salva, animando a todos los cristianos a interceder ante la Madre de Dios, que nos ampara y escucha nuestra oración.

Por ello, invitamos a todas las Diócesis que lo consideren oportuno a que a la hora del Ángelus suenen las campanas de nuestros templos para invitar a orar a quienes permanecen en casa y hacer llegar, a quienes sirven y trabajan, la ayuda del Señor y el agradecimiento de la Iglesia.

Así, proponemos que a las 12 del medio día suenen las campanas para mostrar nuestro agradecimiento y fraterna solidaridad y orar:

– Por los enfermos contagiados por el virus, por sus familiares, por quienes están en cuarentena y por otros enfermos que ven afectada su atención por la prioridad de atajar la pandemia.

– Por los trabajadores de todos los Centros y Servicios Sanitarios.

– Por los Equipos de Emergencias, por los de Protección Civil y por las Fuerzas de Seguridad del Estado – Por los Equipos de Pastoral de la Salud y por los voluntarios

– Por las personas de riesgo: niños, mayores y enfermos crónicos.

– Por los padres, madres, abuelos y educadores.

– Por los que están viviendo esta situación de emergencia en soledad.

- Por quienes carecen de hogar o de lo imprescindible para vivir.
- Por las diversas autoridades públicas.
- Por los sacerdotes y por los Monasterios de vida contemplativa, que con su oración y entrega siguen dando esperanza a todos los ciudadanos.

Y proponemos que, como conclusión del Ángelus, digamos juntos estos días y a esa hora la oración del Papa Francisco: “Oh María, Tú resplandesces siempre en nuestro camino como signo de salvación y esperanza. Nosotros nos encomendamos a Ti, salud de los enfermos, que ante la Cruz fuiste asociada al dolor de Jesús manteniendo firme tu fe. Tú, Salvación de todos los pueblos, sabes lo que necesitamos y estamos seguros de que proveerás para que, como en Caná de Galilea, pueda regresar la alegría y la fiesta después de este momento de prueba. Ayúdanos, Madre del Divino Amor, a conformarnos a la voluntad del Padre y a hacer lo que nos dirá Jesús, que ha tomado sobre sí nuestros sufrimientos. Y ha tomado sobre sí nuestros dolores para llevarnos, a través de la Cruz, al gozo de la Resurrección. Amén. Bajo tu protección, buscamos refugio, Santa Madre de Dios. No desprecies las súplicas de los que estamos en la prueba y líbranos de todo peligro, ¡oh Virgen gloriosa y bendita! ¡Qué el Señor os bendiga, os guarde y os conceda la paz!

La Comisión Ejecutiva de la CEE

**COMUNICACIÓN DEL SR. CARDENAL
PRESIDENTE DE LA CEE
Madrid, 21 de marzo de 2020**

A todos los Obispos y Administradores miembros de la Conferencia Episcopal Española.

Queridos Hermanos Cardenales, Arzobispos y Obispos:

Paz y bien en este camino hacia la Pascua, bastante complicado y duro en este año de gracias del Señor.

Como bien sabéis la Congregación para el Culto Divino y la disciplina de los Sacramentos ha enviado una carta en la que nos ofrece la posibilidad de cambiar la Misa Crismal a una fecha posterior a los días de Semana Santa.

Con el fin de evitar una dispersión de fechas y cierto desconcierto en el pueblo cristiano, me ha parecido prudente consultar a los miembros de la Comisión Ejecutiva recabando su parecer sobre la conveniencia de mante-

